POLIROM

Georges
SIMENON

Maigret şi prietenul din copilărie

Maigret

Georges Simenon

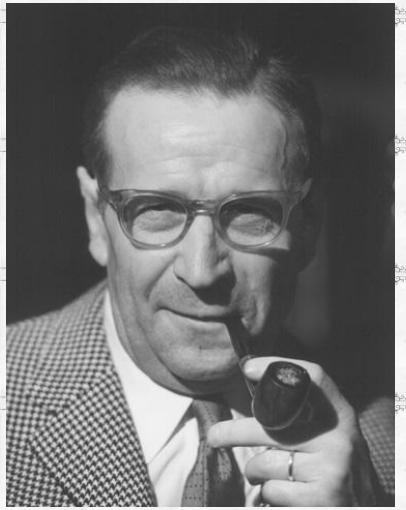

Maigret şi prietenul din copilărie

Seria MAIGRET

Georges Simenon, L'ami d'enfance de Maigret, 1968

Traducere de Nicolae Constantinescu
POLIROM
2006

Capitolul 1

Musca se roti de trei ori în jurul capului său şi se aşeză pe pagina raportului pe care îl adnota, în colţul din stânga sus.

Maigret se opri din scris şi o privi cu o curiozitate amuzată. Jocul dura de aproape o jumătate de oră, iar musca era mereu aceeaşi. Ar fi jurat că o recunoştea. De altfel, nu mai era alta în birou. Descria câteva cercuri prin încăpere, îndeosebi în partea scăldată de soare, ocolea capul comisarului şi ateriza pe documentele din faţa lui. Acolo, musca îşi freca alene picioarele între ele şi, foarte posibil, îl sfida.

Chiar se uita la el? Şi, dacă da, oare ce reprezenta pentru ea acea masă de carne care probabil i se părea enormă?

Se feri să o sperie. Aştepta, cu creionul în mână, iar ea, brusc, ca şi cum s-ar fi plictisit, îşi luă din nou zborul şi ieşi pe fereastra deschisă, pierzându-se în aerul călduţ de afară.

Era pe la jumătatea lunii iunie. Din când în când, o pală uşoară de vânt intra în birou, unde Maigret, fără haină, îşi fuma liniştit pipa. Se hotărâse să-şi petreacă după-amiaza citind rapoartele inspectorilor săi şi dădea dovadă de toată răbdarea necesară.

Musca reveni de nouă, de zece ori, aşezându-se de fiecare dată în acelaşi loc de pe pagină, ca şi cum între ei ar fi existat un fel de complicitate. A fost o coincidenţă ciudată. Soarele, adierile de aer răcoros ce pătrundeau în răstimpuri pe fereastră şi musca aceea care-l fascina îi aminteau de anii de şcoală când, uneori, o muscă ce se învârtea în jurul

băncii lui căpăta mai multă importanță decât lecția predată de profesor.

Joseph, bătrânul uşier, bătu discret, intră şi îi întinse comisarului o carte de vizită imprimată.

Leon Florentin Anticar

— Ce vârstă are ?

— E cam de vârsta dumneavoastră...

— E înalt şi slab ?

— Da. Foarte înalt şi foarte slab, cu părul bine grizonat... Era, într-adevăr, Florentin, fostul său coleg de la Liceul Banville din Moulins, unde era clovnul clasei.

— Să intre...

Uitase de muscă, iar aceasta, poate de ciudă, îşi luase zborul pe fereastră. Urmă un moment de stânjeneală când Florentin intră în birou, pentru că cei doi nu se mai văzuseră decât o singură dată după ce părăsiseră Moulins. Se întâmplase cu vreo douăzeci de ani în urmă. Maigret se pomenise atunci față în față, pe trotuar, cu un cuplu elegant. Femeia era drăguță, foarte pariziană.

— Îți prezint un vechi prieten din liceu. Acum lucrează la poliție...

Apoi, către Maigret:

— Vă... Ți-o prezint pe Monique, soția mea... Şi în ziua aceea era soare afară. Nu ştiau ce să-şi spună.

— Ce mai faci? Eşti mulțumit?

— Mulțumit, răspunsese Maigret. Tu?

— Nu mă plâng.

— Locuieşti la Paris?

— Da. Pe bulevardul Haussmann, numărul 62. Dar călătoresc mult pentru afaceri. Acum m-am întors de la Istanbul. Trebuie să ne faci o vizită. Cu doamna Maigret, bineînțeles, dacă te-ai căsătorit...

Amândoi se simțeau stingheriți. Cuplul se îndreptase spre o maşină sport decapotabilă cu caroseria verde ca migdala, iar comisarul îşi văzuse de drum.

Acum, când intra în biroul lui, Florentin era mai puțin fercheş decât atunci când Maigret îl întâlnise în piața Madeleine. Purta un costum cenuşiu destul de uzat şi nu mai avea aceeaşi siguranță.

— Apreciez faptul că am fost primit imediat... Ce mai faceți?... Ce mai faci?...

Nici lui Maigret nu-i venea să-l tutuiască după atâția ani.

— Dar tu?... Ia loc... Ce mai face soția ta? Ochii de un cenuşiu deschis ai lui Florentin priviră un moment în gol, ca şi cum acesta ar fi încercat să-şi amintească.

— Te referi la Monique, o roşcată mititică? Adevărul e că am trăit împreună un timp, dar nu ne-am căsătorit. O fată de toată isprava...

— Nu te-ai căsătorit?

— La ce bun?

Şi Florentin făcu una dintre acele grimase care, pe vremuri, îi amuzau atât de mult pe colegii săi şi îi descumpăneau pe profesori. Ai fi zis că fața sa lungă, cu trăsături foarte conturate, era din cauciuc, pentru că prea reuşea să facă tot felul de strâmbături.

Maigret nu îndrăznea să-l întrebe de ce venise la el. Îl observa, fiindu-i greu să creadă că trecuse atâta amar de vreme.

— Frumos birou! Nu ştiam că Poliția Judiciară e atât de bine mobilată.

— Ai devenit anticar?

— Dacă vrei... Caut mobilă veche şi o dreg într-un mic atelier închiriat pe bulevardul Rochechouart. Ştii, acum toți suntem mai mult sau mai puțin anticari.

— Eşti mulțumit?

— Nu m-aş plânge dacă n-ar fi necazul care a dat peste mine în după-masa asta...

Era atât de obişnuit cu comicăriile, încât faţa lui căpăta automat expresii hazlii. Numai că tenul îi era tern şi privirea îngrijorată.

— De-aceea am venit la tine. Mi-am zis că tu ai înţelege mai degrabă decât altul... Scoase un pachet de ţigări din buzunar şi aprinse una. Degetele lungi şi osoase îi tremurau uşor. Maigret avu impresia că mirosea a băutură.

— De fapt, sunt foarte necăjit...

— Te ascult.

— Da, numai că e greu de explicat. De patru ani, am o prietenă...

— Altă prietenă cu care trăieşti?

— Da şi nu... Nu... Nu chiar... Locuieşte pe strada Notre-Dame-de-Lorette, lângă piaţa Saint-Georges...

Comisarul era mirat de ezitările şi de privirile lui jenate, pentru că îl ştia sigur pe el şi cu limbariţă. În liceu, Maigret îl invidia pentru această dezinvoltură. Şi îl mai invidia puţin şi pentru faptul că tatăl său era cel mai bun cofetar din oraş, cu prăvălia în faţa catedralei. Ba chiar dăduse numele lui unei prăjituri cu nucă, devenită specialitate locală.

Florentin avea totdeauna buzunarele pline de bani. Putea să facă farse la şcoală fără să fie pedepsit, ca şi cum s-ar fi bucurat de o imunitate specială. Şi, la lăsarea serii, ieşea uneori cu fetele.

— Spune...

— O cheamă Josée... Mă rog, numele ei adevărat e Joséphine Papet, dar preferă Josée. Şi eu la fel... Are treizeci şi patru de ani, dar pare mai tânără...

Faţa lui Florentin era atât de mobilă, încât ai fi putut crede că e agitată de ticuri.

— E greu de explicat, bătrâne...

Se ridică de pe scaun, se apropie de fereastră şi, în cadrul acesteia, corpul lui înalt se decupa în bătaia soarelui.

— E cald aici la tine, spuse el, oftând şi ştergându-şi fruntea.

Musca nu mai venea să se aşeze pe colţul paginii din faţa comisarului. Se auzea zgomotul maşinilor şi autobuzelor de pe podul Saint-Michel, iar uneori şi sirena unui remorcher care lăsa coşul în jos înainte de a trece pe dedesubt.

Pendula din marmură neagră, aceeaşi ca în toate birourile Poliţiei Judiciare şi, probabil, ca în sute de alte birouri oficiale, arăta ora cinci şi douăzeci de minute.

— Nu sunt singurul..., spuse în cele din urmă Florentin.

— Singurul ce ?

— Singurul ei prieten... Tocmai asta e greu de explicat... E cea mai bună fată din lume şi am fost amantul, prietenul şi confidentul ei...

Maigret îşi aprinse pipa şi se strădui să fie răbdător. Fostul său coleg de şcoală se întoarse şi se aşeză pe scaunul din faţa lui.

— Avea mulţi alţi prieteni? îl întrebă în cele din urmă comisarul, văzând că tăcerea dura cam multişor.

— Stai să număr... Unu, Pare... Apoi Courcel... Doi... Apoi Victor... Trei... în fine, un tinerel pe care nu l-am văzut niciodată şi căruia eu îi spun roşcovanul... Patru...

— Patru amanţi care o vizitează în mod regulat?

— Unii o dată, alţii de două ori pe săptămână...

— Şi ei ştiu că sunt mai mulţi ?

— Sigur că nu...

— Astfel încât fiecare are iluzia că numai el o întreţine ?

Cuvântul îl jenă pe Florentin, care începu să fărâmiţeze tutunul unei ţigări pe covor.

— Te-am prevenit că e greu de înţeles...

— Şi tu ce amestec ai în povestea asta?

— Sunt prietenul ei... Dau fuga imediat ce e singură...

— Dormi la ea acasă?

— Nu şi în noaptea de joi spre vineri...

— Pentru că locul e ocupat ? întrebă Maigret, aparent fără ironie.

— Da, de Courcel... îl cunoaşte de zece ani... Locuieşte la Rouen şi are biroul pe bulevardul Voltaire... Ar dura prea mult să-ți explic... Mă disprețuieşti?

— N-am disprețuit niciodată pe nimeni.

— Ştiu că situația mea poate să pară delicată şi că majoritatea oamenilor m-ar judeca cu severitate. Totuşi, jur că ne iubim...

Şi adăugă imediat:

— Sau, mai exact, ne iubeam...

Cuvântul îl frapa pe comisar, a cărui față deveni inexpresivă.

— V-ați despărțit?

— Nu.

— A murit?

— Da.

— Când?

— În după-masa asta...

Florentin ridică spre el o față tragică şi rosti într-un mod destul de teatral:

— Jur că n-am făcut-o eu... Mă cunoşti... Tocmai pentru că mă cunoşti şi te cunosc am venit la tine...

Într-adevăr, se cunoscuseră la doisprezece ani, la cincisprezece ani, la şaptesprezece ani, dar, după aceea, fiecare mersese pe drumul lui.

— De ce-a murit ?

— Cineva a tras în ea cu revolverul.

— Cine?

— Nu ştiu.

— Unde s-a întâmplat ?

— La ea acasă... în dormitor...

— Unde te aflai în acel moment ? Tutuitul devenea din ce în ce mai dificil.

— În garderobă...

— Adică în apartament ?

— Da... S-a mai întâmplat de câteva ori... Când cineva suna, eu... Te dezgust? Jur că nu-i ceea ce crezi...îmi câştig viaţa... Muncesc...

— Încearcă să-mi spui exact ce s-a întâmplat.

— De când ?

— Să spunem că de la prânz.

— Am luat masa împreună. Găteşte foarte bine. Stăteam amândoi în faţa ferestrei. Ca în fiecare miercuri, aştepta pe cineva doar pe la cinci şi jumătate-şase...

— Pe cine ?

— Îl cheamă Francois Paré, un bărbat la vreo cincizeci de ani, şef de serviciu la Ministerul Lucrărilor Publice. Se ocupă de Căile Navigabile. Locuieşte la Versailles...

— Nu vine niciodată mai devreme ?

— Nu...

— Ce s-a întâmplat după masa de prânz ?

— Am stat de vorbă...

— Cum era îmbrăcată ?

— În capot. Când nu iese din casă, stă totdeauna în capot... Pe la trei şi jumătate, cineva a sunat la uşă şi m-am repezit spre garderobă, care nu se deschide spre dormitor, ci spre baie...

Maigret îşi pierdea răbdarea.

— Şi?

— Cam după un sfert de oră, am auzit un zgomot care semăna cu o împuşcătură...

— Prin urmare, la patru fără un sfert ?

— Presupun că da...

— Ai ieşit repede să vezi?

— Nu... N-ar fi trebuit să mă aflu acolo... în plus, ceea ce crezusem că e o împuşcătură putea să fie foarte bine zgomotul ţevii de eşapament a unei maşini sau a unui autobuz.

Maigret îl privea acum cu mare atenție. Își amintea de poveștile istorisite de Florentin pe vremuri, toate mai mult sau mai puțin fanteziste.

Uneori, ai fi zis că nici el nu mai era în stare să facă deosebire între ce era adevăr și ce era minciună.

— Ce așteptați ?

— Nu mă mai tutuiești? Vezi bine că... Părea întristat, dezamăgit.

— Bine! Ce așteptai în dulap?

— Nu era un dulap, ci o garderobă destul de mare. Așteptam să plece bărbatul...

— De unde știi că era un bărbat, dacă nu l-ai văzut?

Celălalt îl privi uimit.

— Nu m-am gândit la asta...

— Această Josse nu avea prietene ?

— Nu...

— Nici familie ?

— E din Concarneau și n-am văzut niciodată pe nimeni din familia ei...

— Cum ai știut că persoana plecase ?

— Am auzit pași în salon, apoi ușa s-a deschis și s-a închis...

— La ce oră?

— Pe la patru...

— Prin urmare, asasinul ar fi stat un sfert de oră lângă victimă?

— Așa s-ar zice...

— Când ai intrat în dormitor, unde ți-ai găsit amanta?

— Zăcea pe jos, lângă pat...

— Cum era îmbrăcată ?

— Tot în capotul galben...

— Unde fusese împușcată?

— În gât...

— Ești sigur că era moartă?

— Nu era greu de văzut...

— Era dezordine în încăpere ?

— N-am observat nimic...

— Sertare trase, hârtii împrăştiate ?

— Nu... Nu cred...

— Nu eşti sigur?

— Eram prea emoționat...

— Ai telefonat vreunui medic?

— Nu. Din moment ce era moartă...

— La comisariatul de cartier?

— Nici...

— Ai ajuns aici la ora cinci. Ce-ai făcut de la patru?

— Mai întâi m-am prăbuşit într-un fotoliu, complet năucit... Nu înțelegeam. Nici acum nu înțeleg... Apoi mi-am zis că eu voi fi cel acuzat, mai ales că afurisita de portăreasă nu poate să mă sufere...

— Ai stat în fotoliu aproape o oră?

— Nu... Am plecat după nu ştiu cât timp şi m-am dus la bistroul *Grand-Saint-Georges,* unde am băut trei pahare de coniac unul după altul...

— Şi pe urmă?

— Mi-am amintit că ai ajuns şeful Brigăzii Omucideri...

— Cum ai venit aici ?

— Am luat un taxi...

Maigret era furios, dar nu se vedea decât din rigiditatea feței. Deschise uşa dinspre biroul inspectorilor, ezită între Janvier şi Lapointe, care erau acolo amândoi, apoi îl alese pe Janvier.

— Vino o clipă... îi telefonezi mai întâi lui Moers, la laborator, să vină pe strada Notre-Dame-de-Lorette... La ce număr?

— 17 bis...

De fiecare dată când se uita la fostul lui coleg, avea aceeaşi expresie dură, încruntată. În timp ce Janvier telefona, aruncă o privire spre pendulă şi constată că era cinci şi jumătate.

— Cine ziceai că e clientul de miercuri ?

— Pare... Cel de la minister...

— În mod normal, la ora asta ar trebui să fie la uşa apartamentului?

— Da, ăsta e momentul...

— Are cheie ?

— Nici unul nu are cheie...

— Nici tu?

— Nu era acelaşi lucru. înțelegi, bătrâne...

— Aş vrea să nu-mi mai spui bătrâne.

— Vezi! Chiar şi tu...

— Să mergem!

Îşi luă pălăria şi, în timp ce cobora scara lată şi mohorâtă, îşi umplu pipa cu tutun.

— Mă întreb de ce ai aşteptat atâta timp ca să vii la mine sau ca să anunți poliția... Era bogată?

— Presupun... Acum trei-patru ani a cumpărat o casă pe strada Mont-Cenis, sus pe Montmartre...

— Avea bani în apartament ?

— Posibil. N-aş putea să jur. Ştiu însă că nu avea încredere în bănci...

Urcară într-una dintre micile maşini negre parcate în curte şi Janvier se instala la volan.

— Vrei să mă faci să cred că, deşi trăiai cu ea, nu ştiai unde îşi ținea economiile?

— Asta e adevărul...

Îi veni să-i strige: Nu mai face pe clovnul! Dar renunță, poate că din milă.

— Câte încăperi are apartamentul?

— Un salon, o sufragerie, un dormitor cu baie şi o bucătărie mică...

— Plus garderoba...

— Plus garderoba...

Strecurându-se printre maşini, Janvier încerca să înțeleagă din replicile schimbate de cei doi bărbați.

— Jur, Maigret...

Bine că nu-i zicea Jules, pentru că la liceu aveau obiceiul să-şi spună pe numele de familie! În timp ce treceau toţi trei prin faţa lojei de la intrare, Maigret zări perdeaua de tul de la uşa cu geam mişcându-se şi, în spatele ei, o portăreasă enormă, masivă. Faţa îi era pe măsura corpului şi, cu trăsăturile încremenite, femeia îi privea la fel de fix ca un portret în mărime naturală sau ca o statuie.

Ascensorul era mic, şi comisarul se pomeni lipit de Florentin, cu ochii foarte aproape de cei ai fostului său coleg, iar asta îl jenă. La ce se gândea în acel moment fiul cofetarului din Moulins ? Oare teama îi provoca acea grimasă permanentă, deşi se străduia să pară natural, ba chiar să zâmbească? Să o fi ucis el pe Josephine Papet? Ce făcuse timp de o oră, înainte de a se prezenta în biroul lui?

Traversară palierul de la etajul trei, iar Florentin scoase cât se poate de natural o legătură de chei din buzunar. După un vestibul îngust, intrară într-un salon, unde Maigret avu impresia că se întorsese în urmă cu cincizeci de ani, dacă nu cu mai mult.

Perdelele vechi de mătase roz erau drapate ca pe vremuri, legate cu cordeluţe groase din mătase împletită. Pe parchet era întins un covor decolorat. Pluş şi mătase peste tot, iar pe falsele fotolii Louis XVI, şerveţele pătrate brodate sau din dantelă.

Lângă fereastră, un divan acoperit cu catifea, cu o mulţime de perne încă deranjate, ca şi cum cineva stătuse de curând acolo. Un gheridon. O lampă cu abajur roz şi cu picior aurit. Probabil că era colţul preferat al amantei fostului său coleg de şcoală. Avea un pick-up la îndemână, ciocolată, reviste şi câteva romane de dragoste. Televizorul era exact în faţa ei, în cealaltă parte a încăperii.

Pe pereţii acoperiţi de un tapet cu flori mici fuseseră agăţate câteva pânze care reprezentau peisaje cu detalii minuţioase.

Florentin, care urmărea privirea lui Maigret, confirmă:

— Aici stătea de cele mai multe ori...

— Şi tu?

Anticarul arătă un fotoliu vechi din piele, care contrasta cu restul mobilei.

— Eu l-am adus...

Sufrageria era la fel de învechită, banală şi sufocantă, şi chiar şi aici perdelele grele de catifea erau drapate, iar pe pervazul celor două ferestre se vedeau ghivece cu plante. Uşa dormitorului era întredeschisă. Florentin ezită să intre. Maigret o deschise primul şi văzu, la mai puțin de doi metri, un corp întins pe covor.

După cum se întâmplă deseori, gaura din gât părea disproporționată față de calibrul unui glonț. Femeia pierduse mult sânge, totuşi fața ei trăda doar mirare. După cât putea să-şi dea seama, era mică de statură, durdulie şi cu o față blândă - una dintre acele femei care te duc cu gândul la o mâncărică gătită cu mare grijă, la dulcețuri puse cu mare drag în borcane.

Privirea lui Maigret căuta ceva în jur.

— N-am văzut nici o armă, spuse fostul său coleg, care îi ghicise iar gândul. Doar dacă n-a căzut sub ea, ceea ce mi se pare improbabil...

Telefonul se afla în salon. Maigret prefera să termine cu formalitățile indispensabile.

— Janvier, telefonează mai întâi la comisariatul de cartier. Cere-i comisarului să vină însoțit de un medic. Pe urmă, anunță la cabinetul procurorului...

Tehnicienii lui Moers aveau să sosească dintr-un moment în altul. Maigret dorise să beneficieze de câteva minute de calm. Intră în baie, unde prosoapele erau roz. Rozul predomina în întreg apartamentul. Când deschise uşa garderobei, care era un fel de culoar ce nu ducea nicăieri, descoperi şi acolo culoarea roz, rozul-bombon al unei veste de lânică, rozul mai viu al unei rochii de vară...

Celelalte haine erau tot în tonuri pastelate, verde de migdală, bleupal...

— N-ai costume aici ?

— Ar fi fost dificil, murmură Florentin, puțin jenat. Pentru ceilalți, deoarece se considera că trăieşte singură...

Evident! Şi asta era ceva de modă veche : bărbații maturi care veneau o dată sau de două ori pe săptămână, făcându-şi iluzia că întreţin o amantă, fără să ştie nimic unul de celălalt. Dar oare chiar nu ştiau?

Maigret se întoarse în dormitor şi deschise câteva sertare, găsi facturi, lenjerie şi o cutie cu câteva bijuterii ieftine.

Era ora şase.

— Domnul de miercuri trebuia să fi sosit, remarcă el.

— Poate că a urcat, a sunat la uşă şi, dacă nu i-a răspuns nimeni, a plecat.

— Comisarul a plecat spre noi, îl anunță Janvier. Adjunctul procurorului soseşte imediat împreună cu un judecător de instrucție...

Era acel moment al anchetei pe care Maigret îl detesta cel mai mult. Cinci-şase inşi se uitau unul la altul, apoi priveau toți la cadavru, în fața căruia doctorul se lăsa în genunchi.

Pură formalitate. Medicul nu făcea decât să constate decesul, detaliile venind abia după autopsie. Adjunctul procurorului făcea şi el constatarea în numele guvernului.

Judecătorul de instrucție se uita la comisar, cu aerul că îl întreabă ce părere are, deşi Maigret nu avea încă nici o părere. Iar comisarul de poliție era nerăbdător să se întoarcă în biroul lui.

— Să mă țineți la curent cu mersul anchetei, murmură judecătorul, care avea vreo patruzeci de ani şi probabil venise de curând la Paris. Îl chema Page. Urcase treptele ierarhice pornind de la o subprefectură şi trecând apoi succesiv prin oraşe din ce în ce mai mari. Moers şi oamenii lui

aşteptau în salon, unde unul dintre specialişti căuta pentru orice eventualitate amprente digitale.

După plecarea oficialilor, Maigret le spuse:

— Acum e rândul vostru, copii! Mai întâi fotografiați victima, până să vină maşina după ea.

Când se îndreptă spre uşă, Florentin vru să vină după el.

— Nu. Rămâi aici. Tu, Janvier, stai de vorbă cu vecinii de pe palier şi, la nevoie, cu cei de la etajul de sus, să aflăm dacă au auzit ceva.

Comisarul coborî pe scări. Casa era veche, dar încă destul de prezentabilă. Covorul stacojiu era fixat la fiecare treaptă cu bare de cupru. Aproape toate clanțele erau lustruite, ca şi placa pe care stătea scris: *Domnişoara Vial, corsete şi mănuşi de comandă.*

O găsi pe monumentala portăreasă la uşa lojei, în spatele perdelei, pe care o ținea într-o parte cu degetele ei groase. Când vru să intre, ea făcu un pas înapoi, parcă fără să se mişte. Maigret deschise uşa.

Femeia îl privea cu aceeaşi indiferență cu care ar fi privit un obiect oarecare şi nici nu clipi când îi arătă insigna de comisar de la Poliția Judiciară.

— Presupun că nu ştiți?

Ea nu deschise gura, dar ochii săi păreau că spun: Ce să ştiu?

Încăperea era curată, cu o masă rotundă la mijloc şi doi canari într-o colivie. La celălalt capăt se zărea o bucătărie.

— Domnişoara Papet a murit...

Femeia vorbi, în sfârşit. Pentru că vorbea! Avea o voce cam înăbuşită, care indica aceeaşi indiferență ca şi privirea. Oare nu era mai curând ostilitate decât indiferență? Privea lumea prin geamul uşii şi o detesta, fără să facă deosebiri.

— De-aia era scandal pe scară ? Mai sunt încă cel puțin zece sus, nu-i aşa?

— Cum vă numiți ?

— Nu văd de ce v-ar interesa numele meu.

— Deoarece vreau să vă pun câteva întrebări şi trebuie să vă menționez numele în raportul meu.

— Doamna Blanc...

— Văduvă ?

— Nu.

— Soțul locuieşte aici?

— Nu.

— V-a părăsit?

— Acum nouăsprezece ani.

Se aşeză, în cele din urmă, într-un fotoliu pe măsura ei, iar Maigret nu ezită să facă la fel.

— A urcat cineva la domnişoara Papet între cinci şi jumătate şi şase ?

— Da. La şase fără douăzeci...

— Cine?

— Ăla de miercuri, bineînțeles... Nu i-am întrebat niciodată cum îi cheamă... Unul înalt, cu părul rar, îmbrăcat totdeauna în culori închise.

— A stat mult timp sus ?

— Nu.

— Când a coborât, nu v-a întrebat nimic ?

— M-a întrebat dacă duduia Papet era plecată.

Trebuia să-i scoată cuvintele cu cleştele.

— Ce i-ați răspuns ?

— Că n-am văzut-o.

— A părut surprins?

— Da.

Era obositor, mai ales că privirea ei rămânea la fel de nemişcată ca şi trupul obez.

— Nu l-ați văzut mai devreme, în cursul după-amiezii?

— Nu.

— De exemplu, pe la trei şi jumătate n-ați văzut pe nimeni urcând? Erați aici?

— Eram aici şi nu a urcat nimeni.

— Şi nici n-a coborât? Pe la patru?

— Doar la patru şi douăzeci...

— Cine?

— Tipul...

— Cui îi ziceți tipul?

— Celui care a sosit cu dumneavoastră. Prefer să nu-l numesc altfel...

— Amantul de suflet al domnişoarei Josephine Papet?

Femeia zâmbi cu o ironie amară.

— Nu v-a spus nimic ?

— Nici măcar nu i-aş fi deschis uşa.

— Sunteți sigură că nimeni altcineva nu a urcat sau coborât între trei şi jumătate şi patru şi jumătate?

Pentru că mai răspunsese o dată, nu-şi dădu osteneala să repete.

— îi cunoaşteți pe ceilalți prieteni ai locatarei dumneavoastră ?

— Li se zice prieteni?

— Ceilalți vizitatori... Câți sunt?

Ea mişcă din buze ca la biserică şi răspunse în cele din urmă :

— Patru... Plus tipul...

— N-a avut niciodată loc o întâlnire neplăcută între ei?

— Nu, după câte ştiu...

— Staţi toată ziua în această încăpere ?

— Mai puțin dimineața, când fac piața, şi apoi când curăț scara.

— Nimeni n-a venit astăzi să vă țină companie ?

— Nimeni nu vine să-mi țină companie.

— Când ieşea din casă domnişoara Papet ?

— Pe la unsprezece dimineața, ca să-şi facă târguielile. Nu se ducea prea departe. Uneori, seara, mergea la cinematograf cu tipul...

— Şi duminica ?

— Plecau uneori cu maşina.

— A cui e maşina?

— A ei, bineînțeles.

— Şi cine o conduce ?

— El.

— Ştiți... unde se află maşina?

— Într-un garaj de pe strada La Bruyère... Nu-l întreba de ce murise locatara ei. Avea tot atât de puțină curiozitate cât şi energie, iar Maigret se uita la ea cu o mirare crescândă.

— Domnişoara Papet a fost asasinată...

— Era de aşteptat, nu?

— De ce?

— Cu toți bărbații ăia...

— A fost ucisă de un glonț tras de aproape.

Femeia asculta fără să spună nimic.

— Nu v-a făcut niciodată confidențe ?

— Nu eram prietene...

— O urați?

— Nici măcar.

Până la urmă, conversația devenea apăsătoare, aşa că Maigret îşi şterse fața de transpirație, părăsi încăperea şi se simți fericit când ajunse pe trotuar. Duba Institutului Medico-Legal tocmai sosise. Targa urma să fie coborâtă, iar comisarul preferă să traverseze strada şi să intre la *Grand-Saint-Georges,* unde comandă o bere la tejghea.

Asasinarea lui Josephine Papet nu provocase nici o reacție în cartier sau măcar în casa unde locuia de mulți ani.

Maigret văzu duba îndepărtându-se şi, când intră iar în casă, portăreasa se afla la post, privindu-l la fel ca prima dată. Luă ascensorul şi sună la uşă. îi deschise Janvier.

— Ai vorbit cu vecinii ?

— Cu cei pe care i-am găsit. La fiecare etaj, două apartamente au ferestrele spre stradă şi unul singur spre curte. Alături, am găsit o doamnă pe nume Sauveur, o femeie în

vârstă, foarte amabilă, foarte îngrijită. A stat în casă toată după-amiaza şi a ascultat radioul în timp ce tricota. A auzit un zgomot ca un fel de explozie înfundată, pe la mijlocul după-amiezii, şi şi-a zis că era de la țeava de eşapament a unei maşini sau a unui autobuz...

— N-a auzit uşa deschizându-se şi închizându-se?

— Am controlat. Nu se poate auzi de la ea. Casa e veche şi zidurile sunt groase.

— La etajul patru?

— Un cuplu cu doi copii e plecat la țară sau la mare de o săptămână. În spate stă un pensionar de la căile ferate, care locuieşte cu nepotul lui. N-a auzit nimic. Florentin stătea în picioare în fața ferestrei deschise.

— Era deja deschisă după-amiază? Întrebă comisarul.

— Da... Cred că da...

— Şi fereastra dormitorului ?

— Sigur nu...

— Cum de eşti aşa sigur?

— Pentru că Josee avea totdeauna grijă s-o închidă când primea pe cineva...

În față puteau fi văzute patru-cinci fete care coseau într-un atelier şi unde se mai zărea şi un manechin acoperit cu pânză groasă, pe un picior de lemn negru.

Florentin părea îngrijorat, deşi se străduia să rămână zâmbitor. Rictusul lui ciudat îi amintea lui Maigret de Liceul Banville, când colegul lui era prins de profesorul pe care îl imita pe la spate.

— Chiar vrei să ne aminteşti din cine ne tragem, domnule Florentin? spunea atunci bărbatul mic de statură, palid şi blond, care le preda latina.

Colaboratorii lui Moers cercetau cu cea mai mare atenție întreg apartamentul, fără să le scape nici măcar un fir de praf. Lui Maigret îi era cald, deşi fereastra rămăsese deschisă. Nu-i plăcea deloc povestea aceea, care îl cam scâr-

bea. Şi nu-i plăcea să se afle într-o situaţie echivocă. Fără să vrea, în minte îi răsăreau imagini din trecut. Nu ştia aproape deloc ce mai făceau foştii săi colegi, iar cel care reapăruse brusc se afla într-o poziţie mai mult decât delicată.

— Ai vorbit cu monumentul morţilor?

Comisarul se uită la Florentin, surprins.

— Portăreasa. Aşa îi zic eu. Probabil că şi ea m-a botezat într-un fel...

— Tipul...

— Bun! Eu sunt tipul. Ce ţi-a spus?

— Eşti sigur că mi-ai relatat faptele aşa cum s-au petrecut?

— De ce te-aş fi mințit?

— Totdeauna ai mințit. Mințeai din plăcere...

— Au trecut patruzeci de ani de-atunci!

— Nu mi se pare că te-ai schimbat foarte mult.

— Dacă aş fi avut ceva de ascuns, aş mai fi venit la tine?

— Ce altceva ai fi putut să faci ?

— Să plec... Să mă întorc la mine acasă...

— Ca să fii arestat a doua zi dimineaţă?

— Aş fi putut să fug, să trec frontiera...

— Ai bani?

Florentin roşi, iar lui Maigret i se făcu puţin milă de el. Când era tânăr, faţa lui lungă de clovn, glumele şi strâmbăturile lui îi amuzau pe ceilalţi.

Acum nu arăta deloc hazliu şi era mai curând penibil să-l vezi recurgând la vechile grimase.

— Doar nu-ţi închipui că am ucis-o eu ?

— De ce nu ?

— Mă cunoşti...

— Ultima dată te-am văzut acum douăzeci de ani, în piaţa Madeleine, şi, până atunci, doar la liceul din Moulins...

— Arăt eu a asasin?

— Devii asasin în câteva minute, în câteva secunde. Până atunci, eşti un om ca toți ceilalți.

— De ce aş fi ucis-o ? Eram cei mai buni prieteni din lume...

— Doar prieteni?

— Bineînțeles că nu, dar la vârsta mea n-am să-ți vorbesc de marea dragoste...

— Nici ea?

— Cred că mă iubea...

— Era geloasă?

— Nu i-am dat ocazia să fie... Nu mi-ai spus încă ce-a zis vrăjitoarea de jos...

Janvier îşi privea şeful cu o oarecare curiozitate, pentru că era prima dată când asista la un interogatoriu care se derula în asemenea condiții. Se vedea că Maigret era stingherit, ezitant.

— N-a văzut pe nimeni urcând.

— Minte... Sau era în bucătărie...

— Pretinde că n-a părăsit loja.

— Haida-de, e imposibil ! Cel care a ucis-o trebuia să vină de undeva... Doar dacă...

— Doar dacă?

— Doar dacă nu cumva se afla deja în casă...

— Un locatar?

Florentin se agăță imediat de această ipoteză.

— De ce nu? Nu sunt singurul bărbat din imobil...

— Josée avea relații cu unii locatari?

— De unde să ştiu? Nu sunt aici tot timpul. Am o meserie. Trebuie să-mi câştig existența... Suna fals. încă un rol la activul lui Florentin, care jucase teatru toată viața.

— Janvier, vei cerceta casa de sus până jos, vei bate la toate uşile şi vei sta de vorbă cu cei pe care îi vei găsi. Mă întorc la birou.

— Dar maşina...

Maigret nu dorise niciodată să învețe să conducă.

— Iau un taxi.
Apoi, către Florentin:
— Vino...
— Doar nu vrei să spui că mă arestezi?
— Nu.
— Ce ai de gând să faci? De ce ai nevoie de mine?
— Ca să stăm de vorbă.

Capitolul 2

Primul gând al lui Maigret fusese să-l ducă pe fostul lui coleg de şcoală la Quai des Orfèvres, dar, când să se aplece spre şofer, se răzgândise.

— La ce număr stai? îl întrebă el pe Florentin.

— 55 bis... De ce?

— Bulevardul Rochechouart, numărul 55 bis. Era la doi paşi de acolo. Şoferul, nemulţumit că fusese oprit pentru o cursă atât de scurtă, bombăni printre dinţi. Într-o parte se afla prăvălia unui rămar, iar în cealaltă un debit. Intre ele, o fundătură cu pavaj neregulat unde putea fi văzută o cărucioară de împins cu braţele. În capăt, două ateliere cu ferestre mari.

În cel din stânga, un pictor schiţa o vedere a bazilicii Sacré-Coeur, pesemne ca să o vândă turiştilor. Probabil că le producea în serie. Avea părul lung, o bărbuţă înspicată şi o lavalieră ca ucenicii de pictori de pe la 1900. Florentin scoase legătura de chei din buzunar, descuie uşa atelierului din dreapta, iar Maigret simţi că avea ciudă pe el pentru că îi tulbura amintirile din tinereţe.

Înainte de sosirea fostului său coleg, comisarul se gândea chiar la liceul din Moulins, în timp ce urmărea cu privirea musca aceea încăpăţânată, care se aşeza iar şi iar pe colţul din stânga sus al paginii!

Ce deveniseră ceilalţi băieţi din clasa lui ? Nu-l mai revăzuse pe nici unul. Crochet, fiu de notar, probabil că preluase biroul tatălui său. Orban, blând şi grăsuţ, voia să facă medicina. Ceilalţi probabil că se răspândiseră, stabilindu-se în alte colţuri ale Franţei şi în străinătate.

De ce trebuia ca, dintre toți, să-l reîntâlnească tocmai pe Florentin, în împrejurări atât de neplăcute ?

Își amintea de cofetărie, deși nu o vizitase prea des. Alți elevi, care aveau mai mulți bani de buzunar, se adunau acolo ca să mănânce înghețată şi prăjituri, într-un decor format din oglinzi, marmură şi ornamente aurite, într-o atmosferă caldă care mirosea a dulciuri. Pentru doamnele din oraş, o prăjitură nu era bună dacă nu provenea de la Florentin.

Acum descoperea un talmeş-balmeş de obiecte pline de praf, iar ferestrele, care probabil că nu fuseseră spălate niciodată, lăsau să pătrundă doar o lumină ternă.

— Îmi cer scuze pentru dezordine...

În această împrejurare, cuvântul anticar era mai mult decât pretențios. Mobila achiziționată de Florentin, Dumnezeu ştie de unde, era formată mai ales din vechituri fără stil şi fără valoare. Se mulțumea să le dreagă, să le lustruiască, să le dea un aspect ceva mai atrăgător.

— Faci de mult meseria asta?

— De trei ani.

— Şi înainte ?

— Făceam export...

— Ce exportai ?

— De toate... îndeosebi în țările din Africa Neagră...

— Şi înainte ?

Atunci, umilit, Florentin murmură:

— Ştii, am încercat de toate... Nu voiam să devin cofetar şi să-mi sfârşesc zilele la Moulins... Sora mea s-a căsătorit cu un cofetar şi au preluat afacerea...

Maigret îşi amintea de sora lui Florentin cu bluza umflată de sânii durdulii, stând la tejgheaua albă. Nu fusese puțin îndrăgostit de ea ? Era veselă şi plină de viață, ca mama ei, cu care semăna.

— Nu e uşor să te descurci la Paris... Am dus-o şi mai bine, şi mai rău...

Maigret cunoscuse şi alţii care o duseseră când mai bine, când mai rău, punând la cale afaceri nemaipomenite care se năruiau precum castelele din cărţi de joc şi erau tot timpul la un pas de închisoare. Oameni care îţi propun o comandită de o sută de mii de franci pentru amenajarea unui port într-o ţară îndepărtată şi, până la urmă, se mulţumesc cu o sută de franci ca să nu-i dea proprietarul afară din locuinţă.

Florentin o găsise pe Josee. După cum arăta atelierul, era evident că Florentin nu trăia din vânzarea mobilei.

Maigret împinse o uşă întredeschisă şi descoperi o încăpere mică, fără ferestre, cu un pat de fier, un lavabou şi un şifonier care stătea într-o rână.

— Aici dormi ?

— Doar joia...

Cărui amant îi era rezervată joia? Celui care, o dată pe săptămână, îşi petrecea noaptea în apartamentul din strada Notre-Dame-de-Lorette.

— Atunci vine Fernand Courcel, îi explică Florentin. Era prietenul ei cu mult înaintea mea... Cu zece ani în urmă, venea deja la ea şi ieşeau împreună... Acum e mai puţin liber, dar joi seara are o scuză ca să rămână la Paris...

Maigret se uită prin colţuri, deschise sertarele, precum şi uşile şifonierelor vechi, fără stil, al căror lac se dusese. N-ar fi putut să spună ce anume căuta, dar era obsedat de un detaliu.

— Mi-ai spus că Josée nu avea cont în bancă, aşa e?

— Da. După câte ştiu eu.

— Nu avea încredere în bănci?

— Şi asta... Dar mai ales nu voia să se afle ce venituri are, din cauza impozitelor.

Maigret descoperi o pipă veche.

— Acum fumezi pipă?

— Nu la ea acasă. Nu-i plăcea mirosul. Doar aici.

Un costum albastru atârna într-un şifonier rustic, alături de o pereche de pantaloni de lucru. Trei-patru cămăşi, o pereche de espadrile pline de rumeguş şi o pereche de pantofi. O boemă jegoasă ! Joséphine Papet probabil că avea bani. Era zgârcită? Se ferea de Florentin, care i-ar fi păpat rapid şi ultimul bănuț?

Nu găsea nimic interesant şi aproape regreta că venise, pentru că începea să-i fie milă de fostul lui coleg. Din uşă, i se păru că vede o bucată de hârtie deasupra unui şifonier. Se întoarse, se urcă pe un scaun şi coborî cu un pachet dreptunghiular învelit în hârtie de ziar.

Transpirația curgea pe fruntea lui Florentin. După ce desfăcu ziarul, comisarul descoperi o cutie de biscuiți din tinichea, pe care încă se mai vedea marca în roşu şi galben. Când o deschise, găsi înăuntru teancuri de bancnote de o sută de franci.

— Sunt economiile mele...

Maigret îl privi ca şi cum n-ar fi auzit şi se aşeză la bancul de lucru ca să numere teancurile. Erau patruzeci şi opt.

— Mănânci des biscuiți ?

— Uneori...

— Poți să-mi arăți şi altă cutie ?

— Nu cred că mai am vreuna în acest moment...

— Eu am văzut două, de acelaşi fel, în apartamentul de pe strada Notre-Dame-de-Lorette.

— Probabil că de acolo am luat-o... Totdeauna minți se, din instinct sau din joacă. Simțea nevoia să spună tot felul de poveşti şi, cu cât erau mai neverosimile, cu atât încerca să fie mai convingător. Numai că, de data aceasta, miza era prea mare.

— Înțeleg de ce ai ajuns la Quai des Orfèvres abia la ora cinci...

— Am ezitat... îmi era teamă să nu fiu acuzat...

— Ai venit aici.

Tăgăduia încă, dar începea să fie descumpănit.

— Vrei să mă duc să-l întreb pe pictorul de alături ?

— Auzi, Maigret...

Buza de jos îi tremura. Ai fi zis că avea să izbucnească în plâns, şi nu arăta deloc frumos.

— Ştiu că nu spun totdeauna adevărul. Dar nu mă pot abține. Îți aminteşti de poveştile pe care le inventam ca să vă amuz... Astăzi te implor să mă crezi: nu eu am ucis-o pe Josee şi chiar mă aflam în garderobă când s-a întâmplat...

Avea o privire patetică... Dar oare nu era obişnuit să joace teatru?

— Dacă aş fi ucis, n-aş mai fi venit la tine...

— Atunci, de ce nu mi-ai spus adevărul?

— Care adevăr?

Încerca să câştige timp. O lua pe departe.

— La ora trei, azi după-amiază, cutia de tinichea încă se mai afla în apartamentul de pe strada Notre-Dame-de-Lorette. Adevărat ?

— Da...

— Păi?

— E uşor de înțeles... Josee nu mai avea legături cu familia. Singura ei soră se află în Maroc, unde soțul ei cultivă citrice. Sunt bogați. Eu trag mâța de coadă... Aşa că, atunci când mi-am dat seama că era moartă...

— Ai profitat ca să iei banii puşi deoparte!

— Eşti aspru, dar pot să mă pun în locul tău... în definitiv, nu făceam rău nimănui. Ce-aş fi ajuns fără ea?

Maigret îl privea fix, stăpânit de sentimente contradictorii.

— Vino...

Îi era cald. Îi era sete. Se simțea ostenit, nemulțumit de el şi de ceilalți. Ieşi din curte, ezită o clipă, apoi îşi împinse fostul coleg în localul din colț.

— Două beri, comandă el.

— Mă crezi?

— Vorbim mai târziu...

Maigret bău două beri, după care căută un taxi. Circulația era în acel moment foarte aglomerată, aşa că făcură aproape o jumătate de oră până la Poliția Judiciară. Cerul era de un albastru uniform şi apăsător, terasele erau arhipline şi mulți bărbați umblau în cămaşă, cu haina pe braț.

În biroul lui, unde nu mai era soare, se simțea puțină răcoare.

— Stai jos. Poți fuma.

— Mulțumesc. Ştii, am o senzație ciudată că mă aflu în situația asta în fața unui fost coleg...

— Şi eu, mormăi comisarul, umplându-şi pipa.

— Nu-i acelaşi lucru...

— Într-adevăr...

— Mă judeci aspru! Probabil că mă consideri un ticălos...

— Nu te judec. Încerc să înțeleg.

— O iubeam...

— Ah!

— Nu pretind că era marea dragoste şi că ne consideram Romeo şi Julieta...

— Ai dreptate, nu-l prea văd pe Romeo aşteptând în garderobă... Şi s-a întâmplat de multe ori?

— Doar de trei-patru ori, când cineva venea pe nepusă masă...

— Aceşti domni aveau cunoştință de existența ta?

— Bineînțeles că nu...

— I-ai întâlnit vreodată ?

— I-am văzut. Voiam să ştiu cum arată şi i-am aşteptat în stradă. Vezi că sunt sincer...

— N-ai fost tentat să-i şantajezi? Presupun că sunt căsătoriți, au copii...

— Jur...

— Lasă, nu mai jura!

— Bine. Dar ce să spun, dacă nu mă crezi?

— Adevărul.

— Nu l-am şantajat pe nici unul.

— De ce?

— Mă mulţumeam cu viaţa noastră modestă. Nu mai sunt tânăr. Am umblat destul încoace şi-ncolo ca să tânjesc după calm şi siguranţă. *Josse* era o prezenţă odihnitoare şi se purta foarte atent cu mine...

— Tu i-ai propus să cumpere o maşină?

— Amândoi ne-am gândit la asta. Poate să fi pomenit eu primul...

— Unde mergeaţi duminica ?

— Oriunde, în valea Chevreuse, în pădurea Fontainebleau, alteori, mai rar, la malul mării...

— Ştiai unde îşi ţinea banii?

— Nu-i ascundea de mine. Avea deplină încredere. Spune-mi, Maigret, de ce-aş fi ucis-o?

— Să presupunem că se săturase de tine...

— Ba se întâmpla chiar invers. Punea bani deoparte ca să putem merge să trăim amândoi la ţară. Pune-te în locul meu...

Maigret se strâmbă fără să vrea.

— Aveai un revolver ?

— Era unul vechi în noptieră... L-am găsit cu mai bine de doi ani în urmă într-o mobilă pe care o cumpărasem de la o licitaţie publică...

— Avea cartuşe ?

— Da, era încărcat...

— Şi l-ai dus în apartamentul de pe strada Notre-Dame-de-Lorette ?

— Josée era destul de sperioasă şi, ca s-o liniştesc, am pus arma în noptieră...

— Această armă a dispărut.

— Ştiu. Am căutat-o şi eu...

— De ce?

— Din prostie, acum îmi dau seama. Tot ce fac, tot ce spun iese prost. Sunt prea sincer. Ar fi fost mai bine dacă telefonam la comisariatul de cartier şi aşteptam. Aş fi putut să spun orice, că tocmai sosisem şi că o găsisem moartă...

— Ți-am pus o întrebare. De ce ai căutat revolverul ?

— Ca să-l fac să dispară. L-aş fi aruncat la canal sau în Sena. Fiind al meu, aş fi fost acuzat... Şi vezi bine că aveam dreptate, pentru că tu însuți...

— Încă nu te-am acuzat.

— Dar m-ai adus aici şi nu crezi ce-ți spun. Sunt în stare de arest?

Maigret se uită la el, ezitând. Era grav, preocupat.

— Nu..., răspunse el în cele din urmă. Risca, ştia asta, dar nu avea curajul să procedeze altfel.

— Ce-ai să faci după ce pleci de-aici?

— O să trebuiască să pun şi eu ceva în gură. Pe urmă, o să mă duc să mă culc.

— Unde?

Florentin ezită.

— Nu ştiu... Presupun că e mai bine să nu mă duc în apartamentul de pe strada Notre-Dame-de-Lorette...

Chiar era inconştient?

— Voi fi obligat să mă culc la mine acasă. În cămăruța fără ferestre din spatele atelierului, pe un pat care nici măcar nu avea cearceaf, ci doar o cuvertură veche, cenuşie şi aspră.

Maigret se ridică, intră în biroul inspectorilor şi îl aşteptă pe Lapointe să termine de vorbit la telefon.

— Am pe cineva în birou la mine, un tip înalt şi slab. E cam de vârsta mea, dar mai şubrezit. Locuieşte la capătul unei fundături, pe bulevardul Rochechouart, numărul 55

bis. Nu ştiu ce va face, unde se va duce după ce va pleca de-aici. Aş vrea să nu-l scapi din ochi. Pentru la noapte, vorbeşte cu un coleg... iar altul să-l preia mâine dimineaţă.

— Nu trebuie să ştie că e filat?

— Ar fi mai bine să nu bage de seamă, dar n-are prea mare importanţă. E foarte şiret şi va bănui în mod sigur.

— Bine, şefule. Îl voi aştepta pe culoar.

— Îl mai ţin doar câteva minute.

Când Maigret deschise uşa, Florentin se trase repede înapoi.

— Ascultai?

Celălalt ezită, apoi pe buzele lui apăru un zâmbet destul de jalnic.

— Ce-ai fi făcut în locul meu?

— Ai auzit?

— Nu tot...

— Unul dintre inspectorii mei o să te urmărească. Dacă încerci să scapi de el, te avertizez că transmit semnalmentele tale întregii poliţii ca să fii arestat.

— De ce-mi vorbeşti aşa, Maigret?

Comisarul era gata să-i ceară să nu-i mai spună pe nume şi să evite să-l mai tutuiască. Dar nu avu curajul.

— Unde aveai de gând să te duci?

— Când?

— Presimţeai că va avea loc o anchetă, că vei fi bănuit. N-ai reuşit să ascunzi mai bine banii pentru că n-ai avut timp să găseşti un loc mai bun... Te gândeai deja să vii la mine?

— Nu... Mai întâi am avut de gând să mă duc la comisariat...

— N-ai vrut să părăseşti Franţa mai înainte să fie descoperit cadavrul?

— Doar o clipă...

— Ce te-a împiedicat?

— Fuga ar fi fost considerată o dovadă a vinovăției mele şi aş fi fost extrădat... Apoi am avut ideea să mă duc la comisariatul de cartier, după care, brusc, mi-am amintit de tine. Ți-am văzut deseori numele în ziare... Eşti singurul din clasă care a devenit aproape celebru...

Maigret îl privea în continuare cu aceeaşi curiozitate, de parcă fostul lui coleg i-ar fi pus în faţă o problemă imposibil de rezolvat.

— Se spune că nu te încrezi în aparenţe şi că mergi până în adâncul lucrurilor. Aşa că am sperat că vei înțelege. încep să mă întreb dacă nu cumva am greşit... Recunoaşte că mă crezi vinovat...

— Ți-am mai spus că nu cred nimic.

— N-ar fi trebuit să iau banii... Ideea mi-a venit în ultimul moment, când eram deja la uşă.

— Poți pleca.

Stăteau amândoi în picioare, iar Florentin ezita să-i întindă mâna. Poate ca să evite acest gest, Maigret scoase batista din buzunar şi îşi şterse faţa.

— Ne vedem mâine ?

— Probabil...

— La revedere, Maigret...

— La revedere.

Nu se uită după el cum cobora scara cu Lapointe în urma lui.

Maigret nu era mulţumit, deşi nu avea vreun motiv precis. Era supărat pe sine însuşi şi pe toată lumea. îşi stricase ziua, o zi care fusese liniştită şi plăcută până la ora cinci după-amiază. Dosarele rămăseseră pe birou, aşteptând să le citească şi să facă adnotări. Musca dispăruse, supărată poate că Maigret îi dăduse plasă. Era şapte şi jumătate. Sună la el acasă.

— Tu eşti?

O manie, pentru că recunoscuse foarte bine vocea soției sale.

— Nu vii la cină ?

— Ba vin... Ce-avem de mâncare?... Bun... Bun... Sosesc cam într-o jumătate de oră.

Intră în biroul inspectorilor, unde mai erau doar câțiva din echipă, se aşează pe locul lui Janvier şi îi scrise acestuia un bilet, cerându-i să-i telefoneze imediat ce se întorcea. Nici acum nu se simțea în apele lui. Nu avea de rezolvat un caz ca oricare altul, iar faptul că Florentin era un fel de prieten din copilărie îngreuna şi mai mult situația.

Şi mai erau şi ceilalți, oameni ajunşi la o anumită vârstă, care ocupau locuri mai mult sau mai puțin importante. Fiecare ducea o existență calmă şi normală în sânul familiei. Cu excepția unei singure zile pe săptămână! Cu excepția celor câteva ore petrecute în apartamentul discret al lui Josephine Papet.

Mâine dimineață, ziarele vor vorbi despre moartea ei şi toți vor începe să tremure. Vru să urce la mansardă, unde erau birourile Identității Judiciare, şi să-l întrebe pe Moers dacă avea ceva rezultate. Se mulțumi să dea însă din umeri şi îşi luă pălăria din cuier.

— Pe mâine, copii...

— Pe mâine, şefule...

Merse prin mulțime până la Châtelet şi aşteptă la coadă să ia autobuzul. Cum îl văzu, doamna Maigret înțelese că era supărat şi, fără să vrea, îl privi întrebătoare.

— O poveste agasantă, mormăi el, intrând în baie ca să se spele pe mâini.

Apoi îşi scoase haina şi îşi slăbi puțin cravata.

— Un fost coleg de liceu care s-a băgat până în gît într-o situație imposibilă! Unde mai pui că nimeni nu-l va privi cu simpatie...

— Un asasinat ?

— Un foc de revolver. Femeia a murit...

— Gelozie ?

— Nu. Nu dacă a tras el...

— Nu e sigur că el este autorul ?

— Hai să mâncăm, spuse Maigret oftând, ca şi cum s-ar fi săturat să tot vorbească despre acest caz.

Toate ferestrele erau deschise şi lumina devenise aurie de la soarele care asfinţea. Doamna Maigret gătise pui cu tarhon asezonat cu sparanghel.

Purta o rochie de bumbac imprimată cu flori mici, aşa cum îi plăcea când nu ieşea din apartament, şi asta conferea cinei o notă mai accentuată de intimitate.

— Trebuie să pleci în seara asta?

— Nu cred. Aştept un telefon de la Janvier.

Soneria răsună exact când Maigret ataca o jumătate de pepene.

— Alo, da... Te ascult, Janvier... Te-ai întors la birou?... Ai descoperit ceva?

— Aproape nimic, şefule. Am vorbit mai întâi cu cei doi negustori de la parter. În stânga e un magazin de lenjerie, *Chez Eliane*... Lenjerie cum greu mai găseşti în altă parte decât în Montmartre. Se pare că turiştii se înnebunesc după ea...

Cele două fete, una blondă şi una brunetă, îi urmăresc mai mult sau mai puţin pe cei care intră şi ies din casă. I-au recunoscut imediat, după descrierea făcută de mine, pe Florentin şi pe moartă... Fusese clienta lor, chiar dacă nu era o adeptă a lenjeriei fanteziste... Se pare că era o femeie fermecătoare, calmă, zâmbitoare, semănând cu o mic-burgheză cochetă şi amabilă. Ştiau că Florentin trăia cu ea şi îl plăceau şi pe el. Li se părea că are chiar un aer aristocratic. Un aristocrat cam scăpătat, cum spun ele... Aveau puţin pică pe Josee pentru că îl înşela, căci o văzuseră o dată ieşind cu domnul de miercuri...

— Francois Pare? Cel care lucrează la Ministerul Lucrărilor Publice?

— Presupun... Aşa au aflat la cine venea în fiecare săptămână, aproape totdeauna la aceeaşi oră. Are un Citroen negru şi găseşte cu greu un loc unde să-l parcheze. Aduce mereu un carton cu prăjituri.

— Fetele îi cunosc şi pe ceilalţi amanţi?

— Doar pe cel de joi, cel mai vechi... Vine de ani de zile şi au impresia că a stat câteva săptămâni în apartament cu mult timp în urmă. Ele îi spun grasul. Are o faţă de bebeluş, rotundă şi roz, şi ochi albaştri şi bulbucaţi... Ieşea cu ea aproape în fiecare săptămână să ia cina în oraş şi, probabil, mergeau apoi la spectacol. După aceea, pesemne că înnopta în apartament, deoarece i se întâmpla uneori să plece abia a doua zi pe la prânz...

Maigret îşi consultă notele.

— E Fernand Courcel, din Rouen. Are biroul la Paris, pe bulevardul Voltaire... Ceilalţi?

— Nu mi-au spus nimic despre ceilalţi şi sunt convinse că Florentin era cel înşelat.

— Altceva ?

— Prăvălia din dreapta e ocupată de *Chaussures Martin*. înăuntru e cam întuneric şi magazinul e mult în interior. Vitrina nu-ţi permite să vezi ce se întâmpla în stradă, doar dacă stai lângă uşa cu geam de la intrare...

— Continuă.

— La etajul unu, în stânga, stă un dentist. Nu ştie nimic. A tratat-o pe Josee acum patru ani. Trei vizite pentru o plombă... în dreapta, stă un cuplu de bătrâni care aproape că nu ies din casă. El a lucrat la Banca Franţei, dar nu ştiu ce-a fost. Fiica lor e căsătorită şi vine să-i vadă în fiecare duminică, împreună cu soţul şi cei doi copii... Deocamdată, în apartamentul care dă spre curte nu-i nimeni.

Locatarii se află de o lună în Italia. Şi soţul, şi soţia lucrează la un restaurant... Etajul doi... Domnişoara care face corsete de comandă... Cu ea lucrează două fete. Nici măcar nu aveau habar de existenţa lui Josephine Papet... De cealaltă parte a palierului locuieşte o femeie cu trei copii, cel mare are numai cinci ani... Are asta o trîmbiţă! E drept că trebuie să strigi ca să te faci auzit cu atâţia copii... Dezgustător, mi-a spus ea. I-am scris proprietarului. Soţul meu nu voia, dar tot am făcut-o. Totdeauna îi e frică să nu aibă necazuri. Nu faci meseria asta într-o casă respectabilă, unde mai sunt şi copii... Aproape în fiecare zi venea unul, îi recunoşteam după felul în care sunau. Şchiopul venea sâmbăta devreme, imediat după prânz. Era uşor să-i recunoşti pasul. În plus, suna în cadenţă: ta-ta-ta-ta... ta-ta! Prostănacul! Poate credea că el e singurul...

— Altceva n-ai mai putut afla despre ăsta?

— Doar că e un bărbat de vreo cincizeci de ani şi că vine cu taxiul.

— Şi roşcovanul ?

— E unul nou... Vine doar de câteva săptămâni. E mai tânăr decât ceilalţi, are treizeci-treizeci şi cinci de ani, şi urcă treptele câte patru o dată.

— Are cheie?

— Nu. Nimeni n-are cheie, cu excepţia lui Florentin, pe care locatara de la doi îl numeşte peşte distins... îi prefer pe cei din Pigalle, a spus ea. Ei măcar îşi asumă un risc. Şi n-ar fi buni de nimic altceva. în timp ce un bărbat care probabil că e de familie bună şi e instruit...

Maigret zâmbi fără să vrea, regretând că nu a stat el de vorbă cu toţi locatarii.

— La apartamentul din dreapta nu mi-a răspuns nimeni. La patru, am dat peste doi soţi care se certau. Dacă nu-mi spui unde-ai fost şi cu cine te-ai întâlnit..., răcnea soţul. Am dreptul să-mi fac cumpărăturile fără să-ţi înşir numele

tuturor magazinelor unde am intrat, nu? Poate vrei să-ți aduc şi adeverință de la negustori? Să nu-mi spui că ți-a trebuit o după-amiază întreagă ca să cumperi o pereche de pantofi! Răspunde la întrebarea mea... Cine? Cine ce? Cu cine te-ai întâlnit? Am preferat să plec, conchise Janvier.

În față locuieşte o femeie în vârstă. Nu-ți vine să crezi câți bătrâni sunt în cartier! Nu ştie nimic. E pe jumătate surdă şi apartamentul ei miroase a rânced. Pentru orice eventualitate, am încercat să stau de vorbă şi cu portăreasa. M-a privit cu ochii ei ca de peşte şi n-am putut să scot nimic de la dânsa...

— Nici eu, dacă asta poate să te consoleze. Doar că, după spusele ei, nimeni n-a urcat între orele trei şi patru...

— E sigură ?

— Aşa spune... Şi mai pretinde că nu şi-a părăsit loja şi că nimeni nu ar fi putut trece prin față fără ştirea ei. Fără doar şi poate, tot asta va spune şi la tribunal.

— Ce fac acum ?

— Te duci acasă şi ne întâlnim mâine dimineață la birou.

— Noapte bună, şefule.

Maigret închise şi vru să se întoarcă la jumătatea lui de pepene, dar telefonul sună iar. De data aceasta era Lapointe. Avea o voce surescitată.

— De un sfert de oră tot încerc să vă prind, dar a sunat tot timpul ocupat. înainte, am încercat la birou. Vă sun de la debitul din colt. Am noutăți, şefule...

— Spune...

— Când am plecat de la Poliția Judiciară, ştia foarte bine că-l urmăream şi, coborând scările, chiar a întors capul să-mi facă cu ochiul... Pe trotuar, mă țineam după el la trei-patru metri. Când am ajuns în piața Dauphine, a părut că ezită, apoi s-a îndrep-

tat spre braseria *Dauphine.* Părea că mă aşteaptă.

Văzând că nu mă apropii, a venit spre mine. Dacă tot o să intru să beau ceva, nu văd de ce nu te-aş invita să faci la fel. Părea că mă ia peste picior. E un tip poznaş. I-am răspuns că nu beau niciodată în timpul serviciului şi a intrat singur... L-am văzut bând, unul după altul, trei-patru coniacuri, nu mai ştiu exact.

Apoi, după ce s-a convins că nu plecasem şi mi-a făcut iar cu ochiul, s-a îndreptat spre Pont-Neuf.

La ora aceea era lume multă şi, din cauza aglomeraţiei maşinilor, cei mai mulţi şoferi claxonau... Ne apropiam, unul în spatele celuilalt, de cheiul Mégisserie când, deodată, l-am văzut urcându-se pe parapet şi sărind în Sena. Totul s-a petrecut atât de repede, încât doar câţiva trecători, cei care erau chiar lângă el, au băgat de seamă...

L-am văzut ieşind la suprafaţă la mai puţin de trei metri de un şlep tras la mal şi, în timp ce oamenii se adunau să vadă, s-a petrecut un lucru aproape comic. Matelotul a apucat o cange lungă şi grea şi i-a întins un capăt lui Florentin. Acesta a apucat cârligul şi s-a lăsat tras afară din apă. Un agent a venit în mare grabă şi s-a aplecat peste falsul înecat. Am izbutit să ies din mulţime, să ajung pe mal, apoi la ambarcaţiune. Era plin de curioşi, ca şi cum evenimentul ar fi avut cine ştie ce importanţă. Am preferat să nu mă amestec şi să urmăresc totul de la distanţă. în caz că ar fi apărut vreun jurnalist, era inutil să mă dau de gol. Nu ştiu dacă am făcut bine...

— Ai făcut foarte bine... Vreau să-ţi mai spun că Florentin nu risca nimic, pentru că, pe vremea când ne duceam să ne scăldăm în Allier, era cel mai bun înotător dintre toţi. Şi ce s-a mai întâmplat?

— Matelotul i-a dat un pahar de trăscău, fără să-i treacă prin minte că înecatul lui mai băuse înainte... Apoi agentul

l-a dus pe Florentin la comisariatul de la Hale. N-am intrat din motivul pe care vi l-am spus deja.

Probabil că i-au luat numele, adresa şi i-au pus câteva întrebări... Când a ieşit, nu m-a văzut, pentru că tocmai mâncam un sandviş în bistroul din faţă. Arăta destul de jalnic cu o pătură pe umeri, împrumutată de la poliţişti... A oprit un taxi şi s-a dus acasă. S-a schimbat. Puteam să-l văd în atelier prin geamuri. A ieşit şi m-a zărit... Mi-a făcut iar cu ochiul, mi-a adresat o strâmbătură ciudată şi a mers până în piaţa Blanche, unde a intrat într-un restaurant...

S-a întors acum o jumătate de oră, după ce a cumpărat un ziar, şi, când am părăsit fundătura, citea întins în pat.

Maigret ascultase toată povestea cu o oarecare uimire.

— Ai luat masa de seară ?

— Am mâncat un sandviş. Văd că au şi aici pe tejghea, aşa că o să mai mănânc unu-două. Torrence vine să mă schimbe la două dimineaţa.

— Serviciu uşor, îi spuse Maigret, oftând.

— Vă sun dacă apare ceva nou?

— La orice oră...

Era cât pe ce să uite de pepene. Lumina apusului de soare invadase apartamentul, şi Maigret mâncă în picioare la fereastră, în timp ce soţia sa strângea masa.

Era evident că Florentin nu încercase să se sinucidă, pentru că e aproape imposibil pentru un bun înotător să se înece în Sena, în luna iunie, în faţa a sute de spectatori. Şi la câţiva metri de un şlep! De ce sărise în apă fostul lui coleg de şcoală? Ca să se creadă că e disperat din cauza bănuielilor care planau asupra lui?

— Lapointe e bine ?

Maigret zâmbi. Vedea unde voia să ajungă soţia sa. Nu-i punea niciodată întrebări directe despre munca lui, dar uneori îi întindea discret o mână de ajutor.

— E foarte bine. Mai are de stat câteva ore într-o fundătură de pe bulevardul Rochechouart...

— Din cauza prietenului tău din liceu?

— Da... Tocmai le-a oferit o scenă de teatru trecătorilor de pe Pont-Neuf, aruncându-se brusc în Sena.

— Nu crezi că voia să se sinucidă?

— Sunt sigur că nu.

Ce interes avea Florentin să atragă atenția asupra lui? Voia să-i apară poza în ziare? De neconceput! Totuşi, cu el, orice era posibil.

— Ce-ar fi să facem o plimbare? Felinarele de pe bulevardul Richard Lenoir erau aprinse, deşi încă nu se făcuse noapte de-a binelea. Nu erau singurii care se plimbau pe trotuar, în tihnă, doar ca să se bucure de răcoarea serii după o zi caldă.

Se culcară la ora unsprezece. A doua zi dimineață, soarele se ridicase deja şi aerul se încălzise. Dinspre stradă începea să vină un miros uşor de asfalt încins, mirosul verii, când bitumul începe să se înmoaie.

Ajuns la birou, Maigret trebui să se ocupe de corespondența abundentă, apoi să meargă la raport. Ziarele de dimineață semnalau, fără prea multe detalii, crima din strada Notre-Dame-de-Lorette, iar comisarul făcu un scurt rezumat a ceea ce ştia.

— N-a mărturisit ?

— Nu.

— Ai dovezi împotriva lui?

— Presupuneri...

I se păru inutil să adauge că Florentin era un fost coleg de liceu. Se întoarse în birou şi îl chemă pe Janvier.

— În definitiv, Josephine Papet avea patru vizitatori permanenți... Doi dintre ei, Francois Pare şi numitul Courcel, sunt identificați şi mă voi ocupa de ei în dimineața asta. Tu te vei ocupa de ceilalți

doi. Vorbeşte cu vecinii, cu negustorii din cartier, cu cine vrei, dar adu-mi numele şi adresa lor...

Janvier nu-şi putu reține zâmbetul, pentru că Maigret ştia şi el foarte bine că sarcina era aproape imposibilă.

— Contez pe tine.

— Bine, şefule.

După care Maigret îl sună pe medicul legist. Din nefericire, nu mai era bunul doctor Paul care, atunci când cina în oraş, avea plăcerea răutăcioasă de a-şi povesti în amănunt autopsiile.

— Ai găsit glonțul, doctore?

Acesta începu prin a-i citi raportul pe care tocmai îl scria. Josephine Papet era o femeie sănătoasă, în plină putere. Avea toate organele în

stare bună şi se îngrijea foarte atent de propria-i persoană.

Cât despre focul de armă, acesta fusese tras de la cel mult un metru şi de la cel puțin cincizeci de centimetri.

— Glonțul s-a oprit la baza craniului, după o traiectorie uşor ascendentă...

Maigret nu putu să nu se gândească la silueta înaltă a lui Florentin. Să fi stat jos în momentul în care trăsese?

Puse această întrebare.

— Asasinul a stat jos?

— Nu. Nu mă refer la un astfel de unghi. Am spus uşor ascendentă... Am trimis glonțul la Gastinne-Renette pentru expertiză. După părerea mea, n-a fost tras cu o armă automată, ci cu un pistol cu butoiaş, un model destul de vechi...

— Moartea a survenit instantaneu ?

— În douăzeci-treizeci de secunde, după părerea mea.

— N-ar fi putut fi salvată ?

— Cu siguranță că nu.

— Mulțumesc, doctore.

Torrence venise la birou. Fusese schimbat de un inspector nou, pe nume Dieudonne.

— Ce face?

— S-a sculat la şapte şi jumătate, s-a bărbierit şi, după o toaletă sumară, s-a dus, în papuci, să bea două cafele şi să mănânce câteva cornuri la localul din colţ. Pe urmă, a intrat în cabina telefonică. A părut că ezită şi a ieşit fără să fi folosit aparatul. A întors de mai multe ori capul să se uite la mine. Nu ştiu cum e de obicei, dar mi s-a părut ostenit, descurajat... A cumpărat ziarele de la chioşcul din piaţa Blanche şi a răsfoit două-trei, în picioare, pe trotuar. Apoi s-a întors acasă. A sosit Dieudonne. I-am spus cum stă situaţia şi am venit să vă raportez.

— N-a vorbit cu nimeni ?

— Nu... De fapt, da, deşi nu se prea poate numi vorbit... Când se ducea după ziare, a sosit pictorul. Nu ştiu unde doarme, dar cu siguranţă că nu în atelier. Florentin i-a strigat: Merge treaba? Iar celălalt a repetat exact aceleaşi cuvinte, după care s-a uitat curios la mine. Probabil că se întreba ce căutăm amândoi acolo. S-a arătat la fel de curios şi când Dieudonne mi-a luat locul.

Maigret îşi luă pălăria şi ieşi în curte. Ar fi putut lua cu el un inspector, ca să plece cu una dintre maşinile negre parcate lângă clădire. Preferă să meargă pe jos, trecu podul Saint-Michel şi se îndreptă spre bulevardul Saint-Germain. Nu avusese niciodată ocazia să intre în Ministerul Lucrărilor Publice, astfel că ezită în faţa diferitelor scări care purtau drept nume câte o literă.

— Căutaţi ceva ?

— Serviciul Căilor Navigabile.

— Scara C, sus de tot.

Nu văzu nici un ascensor. Scara avea un aspect la fel de posomorât ca la Quai des Orfévres. La fiecare etaj, pe zid,

erau trasate cu vopsea neagră săgeți cu numele diferitelor birouri de pe culoare.

Ajunse la etajul trei, descoperi săgeata căutată şi deschise o uşă pe care scria: *Intrați fără să bateți.*

În birou lucrau patru funcționari şi două funcționare, despărțiți de vizitatori de o balustradă. Pe pereți, hărți îngălbenite, ca pe vremuri la liceul din Moulins.

— Ce doriți?

— Aş vrea să vorbesc cu domnul Paré, vă rog.

— Cine îl caută ?

Ezită. Nevrând să-l compromită pe şeful de serviciu, care poate era un om de toată isprava, nu-şi arătă legitimația.

— Mă numesc Maigret...

Tânărul funcționar se încruntă, îl privi cu mai multă atenție, după care se depărta ridicând din umeri.

Se întoarse peste câteva clipe şi deschise o portiță.

— Domnul Paré vă primeşte imediat.

Deschise o uşă şi comisarul ajunse în fața unui bărbat trecut de prima tinerețe, corpolent şi foarte demn, care, stând în picioare, îi arăta un scaun, nu fără o oarecare solemnitate.

— Vă aşteptam, domnule Maigret.

Pe biroul lui se afla un ziar de dimineață. Se aşeză şi el, încet, ca şi cum ar fi fost un gest ritual, şi îşi lăsă mâinile pe brațele fotoliului.

— Nu e nevoie să vă spun că mă aflu într-o situație foarte neplăcută...

Nu zâmbea. Probabil că nu zâmbea prea des. Era un om calm şi ponderat, care îşi cântărea fiecare cuvânt.

Capitolul 3

Biroul ar fi putut să fie cel al lui Maigret dinainte de modernizarea sediului Poliției Judiciare, iar comisarul regăsi, pe cămin, aceeaşi pendulă de marmură neagră pe care o avea în fața ochilor întreaga zi, fără să reuşească s-o potrivească vreodată corect.

Omul era asemenea pendulei. Atitudinea lui dezvăluia înaltul funcționar prudent şi totodată sigur de el. Probabil că era profund umilit că se vedea dintr-o dată pus în situația de a trebui să răspundă unor acuzații.

Trăsăturile feței erau moi. Părul închis la culoare, acum rar, era pieptănat peste calviția pe care o ascundea doar în parte, iar mustața mică era prea neagră ca să nu fie vopsită. Mâinile cu pielea albă erau pline de fire lungi de păr.

— Vă sunt recunoscător, domnule Maigret, că nu m-ați convocat la Poliția Judiciară şi că v-ați deranjat personal...

— Mă străduiesc ca acest eveniment să aibă parte de cât mai puțină publicitate.

— Într-adevăr, ziarele de dimineață nu dau prea multe detalii...

— O cunoşteați de mult timp pe Josephine Papet?

— De vreo trei ani... Scuzați-mă dacă numele m-a făcut să tresar, dar eu îi spuneam totdeauna Josee... Abia după câteva luni i-am aflat adevăratul nume...

— Înțeleg... Cum ați întâlnit-o?

— În modul cel mai banal... Am cincizeci şi cinci de ani, domnule comisar. Aşadar, aveam cincizeci şi doi la vremea aceea şi poate că o să vă vină greu să credeți dacă am să vă spun că nu-mi înşelasem niciodată nevasta... Totuşi, de vreo zece ani, e

bolnavă şi relaţiile noastre nu sunt deloc uşoare, pentru că are neurastenie.

— Aveţi copii ?

— Trei fete. Cea mare e căsătorită cu un armator din La Rochelle. A doua e profesoară la un liceu din Tunis, iar a treia, căsătorită şi ea, locuieşte la Paris în arondismentul XVI. în total, am cinci nepoţi, cel mai mare urmând să împlinească doisprezece ani. Eu cu soţia locuim de treizeci de ani în acelaşi imobil, la Versailles. După cum vedeţi, am avut mult timp o existenţă fără probleme, existenţa banală a unui funcţionar scrupulos...

Vorbea lent, căutându-şi cuvintele, ca un om prudent. Umorul lipsea cu desăvârşire din vorbele şi din expresia feţei lui. Izbucnea vreodată în râs? Puţin probabil. Şi, dacă zâmbea, probabil că era un zâmbet stins.

— M-aţi întrebat unde am întâlnit-o... Mi se întâmplă uneori, după orele de birou, să mă opresc un moment într-o braserie, la colţul bulevardului Saint-Germain cu strada Solferino.

Aşa s-a întâmplat şi în ziua aceea... Ploua, şi îmi amintesc şi acum apa care şiroia pe geamuri... M-am aşezat la locul meu obişnuit şi chelnerul, care mă cunoştea de ani de zile, mi-a adus un pahar de porto. La masa vecină, o femeie tânără scria o scrisoare şi avea probleme cu tocul pus la dispoziţie de local. Cerneala violetă din călimară devenise păstoasă... Era o persoană decentă, îmbrăcată modest, cu un taior bleumarin bine croit. Chelner, n-ai alt toc? Din păcate, e singurul. Acum toţi clienţii au stilou... L-am scos pe al meu din buzunar şi i l-am întins, fără vreo intenţie. Dacă-mi daţi voie...

S-a uitat la mine şi a zâmbit cu recunoştinţă. Aşa a început totul. N-a scris mult. Am văzut că bea un ceai. Veniţi des aici? M-a întrebat ea, înapoindu-mi stiloul. Aproape în fiecare zi. îmi place atmosfera din aceste braserii vechi frecventate de clienţi fideli. Locuiţi în cartier? Nu. Locuiesc pe

strada Notre-Dame-de-Lorette, dar vin destul de des pe malul stâng...

Părea că îşi concentrase în privire întreaga inocenţă.

— Vedeţi cât de neprevăzută a fost întâlnirea noastră. A doua zi, n-a venit. A treia zi am regăsit-o în acelaşi loc şi mi-a zâmbit. Părea blândă, calmă, iar atitudinea şi expresiile ei aveau ceva liniştitor. Am schimbat câteva fraze. I-am spus că locuiesc la Versailles şi cred că încă din ziua aceea i-am vorbit despre soţia mea şi despre fete... M-a văzut urcând în maşină...

Poate veţi fi surprins dacă vă spun că toate astea au durat mai bine de o lună şi că în zilele în care nu o găseam la braserie mă simţeam frustrat. Îmi ziceam că e doar o prietenă şi încă nu mă gândeam la nimic altceva. Faţă de soţia mea, trebuie să-mi supraveghez cuvintele, pentru că ar putea să le interpreteze greşit şi ar face crize... Când fetele locuiau
la noi, apartamentul era vesel şi zgomotos, iar soţia mea era încă activă şi vioaie. Nu vă imaginaţi ce poţi simţi când te întorci într-un apartament prea mare, prea gol, unde te aşteaptă doar o fiinţă temătoare şi suspicioasă...

Maigret îşi aprinse pipa şi îi întinse punga cu tutun.

— Mulţumesc, nu... M-am lăsat de mult timp. Să nu care cumva să credeţi că vreau să-mi scuz comportarea... în fiecare miercuri, aveam obiceiul să mă duc la reuniunea unei societăţi de binefacere al cărei membru sunt. Într-o miercuri, nu m-am dus, iar domnişoara Papet m-a condus la ea acasă... Mi-a spus că trăieşte singură, dintr-o rentă foarte modestă lăsată de părinţi, şi că nu găsise nicăieri de lucru...

— Nu v-a vorbit despre familia ei?

— Tatăl, ofiţer, i-a fost ucis în război pe când era încă mică, aşa că a fost crescută de mama ei, în provincie... Avea un frate...

— L-aţi văzut?

— O singură dată. E inginer şi călătoreşte mult. într-o miercuri, când am ajuns mai devreme, l-am găsit în apartament şi ea mi l-a prezentat... Un bărbat distins, inteligent, mult mai în vârstă decât ea. A pus la punct un nou procedeu pentru eliminarea elementelor toxice din gazele de eşapament ale maşinilor...

— E înalt, slab, cu o faţă mobilă şi ochi deschişi la culoare?

Francois Pare păru surprins.

— Îl cunoaşteţi ?

— Am avut ocazia să-l întâlnesc... Spuneţi-mi, îi dădeaţi mulţi bani domnişoarei Papet?

Funcţionarul roşi şi îşi feri privirea.

— Am ceva stare, chiar mai mult decât îndestulătoare. Un frate de-al mamei mi-a lăsat două ferme în Normandia, şi aş fi putut să-mi dau demisia de ani de zile... Dar m-aş fi plictisit...

— S-ar putea spune că o întreţineaţi ?

— Nu chiar. îi permiteam să nu se uite la micile cheltuieli, să beneficieze de puţin mai mult confort...

— N-o întâlneaţi decât miercurea ?

— Este singura zi din săptămână când am o scuză ca să rămân seara la Paris. Pe măsură ce îmbătrîneşte, soţia mea devine din ce în ce mai geloasă...

— Nu i-a trecut niciodată prin minte să vă urmărească atunci când ieşeaţi de la minister?

— Nu. Nu prea iese din apartament... A ajuns atât de slabă, încât abia se mai ţine pe picioare, iar medicii au renunţat unul după altul s-o mai vindece...

— Domnişoara Papet pretindea că sunteţi singurul ei amant?

— Mai întâi, acesta e un cuvânt pe care nu l-a rostit nici unul dintre noi. Este corect într-un anumit sens, pentru că nu ascund faptul că aveam relaţii intime... Dar între noi

exista în primul rând o altă legătură. Amândoi eram nişte singuratici care ne străduiam să facem faţă destinului... Nu ştiu dacă înţelegeţi. Puteam să vorbim cu inima deschisă. Era prietena mea şi eram prietenul ei...

— Eraţi gelos?

Bărbatul tresări şi se uită la Maigret cu o anumită duritate, ca şi cum ar fi fost supărat pe el pentru această întrebare.

— V-am mărturisit că nu avusesem niciodată în viaţa mea o aventură. V-am spus şi vârsta mea. Nu v-am ascuns importanţa pe care o căpătase pentru mine această prietenie plină de încredere. Trăiam doar pentru seara de miercuri. Asta îmi permitea să suport totul...

— Aşadar, aţi fi fost distrus dacă aţi fi aflat că avea un alt amant?

— Sigur că da. Ar fi însemnat sfârşitul...

— Ce anume s-ar fi sfârşit?

— Totul... Mica fericire care mi-a fost hărăzită timp de trei ani...

— Pe frate l-aţi întâlnit doar o singură dată?

— Da.

— N-aţi avut bănuieli?

— Ce aş fi putut bănui?

— N-aţi mai găsit pe nimeni altcineva în apartament ?

Bărbatul schiţă un zâmbet.

— O singură dată, acum câteva săptămâni. Când coboram din ascensor, un bărbat tânăr a ieşit din apartament.

— Un roşcovan?

Bărbatul era uluit.

— De unde ştiţi? în acest caz, aţi aflat şi că e agent de asigurări... Mărturisesc că l-am urmărit şi că l-am văzut intrând într-un bar de pe strada Fontaine, unde părea cunoscut.

Când am întrebat-o pe Josse, nu s-a arătat deloc stingherită. E a treia oară când vine să mă convingă să con-

tractez o asigurare pe viață, mi-a explicat ea. În favoarea cui? Cred că am cartea lui de vizită pe undeva... A căutat prin sertare şi a găsit o carte de vizită cu numele Jean-Luc Bodard, reprezentant al Companiei Continentale, cu sediul pe Avenue de lOpera. Nu-i o companie mare, dar are o reputație foarte bună... I-am telefonat şefului de personal, care mi-a confirmat că Jean-Luc Bodard este unul dintre agenții lor...

Maigret fuma lent, trăgând scurt din pipă, străduindu-se să câştige timp, pentru că sarcina care îl aştepta nu era deloc plăcută.

— Ați fost ieri în apartamentul de pe strada Notre-Dame-de-Lorette ?

— Ca de obicei... întârziasem puțin, pentru că fusesem reținut de şeful de cabinet al ministrului. Am sunat şi am fost surprins că nu deschidea nimeni. Am sunat din nou, am bătut în uşă, dar degeaba...

— N-ați avut curiozitatea s-o întrebați pe portăreasă?

— Femeia aceea mă sperie şi vreau să am cât mai puțin de-a face cu ea... Nu m-am întors acasă imediat. Am luat masa de seară singur, într-un restaurant de la Poarta Versailles, pentru că se ştia că sunt la reuniunea societății de binefacere...

— Când ați aflat de dramă?

— În dimineața asta, când mă bărbieream. Au anunțat la radio, fără să dea detalii. Abia aici am citit ziarul. Sunt distrus... Nu înțeleg...

— N-ați fost acolo ieri între orele trei şi patru ?

Bărbatul răspunse pe un ton plin de amărăciune :

— Înțeleg sensul întrebării... N-am părăsit biroul toată după-amiaza, iar colaboratorii mei vor putea să confirme... Preferam totuşi ca numele meu să nu fie pomenit...

Bietul om! Era îngrijorat, speriat, tulburat. Se agățase, la vârsta lui, de ceva care se prăbuşise şi se străduia totuşi să-şi păstreze demnitatea.

— M-am gândit eu că portăreasa sau fratele, dacă e la Paris, vă vor spune de mine...

— Nu există nici un frate, domnule Pare...

Bărbatul se încruntă, neîncrezător, gata să se supere.

— Îmi pare rău că vă dezamăgesc, dar sunt obligat să vă spun adevărul... Cel care v-a fost prezentat sub numele de Leon Papet se numeşte în realitate Leon Florentin şi întâmplarea face că am fost colegi la liceul din Moulins...

— Nu înțeleg...

— Imediat ce dumneavoastră plecați de la Josephine Papet, intra în apartament, căci avea cheia. Ați avut vreodată cheia?

— Nu. N-am cerut-o. Nici nu mi-ar fi trecut prin minte...

— Locuia acolo şi dispărea doar atunci când erau aşteptați vizitatorii.

— Ați zis vizitatorii?... La plural?... Foarte palid, rămăse-se încremenit în fotoliu.

— Erați patru, fără a-l mai pune la socoteală şi pe Florentin.

— Vreți să spuneți...

— Că Josephine Papet era mai mult sau mai puțin întreținută de patru amanți diferiți. Unul dintre ei v-o luase înainte cu câțiva ani şi, cu mult timp în urmă, practic a locuit în apartament...

— Ați vorbit cu el?

— Nu încă.

— Cine e ?

În fond, Francois Pare era sceptic.

— Un anume Fernand Courcel, care are, împreună cu fratele lui, o afacere cu rulmenți. Uzina e la Rouen, iar birourile la Paris, pe bulevardul Voltaire. Probabil are vârsta dumneavoastră şi e destul de gras...

— Îmi vine greu să cred.

— Ziua lui era joia şi doar el petrecea noaptea în apartament.

— Presupun că nu-i o capcană?

— Ce vreți să spuneți?

— Nu ştiu. Se aude că poliția foloseşte uneori metode neaşteptate. Povestea asta mi se pare atât de neverosimilă...

— Mai e unul: bărbatul de sâmbătă. Am puține informații despre el, dar ştiu că şchioapătă.

— Şi al patrulea ?

Se străduia să fie curajos, dar mâinile sale păroase erau atât de încleştate pe brațele fotoliului, încât încheieturile i se albiseră.

— E roşcovanul, agentul de asigurări pe care l-ați întâlnit într-o zi din întâmplare...

— Chiar e agent de asigurări. Am verificat eu însumi...

— Poți să fii agent de asigurări şi, în acelaşi timp, amantul unei femei drăguțe.

— Nu mai înțeleg... N-ați cunoscut-o, altfel ați fi la fel de neîncrezător ca mine. Niciodată n-am întâlnit o femeie mai cuminte, mai simplă, mai

liniştită... Am trei fete şi am învățat să cunosc femeile. Aş fi avut încredere în Josée mai mult decât în oricare dintre copilele mele...

— Îmi pare rău că a trebuit să vă deschid ochii.

— Presupun că sunteți sigur de tot ce mi-ați spus ?

— Dacă vreți neapărat, am să-l pun pe Florentin să vă repete.

— Nu vreau deloc să-l mai întâlnesc pe acest individ, nici pe ceilalți trei. Dacă înțeleg bine, acest Florentin era ceea ce se numeşte amantul de suflet?

— Aproape... A încercat de toate în viața lui. A ratat tot. Dar exercită asupra femeilor o oarecare seducție.

— Are aproape vârsta mea...

— Da, cu o diferență de doi ani. Avantajul lui față de dumneavoastră e că este disponibil zi şi noapte. În plus, nu ia nimic în serios. Cu el, fiecare zi e o pagină albă pe care o umpli cum vrei, în funcție de dispoziție...

Paré avea o conştiință, probleme, remuşcări. Chipul şi purtările sale ilustrau toată seriozitatea pe care oamenii o acordă vieții.

Ai fi putut spune aproape că era întruchiparea serviciului său, dacă nu a întregului minister, şi Maigret îşi imagina cu greu momentele lui intime cu Josée. Noroc că femeia era calmă. Probabil putea să asculte zâmbind ore în şir confidențele unui bărbat înăcrit de soartă şi de necazuri.

Astfel, Maigret începea să-şi facă o idee mai precisă despre ea. Era o femeie practică şi care îşi ştia interesul. îşi cumpărase o casă în Montmartre şi avea patruzeci şi opt de mii de franci într-o ascunzătoare. Oare nu ar fi urmat o a doua casă, apoi o a treia?

Unele femei investesc în case, ca şi cum piatra ar fi singurul lucru solid pe lume.

— Nu v-ați aşteptat niciodată la o dramă, domnule Pare?

— Această ipoteză nu mi-a trecut prin minte nici o clipă. Nimic nu era mai liniştitor decât ea, viața ei, apartamentul ei...

— Nu v-a spus de unde era?

— Din Poitiers, dacă-mi aduc bine aminte... Prudentă, probabil că îi servea fiecăruia un loc de naştere diferit.

— Vi se părea cultivată?

— A luat bacalaureatul, apoi a fost un timp secretară la un avocat.

— Nu-i ştiți numele ?

— N-am dat atenție...

— N-a fost niciodată căsătorită?

— Nu, după cunoştința mea...

— Nu v-au surprins cărțile pe care le citea ?

— Era sentimentală, destul de naivă, în fond, şi de aceea prefera romanele populare. Chiar ea râdea de această pasiune nevinovată...

— N-am să vă mai deranjez decât dacă va fi neapărat necesar. Vă cer doar să reflectaţi, să căutaţi în memorie... O frază, un detaliu fără importanţă vizibilă ar putea să ne ajute...

Francois Paré îşi ridică trupul greoi din fotoliu, ezitând să întindă mâna.

— Deocamdată nu văd nimic de genul ăsta...

Apoi întrebă cu o voce mai înăbuşită:

— Ştiţi cumva dacă a suferit mult ?

— După spusele medicului legist, moartea a fost instantanee.

Buzele i se mişcară. Probabil că se ruga.

— Vă mulţumesc pentru tactul dumneavoastră. Regret doar că nu ne-am întâlnit în alte împrejurări...

— Şi eu, domnule Paré.

Uf! Maigret cobora scara, fericit că scăpase. Avea impresia că ieşea dintr-un tunel, la aer, că revenea în lumea reală. Sigur, nu aflase nimic precis, nimic care ar fi putut fi folosit imediat, dar discuţia cu şeful de la Căi Navigabile făcuse mai vie imaginea tinerei femei.

Figura cu scrisoarea într-o braserie cu clientelă burgheză constituia oare tactica ei obişnuită sau se datora întâmplării? Primul dintre amanţii ei cunoscuţi, Fernand Courcel, părea să o fi întâlnit când avea douăzeci şi cinci de ani. Ce făcea în acea perioadă? Nu şi-o putea imagina, cu aerul ei cuminte, pe trotuarele de pe lângă piaţa Madeleine sau de pe Champs-Elysäes. Chiar era secretara cuiva, avocat sau nu?

O adiere uşoară făcea să freamăte frunzele copacilor de pe bulevardul Saint-Germain şi Maigret părea că se plimbă adulmecând aerul dimineţii. Pe o străduţă ce ducea spre

chei, trecu prin fața unui bistrou de modă veche, unde un camion descărca butoaie cu vin.

Intră şi se sprijini cu coatele de tejghea.

— Ce vin e ?

— Vin alb din Sancerrois. Sunt din partea locului şi îl aduc de la cumnatul meu.

— Toarnă-mi şi mie un pahar!

Era sec şi cu aromă de fructe. Tejgheaua era una adevărată, din tablă de cositor, şi pe pardoseala roşie puteai vedea rumeguş.

— Încă unul, te rog...

Ciudată meserie! Mai avea de vorbit cu trei oameni, trei amanți ai lui Josephine, care părea să se fi priceput foarte bine la vândut vise. Cu greu avea să mai găsească Francois Pare altă confidentă căreia să-i încredințeze preaplinul sufletului său. Florentin trebuia să se mulțumească acum cu atelierul din Montmartre şi cu patul mizerabil din camera fără ferestre.

— Hai, următorul! spuse el, oftând.

Ieşi din bistrou şi se îndreptă spre Poliția Judiciară. Alt bărbat sortit decepției, spulberării iluziilor.

După ce urcă scara şi străbătu culoarul lung de la Poliția Judiciară, Maigret aruncă din obişnuință o privire spre sala de aşteptare cu geamuri, pe care inspectorii glumeți o numeau acvariu. Şi constată destul de surprins că, pe unul dintre inconfortabilele fotolii de catifea verde, şedea Leon Florentin, alături de un necunoscut. Un personaj destul de scund şi de gras, cu fața rotundă şi ochii albaştri, care probabil că era un om vesel în viața de toate zilele. în acel moment, în timp ce Florentin îi vorbea cu glas scăzut, ținea însă în mână o batistă făcută ghem, cu care se şterse de câteva ori la ochi.

În fața lor, inspectorul Dieudonne, indiferent, citea pagina de curse a unui ziar. Nici unul dintre ei nu-l văzu şi,

după ce ajunse în birou, Maigret apăsă pe butonul soneriei. Bătrânul Joseph deschise aproape imediat uşa.

— Mă aşteaptă cineva?

— Două persoane, domnule comisar.

— Cine a venit primul ?

— Acesta...

Şi îi arătă cartea de vizită a lui Florentin.

— Şi celălalt?

— A venit acum vreo zece minute şi părea foarte emoționat.

Era Fernand Courcel, de la societatea *Courcel Frères* din Rouen, axată pe producerea rulmenților. Cartea de vizită indica şi adresa sediului de pe bulevardul Voltaire.

— Pe cine primiți mai întâi ?

— Să intre domnul Courcel.

Se aşeză la birou şi aruncă o privire spre fereastra deschisă, la aerul sclipitor de afară.

— Intrați, vă rog. Luați loc.

Bărbatul chiar era mic şi gras, dar se putea spune că îi stătea bine aşa. Emana o vitalitate agreabilă, o cordialitate care nu era deloc prefăcută.

— Nu mă cunoaşteți, domnule comisar...

— Dacă n-ați fi venit în dimineața asta, veneam eu la biroul dumneavoastră, domnule Courcel...

Ochii lui albaştri îl priviră surprinşi, dar fără teamă.

— Prin urmare, ştiți?

— Ştiu că ați fost un foarte bun prieten al domnişoarei Papet şi că, probabil, ați avut un şoc când ați auzit la radio sau ați citit ziarele azi-dimineață.

Bărbatul făcu o strâmbătură care ar fi putut fi începutul unei crize de plâns, dar se stăpâni.

— Îmi cer scuze... Sunt foarte tulburat. Eram mai mult decât un prieten pentru ea...

— Ştiu.

— În acest caz, nu prea am ce să vă mai spun, pentru că nici prin gând nu-mi dă ce s-a întâmplat. Era femeia cea mai blândă, cea mai discretă...

— Îl cunoaşteţi pe bărbatul cu care stăteaţi de vorbă în sala de aşteptare?

Industriaşul, care nu prea arăta a fabricant de rulmenţi, se uită la el surprins.

— Nu ştiaţi că avea un frate ?

— E mult timp de când l-aţi întâlnit prima dată ?

—Vreo trei ani... Era cam în perioada când s-a întors din Uruguay...

— A trăit multă vreme acolo?

— Nu l-aţi interogat?

— Aş vrea să ştiu ce v-a spus el.

— E arhitect şi guvernul uruguaian i-a încredinţat realizarea planurilor unui nou oraş.

— Se afla acasă la Josephine Papet?

— Exact...

— Aţi ajuns acolo mai înainte, sau pe neaşteptate ?

— Mărturisesc că nu-mi mai amintesc.

Era şocat de întrebare şi îşi încruntă sprâncenele foarte blonde. Avea şi părul de un blond aproape alb, ca al unui bebeluş, iar tenul rozaliu.

— Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi...

— L-aţi mai întâlnit de-atunci?

— De trei sau patru ori...

— Tot în apartamentul de pe strada Notre-Dame-de-Lorette ?

— Nu... A venit la mine la birou să-mi vorbească despre un proiect de plajă modernă cu hoteluri, vile şi bungalouri între Grau-du-Roi şi Palavas.

— Dorea să vă implicaţi?

— Exact. Recunosc că proiectul era bun şi că se va realiza mai mult ca sigur. Din nefericire, nu pot să retrag nici

un ban din afacere, care aparține în egală măsură şi fratelui meu.

— Nu i-ați dat nimic?

Roşi. Atitudinea lui Maigret îl mira foarte mult.

— I-am dat câteva mii de franci ca să tipărească proiectul...

— A fost tipărit? Ați primit un exemplar?

— V-am spus că nu mă interesa...

— Pe urmă v-a mai tapat de bani ?

— Anul trecut, dar nu-mi place cuvântul... Oamenii cu idei noi se lovesc inevitabil de mari dificultăți. Biroul lui din Montpellier...

— Locuieşte la Montpellier?

— Nu ştiați?

Vorbea limbi diferite, şi Fernand Courcel începea să se îngrijoreze.

— De ce nu-l chemați ca să-i puneți aceste întrebări ?

— O să-i vină şi lui rândul...

— Păreți pornit împotriva lui.

— Nici vorbă, domnule Courcel. Ba chiar am să vă mărturisesc că e un fost coleg de liceu...

Bărbatul cel scund scoase o țigară dintr-o tabacheră de aur.

— E voie?

— Vă rog. De câte ori i-ați dat bani?

Se gândi, apoi răspunse:

— De trei ori. Ultima dată îşi uitase carnetul de cecuri la Montpellier.

— Despre ce vă vorbea, acum câteva minute, în anticameră ?

— Sunt obligat să vă răspund?

— Ar fi preferabil...

— Subiectul e foarte penibil... în fine!...

Oftă, îşi întinse picioarele scurte şi suflă fumul țigării.

— Nu ştie deloc ce făcea sora lui cu banii. Şi nici eu nu ştiu, pentru că nu mă priveşte. Doar că în acest moment a cam rămas fără bani, a investit tot ce avea în proiectul lui, şi mi-a cerut să contribui la cheltuielile de înmormântare...

Courcel se indignă văzând zâmbetul lui Maigret. Totuşi, era prea frumos!

— Îmi cer scuze. Veți înțelege imediat. Aflați mai întâi că cel pe care îl cunoaşteți sub numele de Leon Papet se numeşte în realitate Leon Florentin. Este fiul unui cofetar din Moulins şi am făcut împreună Liceul Banville.

— Nu-i fratele...

— Nu, dragă domnule. Nici frate, nici văr, astfel încât nimic nu-l împiedica să fie amantul ei.

— Vreți să spuneți...

Se ridicase în picioare, neputând să mai stea locului.

— Nu! exclamă el. Nu e cu putință. Josee nu era în stare să...

Se plimba prin încăpere, lăsând scrumul țigării să cadă pe covor.

— Nu uitați, domnule comisar, că o cunosc de zece ani... Am locuit cu ea la început, când nu eram căsătorit... Eu am găsit apartamentul de pe strada Notre-Dame-de-Lorette şi l-am amenajat, având grijă să-i respect gusturile...

— Avea douăzeci şi cinci de ani?

— Da. Iar eu aveam treizeci şi doi... Tata încă mai trăia, iar eu mă ocupam destul de puțin de afaceri, pentru că biroul de la Paris era condus de fratele meu, Gaston.

— Unde şi cum ați cunoscut-o?

— Mă aşteptam la întrebare şi ştiu ce veți crede. Am cunoscut-o în Montmartre, într-un local care nu mai există, *Noul Adam*...

— Avea un număr în program?

— Nu. Era animatoare. Ceea ce nu înseamnă că pleca împreună cu clientul care îi cerea asta... Am găsit-o singură la o masă. Era melancolică, foarte puțin machiată şi

purta o rochie neagră simplă. Era atât de timidă, încât am ezitat să-i vorbesc.

— Aţi petrecut seara cu ea?

— Bineînţeles. Mi-a povestit copilăria ei.

— De unde v-a spus că e ?

— Din La Rochelle. Tatăl ei, care era pescar, a pierit într-un naufragiu. Are patru fraţi şi surori mai mici decât ea...

— Şi mama ei ? Pun prinsoare că nu mai e în viaţă.

Courcel îi aruncă o privire mânioasă.

— Dacă vreţi să continui...

— Scuzaţi-mă. Numai că toate astea nu sunt adevărate.

— N-are patru fraţi şi surori?

— Nu. N-a fost nevoită să lucreze într-un cabaret din Montmartre ca să-i crească. Pentru că asta v-a spus, nu?

Celălalt se aşeză iar pe scaun, ezitant, cu capul în jos.

— Îmi vine greu să vă cred. Am iubit-o cu pasiune...

— Totuşi, v-aţi căsătorit ?

— Adevărat, m-am căsătorit cu o verişoară... Simţeam că îmbătrânesc. Doream să am copii.

— Locuiţi la Rouen ?

— Cea mai mare parte a săptămânii...

— Dar nu şi joia.

— De unde ştiţi ?

— Joia luaţi cina cu Josee, apoi, după ce mergeaţi la teatru sau la cinematograf, vă întorceaţi să petreceţi noaptea în apartamentul de pe strada Notre-Dame-de-Lorette.

— Exact... Am vrut să rup relaţiile cu ea, dar n-am putut...

— Soţia ştia ?

— Nu, bineînţeles.

— Fratele?

— Lui Gaston a trebuit să-i spun, pentru că joia pretextam o vizită la biroul nostru din Marsilia. Apoi adăugă cu candoare:

— Zice că sunt un idiot...

Maigret îşi reţinu un zâmbet.

— Când mă gândesc că, adineauri, eram gata să plâng în faţa acelui om care...

— Florentin nu e singurul.

— Ce vreţi să insinuaţi ?

— Dacă ar fi murit altfel, nu v-aş fi spus nimic, domnule Courcel. Dar a fost asasinată. Am sarcina să-l găsesc pe cel care a ucis-o, şi asta nu se poate face decât cunoscând adevărul.

— Ştiţi cine a tras ?

— Nu încă. în afară de Florentin, o vizitau în mod regulat patru bărbaţi, cu tot cu dumneavoastră.

Courcel scutură din cap, ca şi cum nici acum nu ar fi putut să creadă.

— La un moment dat, am fost tentat să mă căsătoresc cu ea. Dacă nu era Gaston, probabil că...

— Miercurea era ziua unui înalt funcţionar, dar acesta nu-şi petrecea noaptea în apartament.

— Aţi stat de vorbă cu el?

— În dimineaţa asta.

— A mărturisit?

— Nu mi-a ascuns vizitele sale, şi nici caracterul lor...

— Ce vârstă are ?

— Cincizeci şi cinci de ani... Aţi întâlnit vreodată un şchiop în ascensor sau în apartament?

— Nu.

— Pentru că mai există şi un bărbat şchiop, care nu e nici el tânăr şi pe care am să-l găsesc, dacă nu cumva inspectorii mei i-au dat deja de urmă.

— Şi apoi? întrebă bărbatul, oftând, dornic să termine cât mai repede.

— Şi apoi un roşcovan, cel mai tânăr dintre toţi. Are doar vreo treizeci de ani şi lucrează la o companie de asigurări.

— Presupun că n-aţi cunoscut-o în viaţă?

— Aşa e.

— Dacă ați fi cunoscut-o, mi-ați înțelege tulburarea. Ai fi jurat că era sinceritatea întruchipată. O sinceritate care se învecina cu naivitatea...

— O susțineați cu bani?

— A fost nevoie să insist mult ca să accepte. Voia să lucreze într-un magazin, de exemplu într-unul de lenjerie. Dar nu avea o constituție robustă. I se întâmpla s-o cuprindă amețeala... Considera că îi dau prea mulți bani.

În sfârşit îi venea o idee la care nu se mai gândise până atunci:

— Şi ceilalți făceau la fel ?

— Mă tem că da, domnule Courcel... Toți o întreținеau, poate mai puțin roşcovanul, însă voi afla şi asta. Oricum, răspunsul rămâne valabil în privința funcționarului pe care l-am vizitat azi-dimineață.

— Şi ce făcea cu banii? Avea gusturi atât de simple...

— Pentru început, şi-a cumpărat o casă pe strada Mont-Cenis. Iar când a murit, în apartament au fost găsiți patruzeci şi opt de mii de franci... Acum, încercați să vă stăpâniți tulburarea şi să vă gândiți. Nu vă întreb unde erați ieri între trei şi patru după-amiaza...

— Mă aflam în maşină. Veneam de la Rouen şi cred că am trecut prin tunelul Saint-Cloud pe la trei şi un sfert...

Se opri brusc şi se uită stupefiat la Maigret.

— Asta înseamnă că mă bănuiți?

— Nu bănuiesc pe nimeni şi vă pun doar o întrebare de rutină. La ce oră ați ajuns la birou?

— Nu m-am dus direct acolo. M-am oprit un moment la un bar de pe strada Ponthieu, unde am obiceiul să pariez la curse. Aşa că am ajuns la birou pe la cinci şi un sfert... Sunt asociatul fratelui meu, pe hârtie. De două ori pe săptămână mă duc la uzină. Am un birou cu o secretară pe bulevardul Voltaire, dar afacerea ar putea să meargă la fel de bine şi fără mine...

— Fratele nu vă poartă pică ?

— Dimpotrivă... Ar fi mulțumit dacă n-aş mai face nimic, ca să se simtă el singurul patron.

— Ce maşină aveți, domnule Courcel ?

— Jaguar. Decapotabilă. Totdeauna am avut decapotabile. Caroserie albastru deschis... Doriți şi numărul?

— Nu-i nevoie.

— Când mă gândesc că nu doar Josee, ci şi aşa-zisul ei frate... Cum ziceați că-l cheamă?

— Florentin. Tatăl lui făcea cele mai bune prăjituri din Moulins.

Bărbatul strânse pumnii.

— Liniştiți-vă! Dacă nu se iveşte ceva neprevăzut, numele dumneavoastră nu va apărea în presă şi ceea ce am vorbit aici va rămâne confidențial. Soția e geloasă?

— Sigur, dar nu în mod deosebit. Mă bănuieşte că aş avea din când în când o aventură la Marsilia sau la Paris...

— Şi aveți, pe lângă Josee ?

— Mi se mai întâmplă... Sunt curios, ca toți bărbații...

Îşi căuta pălăria, pe care o lăsase în sala de aşteptare. Maigret îl conduse, de teamă ca vizitatorul lui să nu se ia la ceartă cu Florentin. Acesta, lugubru, se uită la amândoi ca şi cum ar fi vrut să vadă dacă fusese trădat de Courcel.

După plecarea industriaşului, inspectorul Dieudonne, care se ridicase la intrarea lui Maigret, întrebă:

— Să vă raportez?

— S-a întâmplat ceva?

— Nu. După micul dejun la bistroul din colț,s-a întors acasă şi abia la nouă şi jumătate a luat metroul ca să vină aici. A cerut să vă vorbească.
A sosit şi cealaltă persoană şi au dat mâna. N-am auzit ce-au discutat.

— Asta e tot pentru azi.

Maigret îi făcu semn lui Florentin.

— Vino...

Îl duse în birou şi, după ce închise uşa, îl privi lung. Florentin continua să țină capul în jos, iar corpul lui înalt părea mai moleşit, parcă gata să se prăbuşească.

— Eşti mai ticălos decât îmi închipuiam.

— Ştiu...

— De ce-ai făcut asta ?

— Nu ştiam că-l voi întâlni...

— De ce-ai venit?

Ridică încet capul şi se uită la Maigret cu o privire jalnică.

— Câți bani crezi că mai am în buzunar?

— N-are importanță.

— Ba are importanță... Mai am exact o monedă de cincizeci de centime... Şi nu există nici un magazin, nici un bistrou sau restaurant în cartier care să-mi dea ceva pe credit...

Acum era rândul lui Maigret să fie uluit, aproape la fel cum fusese puțin mai devreme bărbatul grăsuț din biroul său.

— Ai venit să-mi ceri bani?

— Cui ai vrea să-i cer, în situația mea? Presupun că i-ai spus cretinului de Paré că nu sunt fratele ei...

— Evident.

— Asta probabil că i-a spulberat iluziile.

— În orice caz, are un alibi solid. Ieri, între trei şi patru, se afla în biroul lui.

— Când l-am văzut pe purceluş intrând în sala de aşteptare, mi-am zis că poate mai e o speranță...

— Cheltuielile de înmormântare! Nu ți-e ruşine ?

Florentin dădu din umeri.

— Ştii, tot fiindu-ți ruşine... Am bănuit eu că o să-ți spună. Dar, pentru că venisem primul, am tras speranță că o să mă primeşti înaintea lui...

Tăcu, în timp ce Maigret se postă în fața ferestrei. Rareori i se păruse atât de pur aerul de afară.

— Ce-o să faceți cu cei patruzeci şi opt de mii de franci?

Comisarul tresări. Oare nu era de neînchipuit că Florentin se putea gândi la bani în acel moment?

— Nu-ți dai seama că n-am nici un mijloc de trai? Din antichități abia câştig câte ceva din când în când. De ce să nu fiu sincer cu tine... ? Asta era doar o fațadă !

— Înțelesesem.

— Atunci, până când voi reuşi să mă descurc...

— Ce-ai de gând să faci?

— Dacă va fi nevoie, voi descărca legume în Hale...

— îți atrag atenția că n-ai voie să părăseşti Parisul.

— Sunt în continuare suspect?

— Până când asasinul va ajunge după gratii. Chiar nu ştii nimic despre bărbatul şchiop?

— Josée îi cunoştea doar prenumele, Victor. Nu-i vorbea niciodată de soția lui, nici de copii. Ea nu ştia nici ce profesie are, dar omul dădea impresia că e bogat. Avea haine bine croite, cămăşi făcute pe comandă... îmi amintesc un detaliu. Odată, când a scos portofelul, i-a căzut un abonament de tren pe ruta Paris-Bordeaux. Inspectorii aveau acum un punct de plecare. Probabil că nu erau prea mulți abonați pe ruta Paris-Bordeaux.

— Vezi... Spun tot ce ştiu...

Maigret înțelesese. Scoase portofelul din buzunar şi luă o hârtie de o sută de franci.

— Încearcă să n-o faci praf prea repede.

— Sunt în continuare urmărit?

— Da.

Maigret deschise uşa de la biroul inspectorilor.

— Leroy...

Ii dădu instrucțiuni şi nu putu să evite mâna întinsă de fostul lui coleg de liceu.

Capitolul 4

Era ora trei şi Maigret stătea în picioare în faţa ferestrei, cu pipa în gură şi mâinile în buzunare, într-o atitudine obişnuită pentru el.

Soarele strălucea, cerul rămânea de un albastru uniform, nu vedeai nici un nor, şi totuşi picături grele de ploaie începură să cadă oblic, foarte rare, formând mari pete negre acolo unde se spărgeau de pământ.

— Intră, Lucas, spuse el, fără să se întoarcă, atunci când uşa se întredeschise.

Îl trimisese sus, la ultimul etaj al Palatului de Justiţie, să consulte arhivele şi să vadă dacă Florentin avea cazier judiciar.

— Trei condamnări, şefule, dar nimic grav.

— Escrocherii ?

— Prima, acum douăzeci şi doi de ani, pentru cec fără acoperire. Locuia într-un apartament mobilat, pe bulevardul Wagram, şi închiriase un birou pe Champs-Elysees. Se ocupa cu importul de fructe exotice. Şase luni de închisoare cu suspendare... Opt ani mai târziu, a fost condamnat la un an pentru escrocherie şi uz de fals. Locuia în Montparnasse, într-un mic hotel. Fără suspendare. Aşa că a făcut închisoare. Acum cinci ani, a fost condamnat din nou pentru cec fără acoperire. Fără adresă fixă...

— Mulţumesc...

— Altceva pentru mine?

— Te duci pe strada Notre-Dame-de-Lorette să stai de vorbă cu negustorii. Janvier a făcut-o deja, dar nu în ace-

laşi scop. Aş vrea să ştiu dacă ieri, între trei şi patru, au văzut un Jaguar decapotabil, albastru deschis, staţionând acolo sau pe vreuna din străzile învecinate. întreabă şi patronii de garaje.

Rămase singur, cu sprâncenele încruntate. Specialiştii lui Moers nu descoperiseră mare lucru. Amprentele lăsate de Josephine Papet prin tot apartamentul, după cum era de aşteptat. Totuşi, nici una pe clanţele uşilor, care fuseseră şterse cu grijă. Amprentele lui Florentin, inclusiv în garderobă şi în baie, dar nu şi pe sertarul noptierei, de unde ucigaşul luase probabil revolverul.

De prima dată când intrase în locuinţă, comisarul fusese frapat de curăţenia care domnea acolo. Josephine Papet se ocupa singură de toate. Şi-o imagina făcând curat în camere toată dimineaţa, cu un batic pe cap, în timp ce radioul mergea în surdină.

Avea o faţă încruntată, ca atunci când nu era mulţumit de sine, şi adevărul era că-şi făcea unele scrupule. Dacă Florentin nu i-ar fi fost coleg la liceul din Moulins, oare nu i-ar fi cerut deja judecătorului de instrucţie un mandat de reţinere pe numele lui ? Fiul cofetarului nu fusese niciodată ceea ce se numeşte un prieten.

În liceu, tânărul Maigret avea faţă de el sentimente amestecate. Florentin era hazliu, făcea clasa să râdă şi nu ezita să-şi atragă o pedeapsă ca să-şi distreze colegii. Dar nu era în atitudinea lui un fel de provocare, poate chiar o anumită agresivitate?

Râdea de toată lumea, imitând în mod comic expresiile fizionomice şi ticurile profesorilor. Replicile lui erau caraghioase. Le pândea efectul pe feţele celorlalţi şi i-ar fi fost ciudă dacă nu ar fi stârnit râsul. Nu se situa încă de atunci la marginea societăţii? Nu se simţea diferit? Şi oare nu de aceea umorul lui era deseori caustic?

La Paris, devenit bărbat în toată puterea cuvântului, se comportase la fel, trecând prin perioade mai mult sau mai

puțin fericite, dar şi prin altele sumbre, când ajunsese chiar şi la închisoare. Fără să se dea bătut, continuase să se țină bine, păstrându-şi, chiar şi într-un costum uzat, eleganța naturală. Mințea fără să-şi dea seama. Totdeauna mințise, şi nu era deloc jenat când interlocutorul băga de seamă. Părea să spună: Dar se potrivea la fix!... Păcat că n-a mers...

Probabil că intrase deseori la *Fouquets* şi în alte baruri de pe Champs-Elysees şi din împrejurimi, frecventând cabaretele şi toate locurile unde oamenii adoptă o atitudine de falsă siguranță de sine.

În fond, Maigret bănuia că e un om nelinişţit. Rolul de comic era doar o fațadă care îl ajuta să se apere contra unui adevăr jalnic. Era un ratat, ratatul tipic, şi, ceea ce era mai grav, mai penibil, un ratat care îmbătrânise.

Oare din milă nu-l arestase Maigret? Sau poate pentru că împotriva lui Florentin se adunaseră prea multe dovezi, deşi era un tip inteligent? De exemplu, faptul că luase economiile amantei sale şi că învelise cutia de biscuiți într-un ziar din acea dimineață. N-ar fi putut găsi altă ascunzătoare decât în cocioaba lui de pe bulevardul Rochechouart, unde poliția urma să scotocească mai mult ca sigur?

Acel sfert de oră în care aşteptase în garderobă, după focul de armă...

Oare se temuse să nu se pomenească față în față cu asasinul?

Apoi, faptul că apelase la Maigret, deşi era atât de simplu să anunțe comisariatul de poliție din cartier...

Maigret avea toate motivele să-l aresteze. Pe deasupra, de câteva săptămâni, mai erau şi vizitele roşcovanului, un bărbat tânăr, care ar fi putut eventual să-i ia locul lui Florentin, adică să-i ia pâinea de la gură.

Janvier bătu, intră, apoi se trânti pe un scaun.

— Am reuşit, şefule !

— Şchiopul?

— Da... Am dat nu ştiu câte telefoane, vreo şase numai la Bordeaux... Aproape că a trebuit să-i implor pe cei de la căile ferate să cerceteze repede lista abonaților...

Aprinse o țigară şi îşi întinse picioarele.

— Acum, să sperăm că şchiopul descoperit de mine e cel pe care îl căutăm... Nu ştiu dacă am făcut bine, dar i-am cerut să treacă pe-aici. Va sosi peste un sfert de oră.

— Aş fi preferat să-l întâlnesc la el acasă.

— Locuieşte la Bordeaux. La Paris, are un apartament la hotelul *Scribe,* la doi paşi de biroul lui, aflat pe strada Aubert.

— Cine e ?

— Dacă informațiile mele sunt exacte, la Bordeaux este un personaj important din cartierul Chartrons, cheiul unde îşi au reşedința toate vechile familii din oraş. E angrosist de vinuri, fireşte, şi lucrează îndeosebi cu Germania şi cu țările scandinave.

— L-ai văzut?

— Am vorbit la telefon.

— A părut surprins?

— La început, m-a luat de sus şi m-a întrebat dacă e o glumă. Când i-am spus că sunt într-adevăr de la Poliția Judiciară şi că vreți să stați de vorbă cu el, mi-a răspuns că n-are nici o treabă cu poliția şi că aceasta ar face bine să-i dea pace dacă nu vrea să aibă necazuri. I-am vorbit atunci de apartamentul din strada Notre-Dame-de-Lorette...

— Cum a reacționat?

— Prin tăcere, apoi a mormăit : Când vrea să stea de vorbă cu mine comisarul Maigret? Cât mai repede posibil. Imediat ce rezolv corespondența, vin pe Quai des Orfèvres...

Apoi Janvier adăugă:

— Îl cheamă Lamotte. Victor Lamotte... Dacă doriți, cât stați cu el de vorbă, o să telefonez la Poliția Judiciară din

Bordeaux, ca să aflu câteva informații suplimentare.

— Bună idee...

— Nu prea păreți mulțumit.

Maigret dădu din umeri. Oare nu era totdeauna aşa într-o anumită fază a anchetei, când nu se contura nimic precis ? Cu o zi în urmă, nu-l cunoştea pe nici unul dintre oamenii aceia, cu excepția lui Florentin.

Dimineață, primise vizita unui bărbat durduliu, care îi lăsase impresia că e un ins destul de şters. Dacă nu ar fi avut norocul să fie fiul unui fabricant de rulmenți, ce-ar fi devenit Courcel? Comis-voiajor? Sau poate că ar fi ajuns un alt Florentin, jumătate parazit, jumătate escroc!

Joseph îl anunță că vizitatorul sosise şi comisarul îi ieşi în întâmpinare. Omul chiar şchiopăta.

Maigret fu surprins de părul lui alb, de trăsăturile lipsite de fermitate ale feței sale, şi îi dădu şaizeci de ani.

— Intrați, domnule Lamotte. Îmi cer scuze că v-am deranjat. Sper că plantonul v-a permis să lăsați maşina în curte?

— Cu asta se ocupă şoferul meu.

Evident! Era un om cu şofer şi probabil că la Bordeaux avea o mulțime de servitori.

— Presupun că ştiți de ce am dorit să stăm de vorbă ?

— Unul dintre inspectorii dumneavoastră mi-a pomenit de apartamentul din strada Notre-Dame-de-Lorette. N-am înțeles prea bine ce voia să spună.

Maigret se aşezase la birou şi îşi umplea pipa, în timp ce interlocutorul său stătea pe un scaun din fața lui, privind către fereastră.

— O cunoşteați pe Josephine Papet...

Urmă o ezitare destul de lungă.

— Mă întreb cum ați putut afla.

— Bănuiți probabil că avem unele mijloace de investigație, altfel închisorile ar fi goale.

— Nu-mi plac aceste ultime cuvinte. E cumva o aluzie?

— Nici vorbă. Aţi citit ziarul de dimineaţă ?

— Ca toată lumea.

— Atunci, aţi aflat că Josephine Papet, mai intim Josee, a fost asasinată ieri după-amiază în apartamentul ei. Unde vă aflaţi în acel moment?

— În orice caz, nu la ea acasă.

— Eraţi la birou?

— La ce oră ?

— Să spunem între trei şi patru...

— Mă plimbam pe Marile Bulevarde...

— Singur?

— Vi se pare ciudat?

— Vă plimbaţi deseori aşa?

— Când sunt la Paris, o oră dimineaţa, pe la zece, şi o oră după-amiaza. Medicul meu are să vă confirme că mi-a recomandat să fac mişcare. Eram mult mai gras decât acum şi inima ar fi putut să-mi cedeze.

— Vă daţi seama că nu aveţi nici un alibi?

— E nevoie să am ?

— Ca şi ceilalţi amanţi ai lui Josee...

Nu tresări, nu se tulbură, întrebă doar atât:

— Eram mulţi?

În glasul lui se simţea ironia.

— Patru, după câte ştiu, dacă nu-l punem la socoteală pe cel care trăia cu ea.

— Trăia cineva cu ea?

— Dacă sunt bine informat, ziua dumneavoastră era sâmbăta, căci fiecare avea, într-o oarecare măsură, ziua lui.

— Am obiceiurile mele. Mi-am impus o anumită rutină. Sâmbăta, după ce plecam de la ea, luam rapidul de Bordeaux, ca să ajung acasă în cursul serii.

— Sunteţi căsătorit, domnule Lamotte ?

— Sunt căsătorit şi am copii. Unul dintre fiii mei lucrează cu mine, la depozitele din Bordeaux. Altul este reprezentantul nostru la Bonn şi călătoreşte mult în țările nordice. Ginerele meu locuieşte la Londra cu fiica mea, care mi-a dăruit doi nepoți.

— O cunoşteați de mult timp pe Josephine Papet?

— Cam de patru ani.

— Ce reprezenta pentru dumneavoastră ? Răspunse cu condescendență, ba chiar cu o urmă de dispreț:

— O distracție...

— Vreți să spuneți că nu aveați nici o afecțiune pentru ea?

— Cuvântul afecțiune mi se pare foarte exagerat.

— Să-l înlocuim cu simpatie ?

— Era o persoană agreabilă şi părea discretă. Atât de discretă, încât sunt surprins că m-ați identificat. Pot să vă întreb cine v-a vorbit despre mine?

— La început, a fost vorba de bărbatul şchiop care venea sâmbăta.

— Am căzut de pe cal, când aveam şaptesprezece ani...

— Aveți un abonament de tren...

— Înțeleg. Ați găsit abonatul şchiop de pe ruta Paris-Bordeaux.

— Un lucru mă surprinde, domnule Lamotte. Locuiți la hotelul *Scribe* şi, în orice bar din împrejurimi, puteați să întâlniți femei drăguțe şi bine-voitoare...

Omul din cartierul Chartrons nu se tulbura şi răspundea cu răbdare la întrebări, doar că puțin cam de sus. însă Chartrons nu este oare un fel de Faubourg Saint-Germain al oraşului Bordeaux ? Şi nu locuiesc acolo adevărate dinastii?

Pentru Lamotte, Maigret era doar un polițist. Sigur, era nevoie şi de aşa ceva pentru protejarea bunurilor cetățenilor, dar nu mai avusese nici-odată de-a face cu aceşti oameni.

— Cum ziceați că vă cheamă?

— N-are importanță. Maigret, dacă vreți neapărat să știți...

— Mai întâi, domnule Maigret, sunt un om al ordinii, educat în spiritul unor principii care azi nu prea mai au valoare. N-am obiceiul să frecventez barurile. Oricât de ciudat vi s-ar putea părea, n-am pus niciodată piciorul într-o cafenea la Bordeaux, poate doar pe vremea când eram student. Iar a aduce în apartamentul meu de la *Scribe* una dintre acele femei de care vorbiți ar fi, trebuie să recunoașteți, un fapt nu prea respectabil şi care, în plus, ar prezenta unele pericole...

— Vă referiți la şantaj?

— Având în vedere poziția mea, există acest risc.

— În schimb, o întâlneați pe Josee în fiecare săptămână în apartamentul de pe strada Notre-Dame-de-Lorette...

— Riscul era mai mic, nu?

Maigret începea să-şi piardă răbdarea.

— Totuşi, ştiați foarte puține despre ea.

— Ați fi preferat să vă cer să faceți o anchetă în privința ei?

— Unde ați întâlnit-o prima dată ?

— La vagonul-restaurant.

— Mergea la Bordeaux?

— Se întorcea de acolo. Ne-am pomenit față în față la o masă de două persoane. Părea foarte cuviincioasă şi, când i-am întins coşul cu pâine, s-a uitat la mine mai întâi cu neîncredere. Întâmplarea a făcut să călătorim în acelaşi compartiment.

— Aveați deja o amantă?

— Nu vi se pare că întrebarea e impertinentă şi fără nici o legătură cu ancheta?

— Preferați să nu răspundeți?

— N-am nimic de ascuns... Aveam una, o fostă secretară, pe care o instalasem într-o garsonieră de pe Avenue de la

Grande Armée. Mă anunțase cu o săptămână mai înainte că urma să se căsătorească...

— Astfel încât locul era liber...

— Nu gust deloc ironia dumneavoastră şi sunt tentat să nu vă mai răspund la întrebări.

— Asta ar putea să vă țină aici mai mult timp decât ați dori...

— E o amenințare ?

— Un avertisment.

— N-am să-mi chem totuşi avocatul. Continuați deci cu întrebările...

Era din ce în ce mai arogant, mai tăios.

— După cât timp, din momentul în care ați făcut cunoştință, ați ajuns în apartamentul ei?

— După trei săptămâni. Poate chiar o lună...

— V-a spus că lucrează undeva?

— Nu.

— Din ce a pretins că trăieşte?

— Dintr-o mică rentă asigurată de unul dintre unchii ei.

— Şi de unde v-a spus că e ?

— De pe lângă Grenoble.

Ai fi zis că domnişoarei Josephine Papet îi plăcea să mintă la fel de mult ca lui Florentin. Fiecărui amant îi spusese că se născuse în alt loc.

— îi dădeați lunar o sumă mare ?

— Întrebarea nu-i deloc delicată.

— Aş dori să răspundeți.

— îi înmânam două mii de franci în fiecare lună, într-un plic, de fapt îl lăsam pe cămin...

Maigret zâmbi. I se părea că se întorsese la începutul carierei sale în poliție, când încă mai puteai vedea, pe Marile Bulevarde, bătrâni domni cu pantofi de lac, ghetre albe şi monoclu ce se țineau după femeile frumoase.

Era perioada mezaninurilor mobilate, a femeilor întreținute, care probabil că aveau aceeaşi blândețe, aceeaşi discreție şi aceeaşi bună dispoziție ca Josephine Papet.

Victor Lamotte nu era îndrăgostit. Îşi trăia viața în cadrul familiei, la Bordeaux, în casa lui austeră, iar în unele zile din săptămână la hotelul *Scribe* şi la biroul său de pe strada Aubert. Totuşi, avea nevoie de o oază unde putea să renunțe la masca de respectabilitate şi să vorbească liniştit cu inima deschisă. Cu o femeie ca Josee, puteai lăsa deoparte orice reținere fără nici o problemă.

— Nu-l cunoaşteți pe nici unul dintre ceilalți vizitatori ?

— Nu mi i-a prezentat.

— Ați fi putut, accidental, să vă pomeniți în fața unuia dintre ei.

— Nu mi s-a întâmplat niciodată.

— Ieşeați cu ea?

— Nu.

— Şoferul aştepta în stradă ?

Dădu din umeri, ca şi cum l-ar fi socotit pe Maigret foarte naiv.

— Totdeauna am fost la ea cu taxiul.

— Ştiați că-şi cumpărase o casă în Montmartre ?

— Acum aflu.

Aceste întrebări nu-l interesau, aşa că rămânea indiferent.

— Iar în apartamentul ei au fost găsiți patruzeci şi opt de mii de franci...

— Probabil că o parte sunt de la mine. Nu vă fie teamă, nu-mi voi cere banii înapoi!

— Ați fost afectat de moartea ei?

— La drept vorbind, nu. Zilnic mor milioane de oameni...

Maigret se ridică. Se săturase. Dacă ar mai fi continuat acel interogatoriu, i-ar fi fost greu să-şi ascundă dezgustul.

— Nu mă puneți să semnez nici o declarație ?

— Nu.

— Trebuie să mă aştept să fiu chemat în faţa judecătorului de instrucţie?

— Încă nu pot să vă răspund.

— În cazul în care se va ajunge la tribunal...

— Se va ajunge.

— Cu condiţia să găsiţi asasinul...

— Îl vom găsi.

— Vă previn că voi face în aşa fel încât să nu depun mărturie. Am prieteni sus de tot.

— Nu mă îndoiesc...

Comisarul se duse spre uşă şi o deschise larg. Când să iasă, Lamotte se întoarse, vru să salute, apoi plecă fără să scoată o vorbă.

Gata şi cu al treilea! Mai rămânea roşcovanul. Vizitatorul îl cam enervase, şi Maigret avu nevoie de un anumit timp să se calmeze. Ploaia se oprise de mult. O muscă, poate tot cea din ajun, intră în birou în timp ce Maigret, cu mişcări mecanice, trăgea linii pe o hârtie.

Liniile deveniră cuvinte.

Premeditare.

Dacă asasinul nu era Florentin, premeditarea era improbabilă, întrucât ucigaşul venise fără armă. Era un cunoscut de-al victimei, deoarece ştia de prezenţa revolverului încărcat în sertarul noptierei. Oare nu contase chiar pe această armă?

Presupunând în continuare că Florentin se afla cu adevărat în garderobă, de ce stătuse asasinul aproape un sfert de oră în dormitor, unde nu se putea mişca decât trecând peste cadavru? Căuta banii? Cum de nu-i găsise, când ar fi fost de ajuns să forţeze un sertar cu o broască foarte simplă?

Scrisori? Alt document?

Nici Francois Paré, funcţionarul, nici rotofeiul Fernand Courcel, şi nici disprețuitorul Victor Lamotte nu aveau ne-

voie de bani. În schimb, toți trei ar fi reacționat probabil violent la un şantaj. Şi revenea iar la Florentin, Florentin pe care judecătorul l-ar fi obligat să-l aresteze dacă ar fi cunoscut faptele.

Maigret sperase să-l poată interoga pe roşcovan, Jean-Luc Bodard, dar inspectorul trimis după el se întorsese cu mâna goală. Tânărul agent de asigurări era plecat pe teren şi urma să vină acasă abia seara. Locuia într-un mic hotel de pe bulevardul Batignolles, hotelul *Beausejour,* şi lua masa la restaurant.

Maigret se frământa, simțind că ceva nu se potrivea în ancheta lui. Era nemulțumit de el însuşi şi simțea un fel de stingherealã. Nu-l trăgea inima să studieze dosarele îngrămădite pe birou, aşa că deschise uşa dinspre biroul inspectorilor.

— Vino..., îi spuse el lui Lapointe. O să luăm o maşinã...

Abia când ajunseră pe chei, mormăi:

— Strada Notre-Dame-de-Lorette...

I se părea că uitase un lucru important, că trecuse pe lângă adevăr fără să-şi dea seama. Nu scoase nici o vorbă tot drumul şi strângea atât de tare pipa între dinți, încât reuşi să crape ebonită.

— Parchează şi vino după mine.

— În apartament?

— La portăreasă.

Era obsedat de silueta monstruoasă a portăresei şi de ochii ei imobili. O găsi exact în acelaşi loc ca în ajun, în picioare în spatele perdelei de tul, pe care o dădea la o parte cu mâna. Se hotărâ să se tragă înapoi doar când el deschise uşa. Nu-l întrebă ce dorea, mulțumindu-se să-l privească dezaprobator. Avea tenul foarte alb, un alb nesănătos. Era cumva slabă de minte, cum se spune pe la țară, una dintre acele idioate inofensive pe care le întâlneai pe vremuri prin sate?

Simțea că îşi pierde răbdarea văzând-o cum stă dreaptă în mijlocul cămăruței, ca un turn.

— Staţi jos, zise el agasat.

Ea făcu un semn negativ din cap, fără nici o emoție.

— O să vă pun iar întrebările de ieri. Dar, de data asta, vă previn că puteți fi învinuită de mărturie falsă, dacă nu spuneți adevărul.

Ea nici nu clipi, iar comisarului i se păru că îl privea amuzată. Era clar că nu-i era frică de el. Nu-i era frică de nimeni.

— A urcat cineva la etajul al treilea între orele trei şi patru?

— Nu.

— Dar la celelalte etaje?

— Doar o bătrână, la dentist.

— Îl cunoaşteți pe Francois Pare ?

— Nu.

— Un bărbat înalt şi corpolent, la vreo cincizeci de ani, cu părul rar şi mustață neagră...

— Poate.

— Obişnuia să vină miercurea pe la cinci şi jumătate. A venit şi ieri?

— Da.

— La ce oră?

— Nu ştiu exact. înainte de şase.

— A stat mult timp sus?

— A coborât imediat.

— Nu v-a întrebat nimic ?

— Nu.

Răspundea mecanic, cu o față încremenită, fără să-şi ia ochii de la Maigret, ca şi cum s-ar fi aşteptat tot timpul să-i întindă o cursă. Era în stare să protejeze pe cineva ? Îşi dădea oare seama de importanța declarațiilor ei?

Era în joc soarta lui Florentin, pentru că, dacă nimeni nu intrase în casă, însemna că relatarea fostului său coleg

de şcoală era falsă, nu sunase nimeni la uşă, nu existase nici un vizitator, Florentin nu stătuse în garderobă şi îşi împuşcase el însuşi amanta.

Se auziră bătăi uşoare în geam, iar Maigret îi dădu drumul înăuntru lui Lapointe.

— E unul dintre inspectorii mei, îi explică el, încă o dată. Cântăriți-vă bine cuvintele şi răspundeți doar dacă sunteți sigură.

Femeia nu jucase niciodată în viața ei un rol atât de important şi probabil că jubila. Oare nu era ceva nesperat să vadă un şef de la poliție aproape implorând-o să-l ajute?

— Francois Pare nu mai venise o dată în cursul după-amiezii?

— Nu.

— Sunteți sigură că l-ați fi văzut?

— Da.

— Totuşi, vi se întâmplă să mai intrați în bucătărie...

— Nu la ora aceea.

— Unde se află telefonul ?

— În bucătărie.

— Dacă a sunat cineva...

— N-a sunat nimeni.

— Numele de Courcel vă spune ceva?

— Da.

— De ce lui îi cunoaşteți numele şi domnului Pare, nu?

— Pentru că el aproape că a locuit aici. În urmă cu zece ani, îşi petrecea multe nopți sus şi ieşea deseori cu duduia Papet...

— Se arăta prietenos cu dumneavoastră?

— Îmi spunea bună ziua când trecea.

— Îl simpatizați mai mult decât pe ceilalți ?

— Era mai amabil.

— I se întâmpla şi acum de multe ori să doar mă aici joi seara...

— Asta nu mă priveşte pe mine.
— Ieri n-a venit?
— Nu.
— Îi cunoaşteţi maşina ?
— E albastră.
Vocea era neutră, lipsită de intonaţie. Lapointe era uluit de acest fenomen.
— Cunoaşteţi numele bărbatului care şchioapătă?
— Nu.
— Nu s-a oprit niciodată pe aici ?
— Nu.
— Îl cheamă Lamotte. Nici pe el nu l-aţi văzut ieri?
— Nu.
— Nici pe roşcovanul numit Bodard?
— Nu l-am văzut.
Comisarului îi venea să o scuture ca să scoată de la ea adevărul, aşa cum scoţi monedele dintr-o puşculiţă.
— În concluzie, afirmaţi că Leon Florentin a fost singur cu Josephine Papet.
— N-am fost acolo sus.
Era exasperant.
— Totuşi, este singura soluţie posibilă, dacă e să credem ceea ce ne-aţi spus.
— Asta e.
— Nu-l suferiţi pe Florentin?
— Asta mă priveşte numai pe mine.
— S-ar putea crede că vă comparaţi astfel din răzbunare.
— Fiecare crede ce vrea.
Maigret simţea că undeva era o hibă. Chiar dacă acea rigiditate era naturală la ea, chiar dacă vorbea de obicei cu acel glas monoton, folosind cât mai puţine cuvinte, ceva nu se potrivea. Sau mintea în mod deliberat, dintr-un motiv necunoscut, sau nu spunea tot ce ştia. Cert era că stătea în defensivă, străduindu-se să prevadă întrebările.
— Spuneţi-mi, doamnă Blanc... V-a ameninţat cineva ?

— Nu.

— Dacă asasinul domnişoarei Josephine Papet v-a ameninţat că vă face de petrecanie în caz că vorbiţi...

Ea scutură din cap.

— Lăsaţi-mă să termin... Dacă vorbiţi, ne permiteţi să-l arestăm şi, în consecinţă, nu vă mai poate face nimic. Dacă tăceţi, ar putea să considere că e mai prudent să vă lichideze...

De ce în privirea ei apăruse brusc o sclipire de ironie ?

— Rareori se întâmpla ca un asasin să ezite să ucidă un martor jenant. Aş putea să vă enumăr zeci de cazuri. Dar, dacă nu aveţi încredere în noi, nu vă putem proteja...

Maigret speră, preţ de câteva secunde. Femeia nu deveni chiar o fiinţă umană, dar se simţi la ea o uşoară nehotărâre, un mic freamăt, poate o ezitare.

Comisarul aştepta, foarte neliniştit.

— Ce spuneţi? o întrebă el în cele din urmă.

— Nimic.

Era la capătul răbdărilor.

— Vino, Lapointe...

Şi, după ce ieşi în stradă:

— Sunt aproape sigur că ştie ceva. Mă întreb dacă e chiar atât de proastă pe cât pare...

— Acum unde mergem?

Ezită. Până când avea să-l chestioneze pe agentul de asigurări, nu ştia cum să mai continue ancheta.

— Bulevardul Rochechouart...

Atelierul lui Florentin era închis şi pictorul, care lucra în uşă, le strigă:

— Nu-i nimeni acasă...

— A plecat de mult?

— Nu s-a întors la prânz. Sunteţi de la poliţie?

— Da.

— Am bănuit eu... De ieri, mereu e cineva care dă târcoale pe-aici şi se ţine după el când pleacă. Ce-a făcut?

— Nici măcar nu ştim dacă a făcut ceva.

— Adică e suspect!

— Dacă vreți...

Era un om care abia aştepta o ocazie să vorbească, ceea ce probabil că îi lipsea întreaga zi.

— Îl cunoaşteți bine ?

— Mai schimbam câteva cuvinte din când în când.

— Avea mulți clienți ?

Pictorul se uită la Maigret cu o expresie comică.

— Clienți ? Şi de unde ar fi venit ? Nimănui nu i-ar trece prin minte să intre în curtea asta ca să găsească un anticar. Mai ales că în materie de antichități... De altfel, era rareori pe aici. Trecea doar ca să agate o tăbliță pe care scria *Mă întorc imediat* sau *închis până joi.*

— I se întâmpla să doarmă în cămăruța lui?

— Presupun că da, pentru că îl vedeam uneori dimineața bărbierindu-se. Eu am o locuință pe strada Lamarck.

— Nu v-a făcut niciodată confidente ? Pictorul se gândea, mânuind mai departe pensulele. Era atât de obişnuit să picteze bazilica Sacre-Coeur, încât ar fi putut să o facă şi legat la ochi.

— Nu-l suferă pe cumnatul lui, asta e sigur.

— De ce?

— Mi-a explicat că, dacă nu l-ar fi furat cumnatul lui, n-ar fi ajuns aşa. Părinții săi aveau un magazin prosper, nu mai ştiu unde...

— La Moulins.

— Posibil. Când tatăl s-a retras, soțul fetei a preluat afacerea. Ar fi trebuit să-i dea o parte din încasări lui Florentin. Aşa fusese înțelegerea. Numai că, după moartea tatălui, nu i-a mai dat nimic. Maigret îşi amintea de fata veselă, cu bujori în obraji, care stătea cândva în spatele tejghelei de marmură albă şi care, poate, constituia adevăratul motiv al vizitelor sale prea rare la cofetărie.

— Nu v-a cerut niciodată bani ?

— De unde ştiți? Nu sume mari. De altfel, nici n-aş fi putut să-i dau. Douăzeci de franci câteodată, alteori chiar cincizeci, dar mai rar...

— Vi-i înapoia?

— Nu a doua zi, cum promitea, ci cu o întârziere de câteva zile... De ce e bănuit? Sunteți comisarul Maigret, nu? V-am recunoscut imediat, pentru că v-am văzut fotografia în ziare. Dacă vă ocupați personal de el, înseamnă că e vorba de un caz important... O crimă? Credeți că a ucis pe cineva?

— N-am nici cea mai mică idee.

— Dacă îmi dați voie să vă spun părerea mea, Florentin nu-i un tip în stare să ucidă. Poate că a făcut vreo necuviință, nu zic că nu... Dar chiar şi aşa! Poate că nu-i vina lui. Mereu are planuri noi, şi sunt convins că totdeauna crede în ele. Îi vin şi idei bune. Atunci se înfierbântă şi dă chix...

— N-aveți cumva o cheie de la atelierul lui?

— De unde ştiți?

— O presupunere...

— Dacă vine un client pe lună... De aceea mi-a lăsat cheia. Cunosc prețul mobilelor pe care le are de vânzare.

Aduse o cheie mare dintr-un sertar.

— Presupun că n-o să spună nimic...

— Fiți liniştit.

Pentru a doua oară, Maigret, ajutat de Lapointe, cercetă cu răbdare atelierul, apoi cămăruța. Nu lăsară nici un cotlon nescotocit. În cămăruță domnea un miros dulceag, de la un săpun de bărbierit necunoscut lui Maigret.

— Ce căutăm, şefule ?

Şi Maigret, morocănos, răspunse:

— Habar n-am...

— Nimeni n-a văzut ieri Jaguarul albastru în preajma străzii Notre-Dame-de-Lorette. Patroana unei lăptarii cu-

noaşte foarte bine maşina. Staționează exact în fața prăvăliei în fiecare joi. Ia te uită! Azi e chiar joi, şi n-am văzut-o! E condusă de unul mic şi gras. Sper că n-a pățit ceva...

Janvier dădea raportul.

— Am stat de vorbă şi cu cei de la garajul de pe strada La Bruyere. Am văzut maşina înscrisă pe numele lui Josephine Papet. E un Renault de doi ani. Are doar douăzeci şi patru de mii de kilometri la bord şi e foarte bine întreținut. N-am găsit nimic în portbagaj. În torpedou erau un ghid Michelin, o pereche de ochelari de soare şi un tub de aspirină.

— Sper să avem mai mult noroc cu agentul de asigurări...

Janvier simțea că şeful lui se cam împotmolise şi avu grijă să nu spună nimic, luând un aer nevinovat.

— L-ați convocat ? întrebă el în cele din urmă.

— Se întoarce abia seara la hotel. Te-ai putea duce acolo, de exemplu, pe la opt. Poate că va fi nevoie să aştepți mult... Cum îl vezi că vine, sună-mă acasă.

Era trecut de şase. Birourile se goleau. Când să-şi ia pălăria, auzi soneria telefonului. Era inspectorul Leroy.

— Sunt într-un restaurant de pe strada Lepic, şefule, unde tipul tocmai mănâncă. O să fac şi eu la fel. Am petrecut după-amiaza într-un cinematograf din piața Clichy, unde rula un film tâmpit. Pentru că proiecția nu se întrerupe, am stat aşa, unul în spatele celuilalt, şi am văzut filmul aproape de două ori.

— Pare neliniştit ?

— Deloc... întoarce din când în când capul spre mine şi-mi face cu ochiul. încă puțin şi-mi propune să iau masa cu el...

— Voi trimite pe cineva pe bulevardul Rochechouart să te schimbe.

— Să ştiţi că nu mă obosesc prea mult...

— Janvier, ai grijă să-i trimiţi pe cineva. Nu ştiu cine e disponibil... Şi nu uita să mă suni imediat ce roşcovanul se întoarce la hotel... La *Beauséjour*... Ar fi mai bine să nu-ţi simtă prezenţa.

Maigret se opri în piaţa Dauphine să bea un pahar la tejghea. Ziua aceea îi lăsase o impresie penibilă, mai ales după discuţia cu Victor Lamotte. Este adevărat că întrevederea cu portăreasa nu fusese nici ea mai entuziasmantă.

— Mai umple-l o dată...

Salută câţiva colegi care jucau o partidă de belotă într-un colţ. Când ajunse acasă, nu încercă să-şi ascundă proasta dispoziţie. De altfel, faţă de doamna Maigret ar fi fost imposibil.

— Când mă gândesc că ar fi atât de simplu! bombăni el, scoţându-şi pălăria.

— Ce ar fi simplu ?

— Să-l arestez pe Florentin. Asta ar face oricine în locul meu. Dacă i-aş dezvălui judecătorului de instrucţie jumătate din dovezile pe care le am împotriva lui, mi-ar cere să-l arestez pe loc.

— De ce eziţi? Pentru că e prietenul tău?

— Nu-i prietenul meu. E doar un fost coleg, o corectă el.

Umplea o pipă din spumă de mare, din care fuma doar în apartament.

— Nu pentru că...

Părea să caute el însuşi adevăratul motiv al atitudinii sale.

— Totul e împotriva lui... Totul e puţin cam mult împotriva lui... înţelegi? Şi nu-mi place deloc portăreasa...

Doamna Maigret era gata să izbucnească în râs, pentru că el vorbea pe un ton serios, ca şi cum ar fi fost un argument important.

— În vremea noastră, nimănui nu i-ar trece prin minte să ducă viaţa pe care o ducea fata asta. Cât despre bărbaţii

care veneau la ea cu zi fixa, abia dacă-ți vine să crezi că există...

Era supărat pe toată lumea: pe Josephine Papet în primul rând, pentru că se lăsase ucisă prosteşte ; apoi pe Florentin, pentru că reuşise să strângă toate indiciile împotriva lui; pe demnul funcționar Pară, cel cu soția neurastenică; pe tipul mic şi gras cu rulmenții şi, mai ales, pe arogantul şchiop din Bordeaux.

Dar tot la portăreasă se întorcea.

— Minte. Sunt sigur că minte sau că ascunde ceva. Dar n-o să vorbească în ruptul capului...

— Mănâncă...

Maigret avea în față o omletă cu verdeață, moale în interior, dar nici nu-i dădea atenție. Salata era parfumată de crutoanele frecate cu usturoi şi piersicile zemoase.

— N-ar trebui să pui atât de mult la suflet cazul ăsta.

Se uită la ea ca un om care se gândeşte la altceva.

— Ce vrei să spui?

— S-ar putea crede că ai vreun interes personal, că e vorba de cineva din familia ta...

Maigret se destinse brusc, dându-şi seama de ridicolul situației, şi zâmbi.

— Ai dreptate. Dar nu suport ca cineva să trişeze. Iar unul dintre ei trişează, şi asta mă înfurie...

Telefonul sună.

— Vezi!...

— A intrat în hotel, îl anunță Janvier de la celălalt capăt al firului. Era rândul roşcovanului. Când Maigret dădu să închidă, Janvier adăugă:

— Are o femeie cu el...

Capitolul 5

Bulevardul Batignolles, cu şirurile sale de copaci, era întunecos şi pustiu, contrastând cu piaţa Clichy, aflată la capătul lui, care era viu luminată.

Janvier ieşi din umbră, străpungând întunericul cu vârful înroşit al ţigării.

— Au sosit pe jos, braţ la braţ. Bărbatul e mic de statură şi foarte vioi. Fata e tânără şi drăguţă.

— Poţi să te duci la culcare, altfel iar o să mă bombăne nevastă-ta.

Maigret recunoscu mirosul încă de pe culoarul prost luminat, pentru că, atunci când sosise la Paris, locuise într-un hotel asemănător, în Montparnasse, *Hotel de la Reine Morte.* Nimeni nu putuse să-i spună despre ce regină era vorba. Patronii erau din Auvergne şi aveau mare grijă ca nimeni să nu gătească în camere.

Era un miros de cearceafuri calde, de vieţi omeneşti înghesuite. Pe placa de afară, din imitaţie de marmură, scria ca la *Reine Morte:*

Camere de închiriat cu luna, cu săptămâna şi cu ziua.Tot confortul. Săli de baie.

Nu se preciza că era o singură baie la fiecare etaj şi că trebuia să stai la coadă ca să o foloseşti. La recepţie găsi o femeie în papuci şi capot, cu părul ca de câlţi, care îşi făcea socotelile la un birou ce se închidea cu un capac cilindric, stând cu faţa spre panoul cu chei.

— Cu domnul Bodard, vă rog.

Femeia nu-i aruncă nici măcar o privire şi mormăi:

— Etajul patru... Camera 68.

Nu era ascensor. Covorul de pe scară era tocit rău de tot şi mirosul devenea din ce în ce mai puternic pe măsură ce urcai. Maigret bătu la uşa cu numărul 68, de la capătul

culoarului. La început, nu răspunse nimeni. După ce bătu a treia oară, o voce de bărbat destul de agresivă întrebă:

— Ce-i?

— Aş vrea să vorbesc cu domnul Bodard.

— Despre ce?

— Ar fi mai bine să vorbesc prin uşă, ca să afle tot hotelul?

— N-ai putea veni altădată?

— E ceva destul de urgent...

— Cine eşti ?

— Dacă o să întredeschideți uşa, o să vă pot spune.

Se auzi zgomotul unei somiere. Uşa se întredeschise, iar Maigret zări o claie de păr roşcat şi creț, o față de boxer şi un corp gol care se ascundea de bine, de rău în spatele uşii. Fără o vorbă, îi arătă insigna.

— Vreți să vin cu dumneavoastră ? întrebă Bodard, fără ca vocea lui să trădeze teamă sau neliniște.

— Doar să vă pun câteva întrebări.

— Numai că nu sunt singur... Va trebui să aşteptați câteva minute.

Uşa se închise. Maigret auzi voci şi mişcare prin cameră. Se aşeză pe o treaptă a scării şi, după cinci minute, uşa se deschise.

— Intrați.

Patul din fier era răvăşit. O tânără tocmai îşi termina de pieptănat pletele negre în fața unei oglinzi fixate deasupra toaletei. Totul semăna atât de mult cu decorul de la *Hotel de la Reine Morte*, încât Maigret ar fi putut să se creadă cu treizeci şi cinci de ani în urmă.

Tânăra purta o rochie de bumbac şi avea picioarele goale în sandale. Părea prost dispusă.

— Presupun că trebuie să plec?

— E preferabil, replică roşcovanul.

— Când te mai văd?

Bodard se uită la Maigret cu o privire întrebătoare.

— Peste o oră?

Comisarul făcu semn că da.

— Aşteaptă-mă la braserie...

Ea îl privi cu atenţie pe Maigret din cap până-n picioare, îşi luă poşeta şi ieşi pe uşă.

— Îmi cer scuze că am picat într-un moment nepotrivit...

— Nu vă aşteptam atât de repede. Credeam că veţi avea nevoie de două-trei zile ca să daţi de mine.

Roşcovanul pusese pe el doar o pereche de pantaloni. Avea torsul gol, un tors puternic, musculos, care compensa statura scundă. Mai ales picioarele le avea scurte. Şi erau tot goale.

— Dacă vreţi să luaţi loc...

Se aşeză pe marginea patului răvăşit, iar Maigret se instala în singurul fotoliu, foarte inconfortabil, din încăpere.

— Presupun că ai citit ziarele ?

— Ca toată lumea.

Nu părea răutăcios. Chiar dacă era supărat pe vizitator că îl deranjase într-un moment de intimitate foarte plăcut, se simţea că era băiat bun din fire, după ochii lui senini care exprimau optimismul. Nu era un om care să se frământe, să ia viaţa în tragic.

— Chiar sunteţi comisarul Maigret? Vă credeam mai gras... Şi nu-mi imaginam că un comisar vine să sune pe la uşi.

— După cum vezi, se mai întâmplă.

— Bineînţeles, aţi venit să stăm de vorbă despre biata Josee...

Îşi aprinse o ţigară.

— Încă n-aţi arestat pe nimeni?

Maigret zâmbi, pentru că roşcovanul punea întrebările. Rolurile erau inversate.

— Portăreasa v-a spus de mine ? Aia nu-i femeie, ci monument, aş zice chiar un monument funerar. Te ia cu răcori când o vezi...

— De cât timp o cunoşteai pe Josephine Papet?

— Să mă gândesc... Suntem în iunie... Era a doua zi după ziua mea de naştere, deci pe 19 aprilie.

—Cum ai întâlnit-o?

— Sunând la uşă. în ziua aceea, am sunat la toate uşile din casă. Asta mi-e meseria, dacă se poate numi meserie. Probabil vi s-a spus că sunt agent de asigurări.

— Ştiu.

— Fiecare avem două-trei arondismente şi le luăm la puricat cât e ziua de mare.

— Îți aminteşti în ce zi a săptămânii era ?

— Într-o joi. îmi amintesc din cauza zilei mele de naştere, pentru că eram tare mahmur...

— Dimineața?

— Pe la unsprezece.

— Era singură?

— Nu. Era acolo un lungan slăbănog care i-a spus femeii: Te las... S-a uitat bine la mine şi a plecat.

— Te ocupi de asigurări de viață ?

— Şi asigurări în caz de accidente. Şi asigurări cu capitalizare, o chestie nouă care are oarecare succes. Nu lucrez de mult timp în branşa asta. Înainte am fost chelner de cafenea.

— De ce ți-ai schimbat meseria?

— Păi, cum spuneți şi dumneavoastră, de dragul schimbării... Am fost şi vânzător ambulant prin târguri. Acolo trebuie să ai şi mai multă limbariță decât la asigurări, dar asigurările par o chestie mai respectabilă.

— Domnişoara Papet ți-a devenit clientă?

— Nu în acest sens... Glumea.

— În ce sens?

— Trebuie să vă spun că era în capot, cu un batic pe cap, iar în mijlocul încăperii se afla un aspirator. I-am băgat textul şi, în timp ce vorbeam, mă tot uitam la ea... Nu

mai era foarte tânără, dar arăta bine, şi mi s-a părut că nici eu nu-i eram indiferent. Mi-a spus că n-o interesau asigurările de viaţă, pentru că nu avea moştenitori şi banii ei s-ar fi dus Dumnezeu ştie unde. Atunci i-am vorbit de asigurarea-capital, o sumă netă pe care o primeşti sau la şaizeci de ani, sau mai devreme în caz de accident ori infirmitate.

— A căzut în plasă?

— Nu zicea nici da, nici nu. Atunci, ca de obicei, m-am dat la ea. Nu pot să mă abţin, aşa mi-e firea... Unele se supără şi îţi trag o palmă, dar merită încercat, chiar dacă merge doar la una din trei...

— Şi a mers?

— La fix!

— De când o cunoşti pe tânăra care se afla aici adineauri ?

— Pe Olga? De ieri...

— Unde ai întâlnit-o ?

— La o autoservire. E vânzătoare la *Bon Marche*. Nu mai lăsat să văd dacă e bună...

— De câte ori ai revăzut-o pe Josephine Papet?

— N-am numărat. De zece ori?... De douăsprezece ori?

— Ţi-a dat o cheie ?

— Nu. Sunam.

— Nu ţi-a fixat o zi?

— Mi-a spus doar că lipseşte sâmbăta şi duminica. Am întrebat-o dacă tipul înalt cu păr înspicat era soţul ei şi mi-a spus că nu.

— Pe el l-ai mai întâlnit ?

— De două ori.

— Ai avut ocazia să stai de vorbă cu el?

— Cred că nu mă suferea. Se uita chiorâş la mine şi pleca imediat ce soseam. Cine e? Am întrebat-o pe Josée. Mi-a răspuns : Nu-l băga în seamă. E un amărât. L-am luat la mine ca pe un câine vagabond. Dar te culci cu el? N-am

încotro... încerc să nu-l supăr prea tare. Uneori vrea să se sinucidă...

Jean-Luc Bodard părea sincer.

— N-ai întâlnit şi alţi bărbaţi la ea acasă?

— Nu i-am văzut... Ne înţelesesem ca, în caz că avea pe cineva la dânsa, să întredeschidă doar uşa, eu să-i vorbesc de asigurări, iar ea să-mi răspundă că n-o interesa.

— S-a întâmplat vreodată?

— De două-trei ori.

— În ce zi a săptămânii ?

— Îmi cereţi prea mult. Ştiu doar că o dată a fost într-o miercuri.

— La ce oră?

— La patru?... Patru şi jumătate? Miercuri era ziua lui Paré. Dar omul de la Căile Navigabile îi spusese că nu se ducea niciodată la amanta lui înainte de cinci şi jumătate-şase.

— Te-a văzut ?

— Nu cred. Uşa era abia întredeschisă.

Maigret îl observa cu atenţie, preocupat.

— Ce ştii despre ea?

— Să mă gândesc... Nu mi-a spus decât câteva lucruri, când şi când... Cred că era născută la Dieppe. Pe roşcovan nu-l minţise. Comisarul cartierului telefonase la Dieppe, pentru funeralii şi succesiune. Numita Josephine Papet se născuse într-adevăr în acel oraş în urmă cu treizeci şi patru de ani, părinţii ei fiind un anume Hector Papet, marinar-pescar, şi Leontine Marchand, menajeră. Nu avea alte rude în oraş. De ce-i spusese adevărul lui Bodard, iar pe ceilalţi îi minţise?

— A lucrat un timp într-un local de noapte, apoi a întâlnit un bărbat foarte distins, un industriaş, care a fost cu ea câteva luni.

— Ţi-a spus din ce trăieşte?

— Mai mult sau mai puțin. Era vizitată din când în când de prieteni bogați...

— Le cunoşteai numele?

— Nu. Dar îmi spunea, de exemplu: Şchiopul începe să mă plictisească... Dacă nu mi-ar fi puțin frică de el...

— Se temea de el?

— Nu era niciodată liniştită, de aceea ținea un revolver în sertarul de la noptieră.

— Ea ți l-a arătat?

— Da.

— Nu i-a fost teamă?

— Glumiți ? Cui i-ar fi teamă de mine ?

Şi era adevărat că fața lui inspira simpatie. Chiar şi părul lui roşcat şi creț, ochii aproape violeți, torsul solid şi picioarele scurte aveau ceva liniştitor. N-ai fi zis că are treizeci de ani, şi probabil că toată viața avea să arate ca un puştan.

— Ți-a făcut cadouri?

Bărbatul se ridică şi luă din comodă o tabacheră din argint.

— Asta.

— Niciodată mici sume de bani ?

— Zău aşa!

Era vexat, aproape furios.

— Meseria mea e să pun întrebări neplăcute.

— Pe asta i-ați pus-o şi lunganului?

— Te referi la Florentin?

— Nu ştiam că-l cheamă Florentin. Ăsta da, era întreținut...

— Îți vorbea despre el ?

— Ba bine că nu!

— Credeam că-l iubea.

— Poate că la început... îi părea bine că avea pe cineva cu care să vorbească, cineva care nu conta, în fața căruia putea face orice. De obicei, femeile singure au un câine, o

pisică, un canar... înțelegeți ce vreau să spun ? Numai că tipul ăsta, Florentin, dacă ziceți că aşa îl cheamă, întindea cam mult coarda...

— În ce fel ?

— Când l-a întâlnit, a zis că e anticar. Era lefter, dar aştepta tot timpul să primească o sumă mare a doua zi. I se mai întâmpla încă să cumpere câte o mobilă şi s-o cârpăcească. Apoi s-a obişnuit să nu mai facă nimic. Când o să-mi primesc eu cei două sute de mii de franci zicea întruna. Şi O uşura de câteva zeci de franci...

— De ce nu s-a despărțit de el, dacă nu-l iubea?

— Vedeți dumneavoastră, era de un sentimentalism aşa cum mai vezi doar în revistele cu poveşti romanțioase. V-am spus cum s-a întâmplat prima dată. Nu mai era o puştoaică. Avea experiență, nu? Totuşi, pe urmă a început să plângă. Nu înțelegeam de ce şi am fost impresionat când a spus, printre suspine: O să mă disprețuieşti... Nu mai găseşti aşa ceva decât în vechile romane, şi era prima dată când auzeam o femeie rostind astfel de cuvinte... Florentin se prinsese. Când vedea că nu mai ține, devenea şi mai sentimental decât ea şi făcea nişte scene sfâşietoare. Uneori, pleca jurând că nu se va mai întoarce, că nu va mai auzi de el, iar ea alerga să-l regăsească în nu ştiu ce cocioabă pe care şi-o păstrase pe bulevardul Rochechouart...

Maigret nu era surprins de acest portret al fostului său coleg de şcoală. Florentin procedase la fel când fusese amenințat cu exmatricularea din liceu. Se răspândise zvonul, de altfel verosimil, că pur şi simplu se târâse la picioarele directorului, jurând că o asemenea dezonoare îl va duce la sinucidere.

— Altădată, a luat revolverul din noptieră şi l-a dus la tâmplă. Eşti ultima mea iubire şi doar pe tine te mai am pe lume... V-ați prins... Ea îl credea câteva ore, câteva zile. El recăpăta încredere şi ea începea iar să nu-l mai creadă... În

fond, cred că-l ținea lângă dânsa pentru că nu avea cu cine să-l înlocuiască şi singurătatea o înspăimânta.

— Şi atunci te-a întâlnit pe tine ?

— Da.

— Credea că a găsit un posibil înlocuitor...

— Aşa am impresia. M-a întrebat dacă tot mai aveam multe iubite, dacă simțeam o anumită afecțiune pentru ea... Nu s-a aruncat de gîtul meu. Era ceva mai subtil. O vorbă din când în când... Nu mă consideri o femeie bătrână? Iar când eu protestam, răspundea: Sunt mai mare cu cinci ani decât tine, şi femeia îmbătrâneşte mai repede decât bărbatul. Curând o să am riduri... Apoi îmi vorbea iar de tipul înalt şi slab, care se credea din ce în ce mai mult la el acasă. Ar vrea să mă mărit cu el... Maigret tresări.

— Ți-a spus ea asta?

— Da. A adăugat că era proprietara unei case, că avea bani puşi deoparte şi că el îi propunea să cumpere un bar sau un mic restaurant pe lângă Poarta Maillot. Dânsul nu vorbea de mine decât cu dispreț. Îmi zicea roşcovanul sau picioare scurte... O să vezi că până la urmă o să te ducă de nas...

— Spune-mi, Bodard, ai fost ieri după-amiază la ea acasă?

— Am înțeles, domnule comisar. Vreți să ştiți dacă am un alibi. Din păcate, n-am... Trecuse ceva timp de când nu mai umblasem cu fete, în afară de Josee, şi pot să vă mărturisesc că nu-mi era de ajuns. Ieri dimineață am vândut o poliță serioasă unui tip de şaptezeci de ani căruia îi era teamă pentru viitorul lui. Cu cât sunt mai bătrâni, cu atât sunt mai îngrijorați de viitorul lor!...

Aşa că, văzând că era soare, frumos şi prânzisem pe cinste, m-am hotărât să trec la agățat. Am luat-o pe Marile Bulevarde şi am intrat din bar în bar. N-a mers grozav, dar

până la urmă am dat de Olga, fata pe care aţi văzut-o şi care aşteaptă într-o braserie la trei case de-aici. Am întâlnit-o abia pe la şapte. Până atunci, n-am alibi...

Apoi adăugă, răzând:

— O să mă arestaţi?

— Nu. Una peste alta, Florentin se afla de câteva săptămâni într-o situaţie precară?

— În sensul că, dacă aş fi vrut, aş fi putut să-i iau locul, dar nu mă tenta...

— El ştia?

— Mirosea că avea concurenţă, sunt convins, pentru că nu e prost. De altfel, Josee trebuie să fi făcut ea nişte aluzii...

— Erai aşadar principalul vizat, dacă ar fi trebuit să se debaraseze de cineva.

— Aşa se pare. Nu avea de unde să ştie că eram hotărât să spun nu şi, treptat, să renunţ la ea. Nu pot să sufăr femeile care se smiorcăie...

— Crezi că el a omorât-o?

— Habar n-am şi nu e treaba mea. Pe lângă asta, nu-i cunosc pe ceilalţi. S-ar putea foarte bine ca unul dintre ei să-i fi purtat sâmbetele pentru un motiv oarecare.

— Mulţumesc.

— N-aveţi pentru ce. Ştiţi, n-am chef să mă îmbrac... în trecere, n-aţi vrea să-i spuneţi puştoaicei că s-a eliberat locul şi că poate să urce?

Era prima dată când Maigret avea de jucat un astfel de rol, dar cererea fusese făcută atât de natural, de amabil, încât nu-l refuză.

— Noapte bună.

— Sper să fie bună...

Găsi braseria, unde câţiva obişnuiţi de-ai casei jucau cărţi. Era o braserie veche, prost luminată, şi chelnerul zâmbi ironic când îl văzu pe Maigret îndreptându-se spre tânără.

— Îmi cer scuze că am stat atât de mult. Te aşteaptă...

Năucită, ea nu ştia ce să mai spună, iar comisarul se îndreptă spre uşă, după care trebui să meargă până în piaţa Clichy ca să găsească un taxi.

Maigret nu se înşelase deloc când îşi zisese că judecătorul de instrucţie Page fusese recent avansat la Paris. Cabinetul său se afla la etajul de sus al Palatului de Justiţie, unde birourile nu fuseseră încă modernizate. Ai fi putut crede că totul data acolo de un secol, iar atmosfera îţi amintea de romanele lui Balzac.

Grefierul lucra pe o masă de bucătărie din lemn alb. O acoperise cu hârtie de ambalaj prinsă în pioneze, iar biroul fără aer care se vedea prin uşa întredeschisă şi ar fi trebuit să fie al lui era plin de dosare stivuite chiar şi pe podea. Comisarul telefonase puţin mai devreme ca să afle dacă magistratul era liber şi acesta îi spusese să urce.

— Staţi pe scaunul ăsta. E cel mai bun. Sau cel mai puţin rău... Mai aveam unul la fel, dar s-a rupt cu un martor de o sută de kilograme.

— Îmi daţi voie ? întrebă Maigret, aprinzându-şi pipa.

— Vă rog.

— Cercetările pentru găsirea unor membri ai familiei numitei Josephine Papet n-au dus la nici un rezultat şi n-o putem lăsa la nesfârşit la Institutul Medico-Legal. Poate că va fi nevoie de săptămâni sau luni de zile până să descoperim un verişor sau o verişoară de departe. Nu credeţi, domnule judecător, că ar putea fi înmormântată chiar mâine ? Nefiind săracă...

— Am depus la grefă cei patruzeci şi opt de mii de franci pe care mi i-aţi înmânat, pentru că n-am încredere în broasca biroului meu.

— Dacă îmi permiteţi, voi lua legătura cu o societate de pompe funebre.

— E catolică ?

— Léon Florentin, care trăia cu ea, pretinde că nu. În orice caz, nu mergea la biserică.

— Cereți să mi se trimită factura. Nu ştiu exact cum se rezolvă chestiunile astea din punct de vedere administrativ. Notezi, Dubois?

— Da, domnule judecător.

Acum urma momentul neplăcut. Maigret nu încercase să-l evite. Chiar el solicitase această întrevedere.

— Nu v-am trimis nici un raport pentru că încă n-am nici o certitudine.

— Îl bănuiți pe bărbatul cu care trăia? Cum ați spus că-l cheamă?

— Florentin... Am toate motivele să-l bănuiesc, şi totuşi ezit în continuare. E prea uşor... Şi întâmplarea face că am fost coleg de liceu cu el la Moulins. E un băiat inteligent, cu o perspicacitate peste medie... N-a reuşit în viață din cauza unei gândiri mai aparte, care îl împiedică să accepte vreo disciplină. Sunt convins că se simte într-un univers de marionete şi refuză să ia ceva în serios. Are cazier. Cec fără acoperire. Escrocherie... A făcut un an de închisoare, dar cred că nu-i în stare să ucidă. Sau, dacă e în stare, ar fi făcut în aşa fel încât acum nu ar fi bănuit... îl țin zi şi noapte sub supraveghere.

— Ştie?

— Se simte flatat şi, pe stradă, întoarce capul din când în când şi îi face cu ochiul celui care îl urmăreşte. Era comicul clasei. Probabil că ştiți cum e...

— E unul în fiecare clasă.

— Numai că, la cincizeci de ani, nu mai e hazliu... I-am găsit pe ceilalți amanți ai victimei. Unul e funcționar superior şi are o nevastă neurastenică. Ceilalți doi sunt bogați şi foarte respectați, unul la Bordeaux, altul la Rouen. Bineînțeles, fiecare credea că e singurul ei amant.

— Le-ați spus adevărul ?

— Da, şi le-am trimis în această dimineaţă o convocare pentru o confruntare ce va avea loc la ora trei în biroul meu. Am convocat-o şi pe portăreasă, pentru că sunt sigur că-mi ascunde ceva. Sper ca mâine să vă pot da noutăţi.

Un sfert de oră mai târziu, Maigret se afla la el în birou şi îi încredinţa lui Lucas sarcina să se ocupe de înmormântare. Îi dădu o bancnotă şi adăugă:

— Uite! Vezi să fie şi ceva flori...

Deşi soarele era la fel de strălucitor ca în ultimele zile, ferestrele nu puteau fi deschise din cauza vântului puternic care scutura crengile copacilor. Cei care primiseră convocarea pentru după amiază probabil că erau îngrijoraţi, fără să le treacă prin minte că Maigret era mai neliniştit decât ei. Se mai descărcase puţin vorbind cu judecătorul de instrucţie. Dar rămăsese în continuare stăpânit de sentimente contradictorii. Două personaje reveneau permanent în primplan: Florentin, firește, care părea că adunase indicii împotriva lui cu o plăcere răutăcioasă, apoi portăreasă aceea de coşmar, a cărei imagine îl obseda. La ea trimisese un inspector, pentru că ar fi fost în stare să nu vină.

Ca să se gândească la altceva, îşi petrecu restul dimineţii citind dosarele restante, şi se cufundă atât de mult în muncă, încât fu surprins când văzu că se făcuse unu fără zece.

Preferă să telefoneze acasă ca să anunţe că nu va veni la prânz, apoi coborî la braseria *Dauphine* şi se aşează la masa lui. Câţiva dintre colaboratorii săi se aflau la bar. Mai erau şi alţii de la Brigada Mondenă, precum şi de la Informaţii Generale.

— Avem friptură de viţel cu sos alb, îl anunţă patronul. Serviţi?

— Bineînţeles.

— Şi o carafă de vin roze ?

Mâncă fără grabă, înconjurat de rumoarea conversaţiilor punctate uneori de câte un hohot de râs. Apoi mai zăbovi şi

la cafeaua însoțită de un păhărel de calvados oferit, ca întotdeauna, de patron. La trei fără un sfert, aducea scaune din biroul inspectorilor şi le aşeza în semicerc.

— Ai înțeles, Janvier. Te duci după ea. O ții într-un birou gol şi mi-o aduci doar când te anunț eu...

— Credeți că o să încapă toată în maşină? glumi inspectorul.

Primul sosi Jean-Luc Bodard. Era vioi, plin de antren. Totuşi, când văzu scaunele aliniate, se încruntă.

— E o reuniune de familie sau un consiliu de administrație ?

— Şi una, şi alta.

— Vreți să spuneți că o să-i aduceți pe toți cei care...

— Exact.

— Îmi convine. Ce mutră or să facă unii, nu?

Tocmai atunci, bătrânul Joseph îl aducea pe unul dintre ei, care privea în jur cu un aer lugubru.

— Mi s-a înmânat o convocare, dar nu mi s-a spus că...

— Într-adevăr, nu veți fi singur. Luați loc, domnule Pare.

Era îmbrăcat în negru, ca în ajun, se ținea mai țeapăn decât în biroul lui şi arunca spre roşcovan priviri în care se putea citi îngrijorarea. Preț de două-trei minute, nimeni nu rosti nici un cuvânt. Francois Pare se aşezase spre fereastră şi îşi ținea pălăria neagră pe genunchi. Jean-Luc Bodard, care purta o vestă sport cu carouri mari, se uita spre uşă, aşteptând apariția celorlalți.

Următorul a fost Victor Lamotte, care tresări de-a binelea şi îl întrebă furios pe Maigret:

— E o capcană?

— Luați loc, vă rog.

Maigret juca rolul gazdei, netulburat, aproape surâzător.

— Nu aveți dreptul să...

— O să vă plângeți celor de sus, domnule Lamotte. Până atunci, vă rog să vă aşezați.

Un inspector îl aduse pe Florentin, care fu la fel de surprins ca şi ceilalţi, dar reacţiona printr-un hohot de râs.

— Măi, să fie!

Se uită la Maigret şi îi făcu cu ochiul, ca unul care se pricepea la farse, iar acum lua parte la una care i se părea grozavă.

— Domnilor..., spuse el, salutând cu o solemnitate comică.

Şi se aşeză pe un scaun lângă Lamotte, care şi-l trase pe al lui înlături cât putu de mult, ca să evite contactul.

Comisarul se uită la ceas. Cele trei bătăi răsunaseră deja de câteva minute când în cadrul uşii apăru şi Courcel, atât de surprins, încât prima sa reacţie fu să plece.

— Intraţi, domnule Courcel. Luaţi loc. Cred că nu mai trebuie să vină nimeni.

Tânărul Lapointe, la un capăt al biroului, era pregătit să stenografieze eventualele declaraţii interesante.

Maigret se aşeză şi el, îşi aprinse pipa şi murmură :

— Bineînţeles, puteţi fuma.

Doar roşcovanul îşi aprinse o ţigară. Aveai un sentiment ciudat văzându-i acolo pe toţi, atât de diferiţi unul de celălalt. De fapt, formau două grupuri. Pe de o parte, amanţii de suflet, Florentin şi Bodard, care se priveau pe furiş. În fond, cel vechi şi cel nou, bătrânul şi tânărul. Ştia oare Florentin că roşcovanul fusese cât pe ce să-i ia locul? Nu părea să-i poarte pică şi îl privea mai curând cu simpatie.

Ceilalţi trei, care veniseră în apartamentul de pe strada Notre-Dame-de-Lorette în căutarea unui strop de iluzie, erau mai gravi. Nu se văzuseră niciodată, şi totuşi nici unul nu catadicsea să arunce vreo privire către vecinul lui.

— Domnilor, presupun că ştiţi de ce v-am chemat. Am avut ocazia să stăm de vorbă separat şi să vă aduc la cunoştinţă situaţia. Sunteţi cinci şi, de mai mult sau mai puţin timp, aţi avut toţi relaţii intime cu Josephine Papet.

Aşteptă o clipă, dar nimeni nu mişcă.

— În afară de Florentin şi, într-o anumită măsură, de domnul Bodard, nici unul nu ştia de existența celorlalți. Adevărat? Doar roşcovanul aprobă din cap, în timp ce Florentin părea că se distrează de minune.

— Întâmplarea face că Josephine Papet a murit, iar asasinul se află printre dumneavoastră.

Domnul Lamotte se ridică de pe scaun şi începu:

— Protestez...

Ai fi crezut că va părăsi încăperea.

— Veți protesta mai târziu. Stați jos. încă n-am acuzat pe nimeni, doar am constatat un fapt. Fiecare, cu excepția unuia singur, pretinde că n-a pus piciorul în apartament miercuri între trei şi patru. Numai că nici unul nu are alibi.

Paré ridică mâna.

— Nu, domnule Paré. Nici al dumneavoastră nu ține. Am trimis unul dintre oamenii mei să vă reexamineze biroul. O a doua uşă se deschide spre un culoar care vă permite să ieşiți fără să fiți văzut de colaboratori. Mai mult decât atât, dacă aceştia găsesc uneori biroul gol, presupun că ați fost chemat la cabinetul ministrului...

Maigret îşi reaprinse pipa care se stinsese.

— Nu mă aştept ca vreunul să se ridice şi să se declare vinovat. Vă spun doar ce gândesc eu: sunt convins nu doar că asasinul se află aici, ci şi că există cineva care ştie şi tace dintr-un motiv pe care nu-l cunosc. Se uită pe rând la fiecare. Florentin avea privirea îndreptată spre mijlocul şirului, dar nu se putea şti cine era cel vizat.

Victor Lamotte se uita țintă la pantofi. Era palid şi avea trăsăturile căzute. Courcel se străduia să zâmbească, dar nu-i ieşea decât o strâmbătură destul de jalnică. Roşcovanul era căzut pe gânduri. Se vedea că fusese frapat de ultima remarcă a lui Maigret şi încerca să-şi pună gândurile în ordine.

— Indiferent cine a ucis, era un cunoscut, pentru că Josée l-a primit în dormitor. Numai că nu era singură în apartament...

De data aceasta, toți se priviră între ei, după care întoarseră capul, bănuitori, spre Florentin.

— Exact. Léon Florentin era acolo când cineva a sunat la uşă, şi, cum mai făcuse şi alteori, s-a ascuns în garderobă... Fostul coleg de şcoală al lui Maigret se străduia să păstreze o atitudine indiferentă.

— Ați auzit o voce de bărbat, Léon Florentin? în această împrejurare nu prea îl putea tutui.

— Nu se aude bine din garderobă. Doar un murmur...

— Ce s-a întâmplat?

— După aproximativ un sfert de oră, s-a auzit o împuşcătură...

— V-ați repezit într-acolo?

— Nu...

— Asasinul a fugit?

— Nu...

— Cât timp a mai stat în apartament ?

— Cam un sfert de oră...

— A luat cu el cei patruzeci şi opt de mii de franci aflați într-un sertar al secreterului ?

— Nu...

Maigret nu consideră necesar să adauge că Florentin încercase să-şi însuşească acei bani.

— Înseamnă că asasinul căuta altceva... Presupun că vi s-a întâmplat tuturor să-i scrieți domnişoarei Papet, în timpul vacanței, de exemplu, sau ca să vă scuzați că nu puteți veni la o întâlnire... îi privi din nou, unul după altul, şi toți se foiau stingheriți.

Acum se concentra asupra amanților serioşi, cei care aveau o familie, o situație, o reputație de apărat.

— Vi s-a întâmplat să-i scrieți, domnule Lamotte ?

Bărbatul mormăi un da abia perceptibil.

— Trăiți la Bordeaux într-un mediu care n-a prea ținut pasul cu timpul, nu-i aşa ? Dacă informațiile mele sunt corecte, soția dumneavoastră deține o mare avere, iar familia ei este mai bine cotată decât a dumneavoastră pe scara de valori din Chartrons... V-a amenințat cineva cu provocarea unui scandal?

— Nu vă permit să...

— Dumneavoastră, domnule Paré, vi s-a întâmplat să-i scrieți?

— Da, în vacanță...

— În pofida vizitelor acasă la victimă, cred că sunteți foarte ataşat de soția dumneavoastră.

— E bolnavă...

— Ştiu. Sunt convins că n-ați vrea s-o supărați...

Bărbatul îşi încleşta maxilarele, gata să plângă.

— Şi dumneavoastră, domnule Courcel ?

— I-am scris, dar numai nişte bilete scurte...

— Care dovedesc totuşi că întrețineați anumite relații cu Joséphine Papet. Aveți o soție mai tânără decât dumneavoastră, care probabil că e şi geloasă...

— Şi eu? întrebă roşcovanul pe un ton comic.

— Ați fi putut avea un alt motiv ca s-o ucideți.

— În orice caz, nu gelozia, răspunse el, privind spre cei-lalți.

—E posibil ca Josée să vă fi vorbit de economiile ei. Dacă v-a mărturisit că nu le ținea la bancă, ci le păstra în apartament...

— Vreți să spuneți că i le-aş fi luat?

— Doar dacă n-ați fi fost întrerupt de cineva în timp ce le căutați.

— Am eu mutră de aşa ceva ?

— Cei mai mulți dintre asasinii pe care i-am cunoscut aveau mutre de oameni cumsecade... Iar scrisorile e posibil să le fi luat ca să-i şantajați pe semnatarii lor. Căci scrisorile au dispărut, toate scrisorile, poate chiar şi cele ale unor

persoane pe care nu le cunoaştem. Rar se întâmplă să ajungă cineva la treizeci şi cinci de ani fără să fi primit un număr mai mic sau mai mare de scrisori. Numai că în secreter s-au găsit doar facturi. Scrisorile dumneavoastră, domnilor, au fost luate de cineva aflat în această cameră.

Tot străduindu-se să nu pară vinovați, luau nişte atitudini atât de puțin naturale, încât ar fi fost de ajuns ca să-i compromită.

— Nu cer ca asasinul să se ridice şi să mărturisească, în orele următoare, voi aştepta vizita celui care ştie... Dar poate că nu va mai fi nevoie de asta, deoarece mai avem un martor de ascultat, iar acest martor ştie cine e vinovatul...

Maigret se întoarse spre Lapointe.

— Anunță-l pe Janvier.

Aşteptară într-o tăcere desăvârşită, fiecare evitând cea mai mică mişcare. Deodată, în cameră parcă se făcu mai cald, iar intrarea doamnei Blanc, mai monumentală ca niciodată, avu ceva teatral. Purta o rochie verde-spanac şi o pălărie roşie cocoțată pe creştetul capului, iar în mână ținea o poşetă aproape cât o valiză. Se oprise în uşă şi, cu chipul ca de piatră şi privirea lipsită de expresie, se uita la persoanele prezente.

La sfârşit, le întoarse spatele, iar Janvier se văzu obligat să o împiedice să plece. O clipă, ai fi crezut că se vor încăiera. Dar femeia cedă şi intră în birou.

— Totuşi, n-am nimic de spus, rosti ea, uitându-se cu răutate la Maigret.

— Îi cunoaşteți pe toți aceşti domni?

— Nu sunt plătită să vă fac meseria. Vreau să plec.

— Pe care dintre ei l-ați văzut miercuri, între trei şi patru, îndreptându-se spre ascensor sau spre scară?

În acel moment se petrecu un lucru neaşteptat. Femeia aceea cu o expresie încăpățânată şi cu un chip permanent impasibil nu-şi putu reține ceea ce semăna cu un zâmbet.

Pe fața ei se citea fără nici un dubiu o anumită satisfacție, aproape un semn de victorie.

Toți se uitau la ea. Dar care dintre ei părea mai îngrijorat? Maigret n-ar fi putut spune. Fiecare reacționa altfel. Victor Lamotte era palid din cauza furiei stăpânite. Dimpotrivă, Fernand Courcel avea, de câteva momente, fața foarte roşie. Iar Francois Pare era copleşit de tristețe şi de ruşine.

— Refuzați să răspundeți? murmură în cele din urmă Maigret.

— N-am nimic de spus.

— Înregistrează această declarație, Lapointe.

Ea ridică din umeri şi spuse disprețuitoare, cu aceeaşi strălucire enigmatică în privire:

— Nu mă speriați dumneavoastră pe mine...

Capitolul 6

Ridicat în picioare, Maigret conchise, privindu-i rând pe rând:

— Domnilor, vă mulțumesc că ați binevoit să vă deranjați. Cred că această reuniune nu a fost inutilă şi că unul dintre dumneavoastră mă va contacta foarte curând.

Tuşi uşor ca să-şi dreagă glasul.

— Mai am să vă anunț, în cazul în care vă interesează, că Josephine Papet va fi înmormântată mâine la zece. Corpul neînsuflețit va fi ridicat de la Institutul Medico-Legal.

Victor Lamotte ieşi primul din încăpere, furios la culme, fără să se uite la nimeni şi, bineînțeles, fără să-l salute pe comisar. Probabil că avea jos limuzina şi şoferul.

Courcel ezită, apoi se mulțumi să facă un semn din cap, în timp ce Francois Pare murmura în trecere, fără să ştie prea bine ce spune:

— Vă mulțumesc...

Doar roşcovanul îi întinse mâna şi spuse vesel:

— La marele fix! Ce le-ați făcut! Florentin era singurul care zăbovea, iar Maigret îi spuse:

— Tu mai rămâi puțin. Mă întorc imediat.

Îl lăsă în paza lui Lapointe, care nu-şi părăsise locul de la capătul biroului, şi intră în biroul inspectorilor. Solidul Torrence se afla acolo şi scria la maşină un raport. Era foarte concentrat şi bătea cu două degete.

— Organizezi imediat un post de supraveghere în fața casei din strada Notre-Dame-de-Lorette. Vreau să ştiu cine intră şi cine iese. Dacă apare vreunul dintre cei care au fost în biroul meu, să fie urmărit şi în interior.

— Vă temeți de ceva?

— Probabil că portăreasa ştie prea multe, şi n-aş vrea să pățească vreun necaz.

— Îl mai urmărim pe Florentin ?

— Da. O să te anunț când n-o să mai fie nevoie. Se întoarse în biroul său.

— Poți pleca, Lapointe.

Florentin stătea în picioare în fața ferestrei, cu mâinile în buzunare, ca la el acasă. Era ironic ca de obicei.

— Ce s-au supărat! Nu m-am distrat în viața mea mai bine ca acum.

— Crezi?

Veselia fostului său coleg nu era deloc sinceră.

— Portăreasa m-a lăsat cu gura căscată. De la asta e greu să scoți ceva... Crezi că ştie?

— Sper, spre binele tău...

— Ce vrei să spui ?

— Pretinde că nimeni n-a urcat între trei şi patru. Dacă nu-şi schimbă declaraţia, voi fi obligat să te arestez, pentru că vei deveni în mod automat singurul vinovat posibil.

— De ce ai adus-o în faţa acestor oameni?

— În speranţa că unuia dintre ei îi va fi teamă că va vorbi.

— Nu ţi-e teamă şi pentru mine ?

— L-ai văzut pe asasin?

— Ţi-am spus deja că nu.

— Nu i-ai recunoscut vocea ?

— Ţi-am spus că nu.

— Atunci, de ce să-ţi fie teamă?

— Mă aflam în apartament. Le-ai spus asta. Tipul poate să creadă că l-am zărit...

Maigret deschise cu un gest neglijent sertarul biroului şi scoase un pachet de fotografii trimise de Moers de la Identitatea Judiciară. Alese una şi i-o întinse lui Florentin.

— Ia uită-te!

Fiul cofetarului din Moulins studie fotografia cu atenţie, prefăcându-se că nu înţelege de ce i se cerea să examineze acel document. Fotografia reprezenta o parte a dormitorului, patul şi noptiera cu sertarul întredeschis.

— Ar trebui să văd ceva deosebit?

— Nu te frapează nimic?

— Nu...

— Aminteşte-ţi de prima ta declaraţie. Cineva a sunat la uşă. Ai dat fuga în garderobă...

— Ăsta-i adevărul.

— Bun. Să presupunem că aşa a fost. După spusele tale, Josee şi vizitatorul au stat doar câteva clipe în salon. Traversând sufrageria, au intrat în dormitor...

— Exact asta au făcut.

— Aşteaptă puţin. După spusele tale, împuşcătura a răsunat după ce au stat acolo aproape un sfert de oră.

Florentin se uită iar la fotografie, încruntându-se.

— Poza asta a fost făcută la puțin timp după asasinat, când nimeni nu se atinsese de nimic din încăpere. Observă patul...

Obrajii slabi ai lui Florentin se îmbujorară uşor.

— Nu numai că patul nu e deranjat, dar cuvertura e chiar perfect întinsă.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Sau vizitatorul venea doar ca să stea de vorbă cu Josee, caz în care ar fi rămas în salon, sau se afla acolo pentru altceva, şi atunci n-am fi găsit patul în această stare. Poți să-mi spui ce ar fi căutat împreună în dormitor?

— Nu ştiu...

Se vedea bine că încerca să gândească repede, să găsească un răspuns plauzibil.

— Mai adineauri, ai vorbit de scrisori...

— Şi?

—Poate c-a venit să-şi ceară înapoi scrisorile...

— Şi crezi că Josee l-ar fi refuzat ? Ți se pare normal să fi şantajat un bărbat de la care încasa sume lunare importante?

— Poate că au intrat în cameră pentru altceva şi s-au certat...

— Ascultă, Florentin... îți cunosc declarațiile pe de rost. Din prima zi am simțit că ceva nu se potrivește. Ai luat cumva scrisorile, aşa cum ai luat şi cei patruzeci şi opt de mii de franci?

— Jur că nu. Unde le-aş fi pus? Banii i-ai găsit, nu? Dacă aş fi avut scrisorile, le-aş fi ascuns în acelaşi loc...

— Nu neapărat. Ți-am pipăit buzunarele ca să ne convingem că revolverul nu-i la tine, dar nu te-am percheziționat aşa cum trebuie. După câte îmi amintesc, eşti un foarte bun înotător. Şi tu ce-ai făcut? Te-ai aruncat brusc în Sena...

— Mă săturasem. Simțeam că mă bănuieşti. Şi pierdusem singura ființă de pe lume care...

— Hai, lasă! Nu mă lua pe coarda sensibilă!

— Când am sărit peste parapet, chiar voiam să mor. Poate că n-am mai stat să judec. Eram urmărit de unul dintre oamenii tăi...

— Tocmai.

— Tocmai ce ?

— Să presupunem că, atunci când te-ai dus să ascunzi banii pe şifonier, nu te-ai mai gândit la scrisori. Aşadar, le mai aveai încă în buzunar. Ar fi fost periculos pentru tine să le găsim asupra ta. Ce explicație ai fi putut să dai?

— Nu ştiu...

— Bănuiai că supravegherea va continua. Un plonjon în Sena, simulând o criză de disperare, şi te debarasai de acele hârtii, care puteau fi menținute la fund de un obiect oarecare, o piatră, orice...

— Nu am avut scrisorile...

— Şi asta ar fi posibil. Aşa s-ar explica, dacă spui adevărul, de ce asasinul a mai rămas aproape un sfert de oră în apartament. Numai că mai există un detaliu care mă supără...

— Ce acuzație ai mai găsit?

— Amprentele digitale...

— Dacă amprentele mele au fost găsite cam peste tot, mi se pare normal. Nu?

— Partea proastă e că nu le-am găsit în dormitor. Şi n-am găsit nici amprentele altei persoane... Iar tu ai deschis secreterul ca să iei banii. Asasinul a deschis şi el un sertar ca să ia scrisorile. Nu stai un sfert de oră într-o încăpere fără să atingi nimic... Aşadar, după plecarea lui, ai şters cu grijă toate suprafețele netede, inclusiv clanțele uşilor...

— Nu înțeleg. N-am şters nimic... De unde ştii că n-a intrat cineva în timp ce eu dădeam fuga la mine acasă şi apoi veneam la Poliția Judiciară?

Maigret nu răspunse şi, văzând că vântul se domolise, deschise fereastra. După un moment lung de tăcere, murmură:

— Când trebuia să o iei din loc ?

— Care loc? Ce vrei să spui?

— Când trebuia să părăseşti apartamentul şi pe Jose, care te întreținea?

— Niciodată n-a fost vorba de...

— Ba da, ştii foarte bine. începeai să-i pari prea trecut şi, poate, prea lacom...

— Ticălosul de roşcovan ți-a spus asta?

— Nu contează...

— Altcineva n-are cine. De câteva săptămâni încerca să se impună în casă.

— El are o meserie. Îşi câştigă existența.

— Şi eu.

— Meseria ta e doar aşa, de ochii lumii. Câtă mobilă vinzi într-un an? De cele mai multe ori, ai la uşă o tăbliță pe care scrie că eşti plecat.

— Fac deplasări ca să cumpăr marfă...

— Nu. Josephine Papet începuse să se sature. Spera ca Bodard să-ți ia locul, fără să ştie că el nu voia.

— E cuvântul meu contra cuvântului lui!

— Al tău nu face două parale, mi-am dat seama de asta din liceu.

— Mă urăşti, nu?

— De ce te-aş urî?

— De la Moulins mă urai. Părinții mei aveau o afacere prosperă. Aveam bani în buzunar... Tatăl tău a fost totdeauna doar un fel de servitor la castelul familiei Saint-Fiacre.

Maigret roşi, strânse pumnii şi puțin lipsi să nu lovească, pentru că nu permitea nimănui să întineze memoria tatălui său. Acesta fusese administrator la castel şi răspundea de peste douăzeci de ferme.

— Eşti un golan, Florentin...

— Tu ai vrut-o.

— Încă nu te bag la răcoare, din lipsa unor dovezi categorice, dar le voi găsi foarte curând...

Deschise uşa de la biroul inspectorilor.

— Cine se ocupă de ticălosul ăsta?

Lourtie se ridică imediat în picioare.

— Nu-l scapi din ochi şi, când se întoarce acasă, te postezi la uşa lui. Vorbeşte să fii schimbat de un coleg.

Dându-şi seama că mersese prea departe, Florentin murmură umil:

— Îmi cer scuze, Maigret. Mi-am pierdut cumpătul şi n-am ştiut ce vorbesc. Pune-te în locul meu...

Comisarul nu-şi descleştă dinţii şi nu-l petrecu cu privirea când ieşi din birou. Peste puțin timp, sună telefonul. Era judecătorul de instrucție, care voia să afle rezultatul confruntării.

— Încă nu pot să-mi dau seama, răspunse Maigret. Am stârnit ceva agitație în adânc, ca la pescuit, dar nu ştiu ce-o să iasă de acolo... înmormântarea va avea loc mâine la zece.

Câțiva jurnalişti îl aşteptau pe culoar, iar comisarul se arătă mai puțin amabil ca de obicei.

— Urmăriți o pistă, domnule comisar?

— Urmăresc mai multe.

— Dar nu ştiți care e cea bună?

— Exact.

— Credeți că e vorba de o dramă pasională? Era gata să răspundă că nu există drame pasionale. Şi totuşi, la asta se gândea. Învățase în cursul carierei sale că amantul batjocorit sau femeia părăsită ucid nu atât din dragoste, cât din cauza orgoliului rănit.

În seara aceea se uită la televizor împreună cu doamna Maigret şi bău două păhărele de lichior de zmeură, trimis de cumnata lui din Alsacia.

— Te interesează filmul?

Maigret era gata să întrebe: Care film?

Vedea imaginile defilând pe ecran, personajele agitându-se, dar n-ar fi fost în stare să povestească subiectul.

A doua zi, cu puțin înainte de ora zece, se afla în fața Institutului Medico-Legal, împreună cu Janvier, care conducea maşina. Florentin, înalt şi slab, cu o țigară atârnată de buza de jos, stătea la marginea trotuarului alături de Bonfils, inspectorul care îl preluase. Florentin nu se apropie de maşina Poliției Judiciare. Stătea acolo, cu umerii căzuți, ca un om umilit care nu mai îndrăzneşte să ridice capul. Dricul sosise şi oamenii de la pompele funebre aduceau sicriul pe o targa.

Maigret deschise portiera din spate.

— Urcă!

Apoi, către Bonfils:

— Poți să te întorci la birou. Ți-l aduc eu.

— Putem porni? întrebă maestrul de ceremonii. Demară şi, în oglinda retrovizoare, comisarul zări o maşină galbenă care venea în urmă. Era un automobil cu două locuri, ieftin, cu caroseria lovită, şi deasupra parbrizului se putea zări părul roşcat al lui Jean-Luc Bodard.

Se îndreptară în tăcere spre Ivry, unde străbătură în lungime aproape întreg cimitirul. Groapa era pregătită într-un sector nou, unde copacii încă nu avuseseră timp să crească. Lucas nu uitase recomandarea lui Maigret în privința florilor, iar roşcovanul adusese şi el un buchet.

În momentul când sicriul era coborât în groapă, Florentin îşi ascunse fața în mâini şi umerii îi tresăriră de câteva ori. Plângea? Nu avea nici o importanță, pentru că era în stare să plângă la comandă.

Maigret primi lopata ca să arunce primii bulgări de țărână şi, după câteva momente, cele două maşini se deplasau din nou pe drum.

— La Poliția Judiciară, şefule ?

Comisarul dădu afirmativ din cap. În spate, Florentin rămânea tăcut.

În curtea de la Quai des Orfèvres, Maigret coborî şi îi spuse lui Janvier:

— Stai aici un moment. Ți-l trimit pe Bonfils să-l preia.

Din maşină se auzi o voce plină de patetism:

— Jur, Maigret, că n-am omorât-o eu!

Comisarul dădu din umeri, intră pe uşa cu geam şi o luă greoi în sus pe scară. Îl găsi pe Bonfils în biroul inspectorilor.

— Clientul tău e jos. îl iei iar în primire.

— Ce fac dacă mai insistă să meargă alături de mine?

— Faci cum vrei, dar nu mi-l scapi din ochi.

Când intră în biroul lui, îl găsi acolo pe Lapointe, care îl aştepta şi părea preocupat.

— O veste proastă, şefule...

— Alt mort?

— Nu. Portăreasa a dispărut...

— Dădusem dispoziție să fie supravegheată.

— Lourtie a telefonat acum o jumătate de oră. Era atât de năucit, încât îi tremura glasul... Era unul dintre inspectorii vechi, unul dintre cei mai conştiincioşi, care cunoştea toate trucurile meseriei.

— Cum s-a întâmplat?

— Lourtie se afla pe trotuarul din față când femela aia a ieşit din casă, fără pălărie, cu o sacoşă în mână. Fără să se uite în urmă să vadă dacă e urmărită, a intrat mai întâi într-o măcelărie, unde părea să fie cunoscută, şi a cumpărat un escalop.

A mers în continuare pe strada Saint-Georges, tot fără să se uite înapoi, şi a intrat de data asta într-o băcănie italiană, iar Lourtie a început să se plimbe prin față. După un sfert de oră, a început să se îngrijoreze. A intrat în magazin, care era lung şi îngust, şi a descoperit că mai avea o uşă, care dădea spre scuarul Orléans şi strada Taitbout. Bine-

înțeles, individa nu se mai vedea nicăieri... Lourtie ne-a telefonat, iar apoi, în loc să bată degeaba cartierul, şi-a reluat supravegherea în fața casei. Credeți că a fugit?

— Sigur că nu...

Maigret îşi reluase locul la fereastră şi privea frunzişul castanilor, în care păsările ciripeau.

— Nefiind autoarea crimei, n-are nici un motiv să fugă, mai ales îmbrăcată cum era, cu plasa de cumpărături după dânsa... Trebuia să se întâlnească urgent cu cineva. Sunt aproape sigur că s-a hotărât să facă asta în urma confruntării de ieri... Totdeauna am fost convins că l-a văzut pe asasin, fie când a urcat, fie când a coborât, fie şi la urcare, şi la coborâre. Închipuie-ți că, atunci când a plecat, omul a găsit-o cu nasul lipit de geam, privindu-l fix...

— Încep să înțeleg.

— Individul ştia că va fi interogată. Şi, fiind unul dintre cei care o frecventau pe Josephine Papet, portăreasa îl cunoştea...

— Credeți că a amenințat-o ?

— Nu-i o femeie care să se lase impresionată. Ai putut să-ți dai seama ieri după-amiază. În schimb, o văd foarte bine lăsându-se sedusă de bani.

— Dacă a primit bani, de ce să dispară ?

— Din cauza confruntării.

— Nu înțeleg.

— Asasinul era acolo. Ea l-a văzut. Era destul să spună o singură vorbă ca să fie arestat. A preferat să tacă... Atunci a înțeles, pot să pun prinsoare, că tăcerea ei valorează mai mult decât a primit. Şi în dimineața asta a hotărât să se ducă şi să ceară un supliment, dar nu putea s-o facă dacă avea un inspector pe urmele ei... Fă-mi legătura cu hotelul *Scribe*. Vreau să vorbesc cu portarul. După câteva clipe, Maigret ducea receptorul la ureche.

— Alo!... Portarul de la *Scribe?...* Aici comisarul Maigret.... Ce mai faci, Jean?... Şi copiii?... Bine... Perfect...

Cred că ai un locatar permanent pe nume Lamotte... Da, Victor Lamotte... Presupun că închiriază apartamentul cu luna... Da... Aşa credeam şi eu... Vrei să mi-l dai?... Ce spui?... A plecat ieri cu rapidul de Bordeaux?... Credeam că, de obicei, părăseşte Parisul doar sâmbătă seara... Nu l-a căutat nimeni în dimineața asta?...N-ai văzut o femeie foarte solidă, îmbrăcată fără gust, cu o sacoşă pentru cumpărături? Nu, nu glumesc... Eşti sigur? Mulțumesc, Jean.

Ştia portarii de la toate marile hoteluri din Paris şi pe mulți dintre ei îi cunoscuse la început în postura de comisionari. Doamna Blanc nu fusese la hotelul *Scribe,* unde, oricum, nu l-ar fi putut găsi pe angrosistul de vinuri.

— Fă-mi legătura cu biroul lui de pe strada Aubert. Nu voia să lase să-i scape nici o şansă. Biroul era însă închis sâmbăta, iar cel care răspunse era un angajat care rămăsese în urmă cu lucrul. Era singur şi nu-şi mai văzuse patronul din după-amiaza zilei precedente.

— Caută numărul de la biroul societății de rulmenți *Courcel Freres,* de pe bulevardul Voltaire.

Telefonul sună zadarnic. Sâmbăta nu era nimeni acolo, nici măcar un paznic.

— Ar trebui să-i găseşti adresa de la Rouen. Nu rosti cuvântul poliție. Vreau doar să ştiu dacă e acasă.

Fernand Courcel locuia într-o casă veche de pe cheiul Bursei, la doi paşi de podul Boieldieu.

— Aş vrea să vorbesc cu domnul Courcel...

— Tocmai a ieşit... Sunt doamna Courcel...

Era o voce de femeie tânără, veselă.

— Aş putea să-i transmit eu mesajul?

— La ce oră credeți că va reveni?

— Cu siguranță la prânz, pentru că avem invitați.

— S-a întors în această dimineață?

— Ieri seară... Cine e la telefon?

Având în vedere instrucțiunile primite de la Maigret, Lapointe preferă să închidă.

— Tocmai a plecat de-acasă. S-a întors ieri seară. Trebuie să vină la prânz pentru că are invitați. Nevasta lui are o voce simpatică.

— A mai rămas Francois Paré. Caută-i numărul de la Versailles.

Şi aici răspunse o femeie, dar vocea era ostenită, deloc amabilă.

— Aici doamna Paré...

— Aş vrea să vorbesc cu soțul dumneavoastră...

— Cine îl caută?

— Un funcționar de la minister, improviza Lapointe.

— E ceva important ?

— De ce?

— Pentru că soțul meu e în pat. Când s-a întors ieri acasă, nu se simțea prea bine, şi azi dimineață, după o noapte agitată, l-am forțat să nu se dea jos din pat. Munceşte prea mult pentru un om de vârsta lui...

Inspectorul intui că va închide şi se grăbi să întrebe:

— N-a primit nici o vizită în dimineața asta?

— Ce vizită?

— O persoană care trebuia să-i transmită ceva...

— N-a venit nimeni.

Şi femeia închise fără să mai spună nimic.

Florentin şi roşcovanul fuseseră la cimitir când doamna Blanc dispăruse. Iar aceasta nu se întâlnise cu nici unul dintre ceilalți trei suspecți.

Doamna Maigret îl lăsă să mănânce liniştit, pentru că părea destul de preocupat ca să nu-i mai sporească şi ea grijile. Abia după ce-i turnă cafea, îl întrebă:

— Ai citit ziarul?

— N-am avut timp.

Se duse să-i aducă un ziar de dimineață de pe gheridonul din salon. Mai întâi, un titlu cu litere mari:

„Crima din strada Notre-Dame-de-Lorette”

Apoi două subtitluri mai semnificative:

„Misterul reuniunii de la Quai des Orfevres
Comisarul Maigret în încurcătură”

Mârâi şi, înainte de a citi articolul, îşi aduse o pipă.

„în ediția noastră de ieri, am relatat pe larg despre crima comisă într-un apartament din strada Notre-Dame-de-Lorette, victima fiind o tânără femeie, Josephine Papet, necăsătorită, fără ocupație. Am lăsat să se înțeleagă că asasinul ar trebui căutat printre cei câțiva bărbați care se bucurau de favorurile victimei.

Cu toată discreția Poliției Judiciare, am auzit că unele dintre aceste personaje au fost reunite ieri, la Quai des Orfevres, pentru o confruntare generală. Se pare că printre ele s-ar afla şi persoane destul de importante.

Unul dintre suspecți atrage atenția mai mult decât ceilalți, pentru că se afla în apartament în momentul săvârşirii asasinatului. Oare doar a asistat ? El să fie autorul ?

Comisarul Maigret, care conduce personal ancheta, se află într-o situație delicată. Cel despre care am vorbit se numeşte Leon F... şi este unul dintre prietenii săi din adolescență. Acesta să fie motivul pentru care, în pofida dovezilor care îl acuză, mai este încă în libertate ?
Ne vine greu să credem... „

Maigret mototoli ziarul, se ridică şi mormăi printre dinți:
— Idioții!

Scurgerea de informații se produsese oare din cauza inspectorilor, care se lăsaseră traşi de limbă cu naivitate? Ştia că reporterii îşi vârau nasul peste tot. Probabil că îi puseseră întrebări portăresei, şi nu era imposibil ca aceasta să fi fost mai vorbăreață cu ei decât cu poliția.

Mai era apoi şi vecinul lui Florentin, pictorul cu bărbuță de pe bulevardul Rochechouart.

— Te supără mult ?

Maigret dădu din umeri. La drept vorbind, articolul îi sporea şi mai mult ezitarea. Înainte de a pleca de la birou, primise raportul balistic de la Gastinne-Renette, care îi confirmase spusele medicului. Glonțul era de doisprezece milimetri, un calibru enorm, puțin obişnuit, şi nu putuse să fie tras decât cu un revolver belgian de model vechi, care nu se mai găsea în comerț. Expertul adăuga că o armă de genul acela nu avea nici o precizie. Era vorba, în mod evident, de vechiul revolver din noptieră. Unde se afla acum? Căutarea lui era inutilă. Putea să fi fost aruncat în Sena sau în orice gură de canal, pe un teren viran sau pe un ogor la țară.

De ce luase asasinul acel obiect compromițător, în loc să-l abandoneze la locul crimei ? Se temea că lăsase amprente pe el şi nu avusese timp să le şteargă? Dacă aşa stăteau lucrurile, nu avusese timp nici să şteargă mobila şi obiectele pe care le atinsese.

Numai că, în cameră, toate amprentele fuseseră şterse, inclusiv de pe clanțele uşilor. Trebuia să tragă concluzia că asasinul nu rămăsese un sfert de oră în apartament, cum pretindea Florentin ? Nu cumva urmele fuseseră şterse de Florentin însuşi?

Toate raționamentele duceau la el. Era singurul vinovat logic. Dar comisarul nu avea încredere în raționamente.

Îi era totuşi necaz că dădea dovadă de o răbdare care semăna foarte mult cu indulgența. Nu se lăsa oare influențat de un fel de fidelitate față de tinerețea lui?

— E o prostie..., rosti el cu glas tare.

— Chiar erai prieten cu el ?

— Nici măcar... Clovneriile lui mai mult mă enervau.

Nu adăugă că mergea uneori la cofetărie ca să o vadă pe sora colegului său şi că roşea.

— Acum plec...

Ea îi întinse obrazul.

— Vii la cină?

— Sper...

Nu băgase de seamă că începuse să plouă. Doamna Maigret alergă după el pe scară, cu umbrela în mână. În colțul bulevardului, găsi un autobuz cu platformă şi se lăsă hâțânat de mişcările vehiculului, privind absent acele animale ciudate, oamenii, care se zoreau pe trotuare. Puțin mai lipsea să nu o ia cu toții la fugă. încotro? Pentru ce?

Dacă nu găsesc nimic până luni, îl arestez, îşi zise el, ca să fie cu conştiința împăcată. Merse pe jos, adăpostit sub umbrelă, de la Châtelet până pe Quai des Orfèvres. Vântul sufla în rafale, făcând ploaia să te şfichiuiască. Apă udă, cum zicea în copilărie.

Imediat ce ajunse în birou, auzi o bătaie în uşă şi Lourtie intră.

— Mi-a luat locul Bonfils, spuse el. Femeia s-a întors.

— La ce oră?

— La douăsprezece şi douăzeci. Am zărit-o venind liniştită pe stradă, cu sacoşa în mână.

— Era plină?

— În orice caz, mai umflată şi mai grea decât dimineață. M-a privit stăruitor când a trecut pe lângă mine. Ai fi zis că

făcea haz. După ce a intrat în lojă, a luat tăbliţa de pe uşă pe care scria: *Portăreasa e pe scară.*

Maigret se plimbă de cinci-şase ori încolo şi-ncoace prin birou, de la fereastră la uşă şi de la uşă la fereastră. Apoi se opri brusc, hotărât.

— Lapointe e alături ?

— Da.

— Spune-i să mă aştepte. Mă întorc imediat... Luă o cheie din sertar, cea de la uşa prin care Politia Judiciară comunica direct cu Palatul de Justiţie. Străbătu culoare lungi, urcă o scară întunecoasă, apoi bătu la uşa cabinetului judecătorului de instrucţie.

Cele mai multe birouri erau pustii, tăcute. Avea puţine şanse să-l găsească pe Page la lucru într-o sâmbătă după-amiază.

— Intră, răspunse o voce care părea să vină de departe.

Era acolo, plin de praf, străduindu-se să facă puţină ordine în cămăruţa plină de hârţoage lipită de biroul său.

— Găsesc dosare vechi de doi ani care încă n-au fost clasate! Voi avea nevoie de luni întregi să rezolv tot ce a strâns predecesorul meu în debaraua asta.

— Am venit să vă cer un mandat de percheziţie.

— Numai să mă spăl pe mâini...

Se văzu nevoit să meargă la toaleta de la capătul culoarului. Era un băiat simpatic, conştiincios.

— Ceva nou?

— Mă tot gândesc la portăreasă... Sunt sigur că femeia asta ştie mai multe. Ieri, la confruntare, numai ea şi-a păstrat stăpânirea de sine. Şi, în afară de ucigaşul însuşi, tot numai ea ştia cine e vinovatul...

— De ce tace? Din ură faţă de poliţie?

— Nu cred că ar fi de ajuns ca să rişte atât de mult... M-am întrebat chiar dacă nu cumva asasinul va încerca s-o suprime şi l-am pus pe unul dintre oamenii mei să stea de

pază în fața casei. După părerea mea, tace cu încăpățânare fiindcă e plătită pentru asta. Nu ştiu cât a primit... Când a văzut ce importanță căpăta cazul, probabil că s-a gândit că nu primise destul. Aşa că, în dimineața asta, cu o abilitate de profesionist, a scăpat de sub supravegherea inspectorului care o urmărea... A avut grijă să intre mai întâi într-o măcelărie, ca să alunge suspiciunile. După ce şi-a făcut cumpărăturile, a intrat la fel de natural într-o băcănie, iar omul meu n-a bănuit nimic. Abia după un sfert de oră a observat că băcănia mai avea o ieşire...

— Nu se ştie unde a fost?

— Florentin era cu mine la cimitirul Ivry. La fel şi Jean-Luc Bodard.

— S-a întâlnit cu unul dintre ceilalți trei ?

— N-a avut cum. Lamotte s-a întors la Bordeaux ieri, cu rapidul de seară. Courcel e la Rouen şi avea prieteni la masa de prânz. Iar Francois Pare e în pat, bolnav, şi acum e rândul soției sale să-şi facă griji pentru el.

— Pe ce nume să fie mandatul ?

— Pe numele doamnei Blanc... Portăreasa...

Judecătorul caută un formular în sertarul grefierului, completă spațiile goale, semnă şi ştampilă.

— Vă urez noroc...

— Mulțumesc.

— Apropo, nu luați în seamă comentariile din ziare. Toți cei care vă cunosc...

— Vă mulțumesc.

Câteva minute mai târziu, pleca de pe Quai des Orfèvres însoțit de Lapointe, care se afla la volan. Circulația era aglomerată, iar oamenii cât se poate de grăbiți, ca în fiecare zi de sâmbătă. În pofida ploii şi a vântului, goneau spre autostrăzi, vrând să ajungă la țară.

De data aceasta, Lapointe găsi imediat un loc de parcare lângă trotuar, chiar în fața casei. Prăvălia de lenjerie era

închisă. Doar magazinul de pantofi era deschis, dar era pustiu şi patronul stătea în uşă, privind melancolic norii care se transformau în apă.

— Ce căutăm, şefule ?

— Orice ne-ar putea fi de folos... Probabil bani... Era prima dată când Maigret o vedea pe doamna Blanc stând jos în cămăruța ei. Cu nişte ochelari cu ramă de oțel pe nasul prea rotund, femeia citea ziarul de după-amiază care tocmai apăruse. Maigret deschise uşa, urmat de Lapointe.

— V-ați şters tălpile?

Şi, văzând că nici unul nu răspundea :

— Ce mai vreți de la mine ?

Maigret se mulțumi să-i întindă mandatul de percheziție. Ea îl citi, apoi îl reciti de două ori.

— Nu înțeleg ce înseamnă asta. Ce-o să faceți?

— O să percheziționăm.

— Vreți să spuneți că o să-mi scotociți prin lucruri ?

— Credeți-mă că îmi pare sincer rău.

— Mă întreb dacă n-ar fi mai bine să chem un avocat.

— Asta ar dovedi că aveți ceva de ascuns.

Lapointe, n-o scăpa din ochi şi n-o lăsa să nu se atingă de nimic. Într-un colț al cămăruței se afla un bufet Henri II. Uşile de sus erau cu geam. În partea aceea erau doar pahare, o carafă şi un serviciu de cafea din porțelan cu flori mari. Sertarul din dreapta conținea cuțite, furculițe, linguri, un tirbuşon şi trei inele de şervet desperecheate. Tacâmurile fuseseră cândva argintate, dar acum se vedea cuprul.

Sertarul din stânga era mai interesant, deoarece conținea fotografii şi documente. Într-o fotografie apărea un cuplu. Doamna Blanc avea probabil douăzeci şi cinci de ani la vremea aceea şi, cu toate că era deja durdulie, nu ai fi putut prevedea că va deveni monstrul de acum. Ba chiar zâmbea, cu capul întors spre un bărbat cu mustață blondă, care era probabil soțul ei.

Într-un plic, Maigret găsi o listă de locatari, cu prețul de închiriere pentru fiecare. Apoi, sub câteva ilustrate, dădu peste un libret de economii.

Primele depuneri fuseseră făcute cu mulți ani în urmă. La început erau sume mici, zece franci, douăzeci de franci... Apoi, în mod regulat, portăreasa pusese deoparte cincizeci de franci pe lună. În ianuarie, când intrau şi sumele primite cadou la sfârşit de an, depunerea varia între o sută şi o sută cincizeci de franci. În total, opt mii trei sute douăzeci şi doi de franci şi câteva centime.

Nici o depunere nu fusese făcută cu o zi sau două înainte. Ultima data de cincisprezece zile.

— Mare lucru aţi aflat acum!

Fără să se tulbure, Maigret continuă să caute, în corpul de jos al bufetului găsi veselă şi un teanc de feţe de masă în carouri. Dădu la o parte catifeaua care acoperea masa rotundă, în căutarea unui sertar, dar nu exista aşa ceva.

În stânga se afla un televizor. în sertarul gheridonului de sub el găsi doar bucăţi de sfoară, pioneze şi câteva cuie. Intră în a doua încăpere, care nu era doar bucătărie, ci servea şi ca dormitor, pentru că într-un soi de firidă, în spatele unor perdele vechi, era şi un pat.

Începu cu noptiera, unde se aflau un şirag de mătănii, o carte de rugăciuni şi un fir de merişor. După o clipă, ghici originea firului de merişor.

Probabil că era cel aflat în apa sfinţită la moartea unei rude, iar portăreasa îl păstrase ca amintire. Era greu să-ţi imaginezi că femeia aceea avusese un soţ. Dar oare nu fusese şi copil, ca toată lumea?

Maigret văzuse şi alţii, bărbaţi şi femei, pe care viaţa îi înrăise, făcând din ei aproape nişte monştri. De ani întregi, îşi petrecea zilele şi nopţile în acele două încăperi întunecoase şi prost aerisite, unde nu puteai să faci mai mulţi paşi decât în celula unei închisori.

Viața exterioară o cunoştea doar din vizitele poştaşului şi din perindarea locatarilor de cealaltă parte a geamului. Dimineața, deşi era foarte grasă şi avea picioarele umflate, trebuia să facă neapărat curat în ascensor şi pe scară, de sus în jos. Şi dacă mâine n-ar mai fi fost în stare?

Maigret îşi făcea reproşuri că o hărțuia. Deschise un mic frigider în care găsi jumătate de escalop, un rest de omletă, două felii de jambon şi câteva legume cumpărate dimineață.

Pe masă era o sticlă de vin pe jumătate plină, într-un şifonier găsi lenjerie şi haine, inclusiv un corset şi genunchiere din material elastic. Acum îi era ruşine să mai continue, şi totuşi nu voia să se recunoască învins. Nu era o femeie care s-ar fi mulțumit doar cu promisiuni. Dacă cineva îi cumpărase tăcerea, atunci acel cineva fusese obligat să plătească cu bani peşin. Reveni în cămăruța din față, iar ea nu-şi putu reține fulgerul de îngrijorare din privire.

Atunci Maigret ştiu că ceea ce căuta el nu se afla în bucătărie. Se uită înjur, fără grabă. Unde nu căutase? Deodată, se îndreptă spre televizor. Deasupra era un teanc de reviste. Una dintre ele publica programele zilnice, comentarii şi fotografii. O deschise şi înțelese că partida era câştigată. Paginile se despărțiseră singure acolo unde fuseseră strecurate trei bancnote de cinci sute de franci şi şapte de o sută. Două mii două sute de franci. Bancnotele de cinci sute erau noi.

— Presupun că am dreptul să am economii nu?

— Ați uitat că v-am văzut carnetul de economii...

— Şi ? Sunt obligată să pun toate ouăle în acelaşi coş? Şi dacă aş avea urgent nevoie de bani?

— De două mii două sute de franci o dată?

— Mă priveşte. N-aveți dreptul să-mi faceți necazuri pentru asta...

— Sunteți mai inteligentă decât păreți, doamnă Blanc. S-ar zice că ați prevăzut totul, inclusiv percheziția de astăzi... Dacă ați fi dus banii la

casa de economii, depunerea ar fi fost trecută pe carnet, iar importanța sumei şi data m-ar fi frapat negreşit. V-ați ferit de bufete, de sertare, de saltele descusute... S-ar putea crede că l-ați citit pe Edgar Poe. Ați pus bancnotele pur şi simplu într-o revistă.

— N-am furat de la nimeni.

— Nu pretind că ați fi furat de la cineva. Ba chiar sunt convins că, văzându-vă în spatele uşii, când a vrut să iasă, asasinul a venit să vă ofere aceşti bani... încă nu ştiați că în casă fusese comisă o crimă. Probabil că nu v-a explicat de ce ținea atât de mult să nu se ştie de vizita lui din acea zi. Îl cunoaşteți foarte bine, altfel nu i-ar fi teamă...

— N-am nimic de spus.

— Când l-ați văzut în biroul meu, ieri după amiază, ați simțit că îi era foarte teamă, dar numai de dumneavoastră, singura persoană care poate depune mărturie împotriva lui. Aşa că, dimineață, ați hotărât să luați legătura cu el ca să obțineți o sumă mai mare, considerând că libertatea unui om, mai ales a unui om bogat, face mai mult de două mii două sute de franci. Aşa cum se întâmplase şi cu o zi înainte, pe buzele ei apăruse un zâmbet vag, foarte vag, parcă şters cu guma.

— N-ați găsit însă pe nimeni. Ați uitat că azi e sâmbătă...

Fața puhavă a femeii păstra în continuare aceeaşi expresie încăpățânată, enigmatică.

— N-o să spun nimic. Puteți să mă şi bateți.

— N-am nici o tragere de inimă. Vom avea însă ocazia să ne revedem. Haide, Lapointe... Şi cei doi bărbați urcară în micul automobil de culoare neagră.

Capitolul 7

Au făcut la fel ca restul lumii şi, deşi timpul era mohorât, cu un cer care se lumina doar părelnic între două răpăieli, s-au dus să-şi petreacă duminica la țară. Când cumpăraseră maşina, juraseră să nu o folosească decât atunci când vor merge la căsuța lor din Meung-sur-Loire şi în timpul concediului. Fuseseră la Meung de două-trei ori, însă era prea departe ca să petreacă acolo doar câteva ore, mai ales că găseau casa pustie, iar doamna Maigret abia avea timp să şteargă praful şi să pregătească o masă frugală.

Porneau înapoi pe la zece dimineața. Evitând autostrăzile..., îşi ziseseră ei. Numai că mii de parizieni avuseseră aceeaşi idee şi drumurile obişnuite, care ar fi trebuit să fie o încântare, erau la fel de aglomerate ca Champs-Elysées.

Căutau un han simpatic, un meniu atrăgător. Numai că sau hanurile erau pline, şi atunci trebuiau să-şi aştepte rândul, sau mâncarea era execrabilă.

Totuşi, repetau experiența. La fel făcuseră şi cu televizorul. Când îl cumpăraseră, îşi promiseseră să se uite doar la cele mai interesante programe. După cincisprezece zile, îşi schimbaseră deja locul la masă, ca să poată să stea amândoi cu fața la ecran în timpul cinei. Nu se certau, cum fac majoritatea cuplurilor. Dar asta nu însemna că doamna Maigret nu era încordată la volan. Luase permisul de conducere de foarte puțin timp şi încă nu avea încredere în ea.

— De ce nu-l depăşeşti?

— E linie dublă...

În dimineața aceea, Maigret era destul de taciturn şi fuma pipă după pipă, ghemuit pe locul lui, privind cu în-

crâncenare drept în față. Cu gândul era însă în imobilul de pe strada Notre-Dame-de-Lorette şi reconstituia în toate felurile posibile scena care avusese loc acasă la Josephine Papet.

Personajele deveneau pioni pe care îi plasa în diferite locuri, încercând toate soluțiile. Un timp,fiecare îi părea plauzibilă şi se îngrijea de detalii, ba chiar îşi imagina şi dialogul. Apoi, când toate păreau să se lege, prin minte îi trecea o obiecție şi totul se năruia. Atunci o lua de la capăt cu alți pioni. Sau tot cu aceiaşi, dar plasându-i în poziții noi.

Au nimerit un han unde bucatele erau cam la fel de gustoase ca la un bufet de gară. Diferența consta doar în valoarea notei de plată. Apoi au vrut să se plimbe puțin prin pădure, dar au dat de un drum plin de noroi şi a început din nou să plouă. S-au întors acasă devreme, au mâncat la cină carne rece şi salată *ă la russe,* apoi, pentru că Maigret nu-şi găsea locul, au mers la cinematograf.

Comisarul intră în birou luni la nouă. Ploaia încetase şi soarele strălucea, încă palid. Găsi rapoartele inspectorilor care îl supravegheaseră pe Florentin. Acesta îşi petrecuse seara de sâmbăta într-o braserie de pe bulevardul Clichy. Nu părea să fie un obişnuit al localului, pentru că nimeni nu-l salutase.

Comandase o bere şi se aşezase lângă o masă unde patru clienți, care erau de-ai casei şi se cunoşteau bine, jucau belotă. Cu bărbia sprijinită într-o mână, urmărise mai mult sau mai puțin atent partida. Pe la zece, unul dintre jucători, unul mic şi slab care vorbea fără oprire, le spusese celorlalți:

— Trebuie să mă cărăbănesc, copii. Consoarta mi-ar da foc dacă m-aş întoarce târziu, iar mâine mă duc la pescuit. Ceilalți insistaseră fără succes, apoi se uitaseră în jur.

Un bărbat cu accent meridional îl întrebase pe Florentin:

— Jucați?

— Bucuros...

Ocupase locul celui plecat şi jucase până la miezul nopții, în timp ce Dieudonne, care îl supraveghea, se plictisea într-un colț. Galanton, Florentin făcuse cinste cu o parte din cei o sută de franci primiți de la Maigret. Apoi se întorsese acasă, îi adresase un mic salut complice celui care îl urmărea şi se culcase.

Dormise până târziu. Era trecut de zece când intrase la localul din colț ca să-şi bea cafeaua cu cornuri. Acum îl supraveghea Lagrume, şi Florentin se uitase la el curios, pentru că Lagrume însemna pentru el o față nouă. Era cel mai lugubru dintre toți inspectorii, suferind zece luni din douăsprezece de guturai. Mai mult decât atât, avea platfus, ceea ce îl făcea să aibă un mers aparte. Florentin se îndreptase spre o casă de pariuri şi completase fişa pentru o cursă de cai, după care străbătuse bulevardul Batignolles. Nu se oprise în fața hotelului *Beausejour.* Probabil nu ştia că acolo locuia roşcovanul.

Prânzise la un restaurant din piața Ternes, apoi, aşa cum făcuse şi cu o zi înainte, se dusese la cinematograf. Ce avea să facă oare cu corpul lui înalt şi slab, cu fața lui de cauciuc, după ce avea să cheltuiască cei o sută de franci ai comisarului? Nu se întâlnise cu nimeni şi nimeni nu încercase să intre în contact cu el.

Cinase la un restaurant cu autoservire şi se întorsese acasă să se culce.

Nici supravegherea organizată în strada Notre-Dame-de-Lorette nu dăduse rezultate. Doamna Blanc ieşise din chițimia ei doar ca să scoată pubelele şi să mătură pe scară. Câțiva locatari merseseră la slujba de duminică. Alții plecaseră să-şi petreacă ziua în altă parte. Strada, aproape pustie, era mai puțin zgomotoasă decât în restul zilelor, iar cei doi inspectori care făcuseră cu schimbul se plictisiseră de moarte.

În lunea aceea, Maigret reciti toate rapoartele - al medicului legist, al armurierului, precum şi cel al lui Moers şi al Identității Judiciare. Janvier, odihnit, bine dispus şi plin de antren, bătu încetişor la uşă şi intră în birou.

— Ce mai faceți, şefu?

— Prost.

— N-ați avut o duminică plăcută?

— Nu...

Janvier nu-şi putu reține zâmbetul, deoarece cunoştea foarte bine această dispoziție şi ştia că, de obicei, era un semn bun. în cursul unei anchete, Maigret se impregna ca un burete de oameni, de lucruri, până şi de cele mai mici elemente pe care le înregistra în mod inconştient.

Cu cât bombănea mai mult, cu atât parcă devenea mai greoi din pricina a tot ce înmagazinase în acest fel.

— Tu ce-ai făcut?

— Am fost la cumnată-mea, cu soția şi ăia mici. A fost bâlci în piața mare şi copiii au cheltuit o mulțime de bani trăgând la țintă. Maigret se ridică în picioare şi începu să se plimbe prin încăpere. Când răsună soneria care anunța raportul, mormăi:

— Pot să se lipsească de mine...

Nu avea chef să răspundă la întrebările puse de şeful cel mare, şi cu atât mai puțin să-l anunțe ce va face. De altfel, totul era încă vag. Continua să tatoneze.

— Măcar dacă femeia aia înspăimântătoare ar vorbi!...

Se gândea tot la portăreasa cea monumentală şi impasibilă.

— Aproape regret că nu mai poate fi supusă la cazne şi mă întreb de câtă apă ar fi nevoie ca să-i facem plinul!...

Nu vorbea serios, firește, dar era un mijloc de a-şi vărsa năduful.

— Tu nu ti-ai făcut o idee ?

Lui Janvier nu-i plăcea ca Maigret să-i pună astfel de întrebări şi evita să se pronunțe categoric.

— Cred că...

— Ce? Că m-am înşelat?

— Dimpotrivă. Cred doar că Florentin ştie chiar mai multe decât ea. Iar Florentin e mai slab. Nu mai poate spera decât să tragă mîța de coadă prin Montmartre şi să ciupească câțiva bănuți de ici, de colo...

Maigret îl privi cu gravitate.

— Adu-mi-l...

Dar îl strigă mai înainte să iasă.

— Treci şi pe strada Notre-Dame-de-Lorette şi ia-o şi pe portăreasă. Las-o să protesteze cât vrea şi adu-o cu forța la nevoie.

Janvier zâmbi, pentru că nu prea se vedea luptându-se cu namila aceea de femeie, care cântărea de două ori cât el. După câteva momente, Maigret telefona la Ministerul Lucrărilor Publice.

— Aş vrea să vorbesc cu domnul Paré, vă rog.

— Vă fac legătura cu biroul lui...

— Alo! Domnul Paré?

— Domnul Pare lipseşte. Soția sa ne-a telefonat că nu se simte bine.

Sună apoi la Versailles.

— Doamna Pare?

— Cine e la telefon?

— Comisarul Maigret. Cum se simte soțul dumneavoastră ?

— Rău... A venit doctorul şi mi-a spus că ar putea să fie o depresie nervoasă.

— Presupun că nu pot vorbi cu el ?

— I s-a recomandat repaus complet.

— Se agită? Cere ziarele?

— Nu. Nu scoate o vorbă. Abia dacă răspunde cu un cuvânt sau cu un gest când îi pun o întrebare...

— Vă mulțumesc.

Urmă hotelul *Scribe*

— Tu eşti, Jean?... Aici Maigret... Domnul Victor Lamotte s-a întors de la Bordeaux?... A plecat deja la birou?... Mulţumesc. Biroul din strada Auber.

— Aş vrea să vorbesc cu domnul Lamotte. Sunt comisarul Maigret.

Urmă un şir de declicuri, ca şi cum legătura ar fi trebuit să urmeze întreaga ierarhie înainte de a ajunge la şeful cel mare.

— Da..., răspunse în cele din urmă o voce tăioasă.

— Maigret la telefon.

— Mi s-a spus.

— Aveţi intenţia să vă petreceţi dimineaţa la birou?

— Nu ştiu.

— Vă cer să nu plecaţi nicăieri şi să aşteptaţi apelul meu telefonic.

— Prefer să vă avertizez că, dacă mă convocaţi din nou, voi veni însoţit de avocatul meu.

— E dreptul dumneavoastră.

Maigret închise şi sună la sediul din bulevardul Voltaire, unde Fernand Courcel încă nu ajunsese.

— Nu-i niciodată aici înainte de unsprezece şi, câteodată, luni dimineaţa nu vine deloc. Vreţi să vorbiţi cu subdirectorul?

— Nu. Mulţumesc.

Plimbându-se prin birou cu mâinile la spate, Maigret avu timp să revadă în minte ipotezele pe care le construise în ajun, în maşina care îl ducea la ţară. Se oprise la una singură, cu câteva variante. Se uită de câteva ori la ceas.

Aproape ruşinat, deschise dulapul unde ţinea totdeauna o sticlă de coniac. Nu era acolo pentru el, ci pentru făptaşii care, uneori, cedau nervos în momentul mărturisirii. El nu cedase nervos. Nu dânsul trebuia să facă mărturisiri. Dar bău o duşcă zdravănă direct din sticlă. Nu-i plăcea acest gest. Se uită iar la ceas, nerăbdător.

În sfârşit, auzi paşii mai multor persoane pe culoar şi o voce furioasă pe care o recunoscu - cea a doamnei Blanc. Deschise uşa.

— O să încep să cunosc pe de rost acest birou, încercă să glumească Florentin, care era totuşi îngrijorat.

Iar femeia rosti răspicat:

— Sunt o cetăţeană liberă şi cer să...

— Închide-o într-un birou, Janvier. Stai cu ea şi ai grijă să nu-ţi scoată ochii!

Apoi lui Florentin:

— Stai jos.

— Prefer să rămân în picioare.

— Iar eu prefer să te văd stând jos.

— Dacă vrei neapărat...

Se strâmba ca pe vremuri când se lua la harţă cu profesorul şi se străduia să facă toată clasa să râdă. Maigret îl aduse pe Lapointe din biroul vecin. El asistase la aproape toate interogatoriile şi cunoştea cel mai bine cazul. Comisarul îşi umplu pipa, o aprinse şi îndesă cu precauţie tutunul arzând.

— Presupun că nici acum n-ai ce să-mi spui ?

— Am spus tot ce ştiam.

— Nu.

— Jur că ăsta-i adevărul.

— Şi eu spun că ai minţit de la început până la sfârşit.

— Mă faci mincinos?

— Ai fost totdeauna. Erai încă din liceu.

— Doar de dragul distracţiei.

— Exact. Numai că aici nu ne distrăm...

Îşi privi în ochi fostul coleg. Era grav. Pe faţa comisarului se zugrăveau dispreţul şi mila. Poate mai mult milă decât dispreţ.

— Ce crezi că se va întâmpla ?

Florentin dădu din umeri.

— De unde să ştiu?

— Ai cincizeci şi trei de ani...

— Cincizeci şi patru... Eram mai mare cu un an decât tine, pentru că am repetat clasa a şasea...

— Eşti cam trecut şi nu-ți va fi uşor să găseşti altă Josee.

El lăsă capul în jos.

— Nici măcar n-o să caut...

— Afacerea cu antichități e o aiureală. Meserie n-ai, profesie n-ai.... Şi nici destulă prestanță ca să-i mai îmbrobodeşti pe fraieri...

Era dur, dar aşa trebuia.

— Eşti o epavă, Florentin.

— Am stricat tot. Sunt un ratat, dar...

— Dar te încăpățânezi să speri. Ce?

— Nu ştiu...

— Bine. Acum, că am lămurit problema asta, o să-ți iau o piatră de pe inimă...

Maigret făcu o pauză, îşi privi fostul coleg în ochi şi spuse:

— Ştiu că nu tu ai ucis-o pe Josee...

Capitolul 8

Cel mai surprins nu se arătă însă Florentin, ci Lapointe, care rămase cu creionul în aer şi se uită la şeful lui, uluit.

— Nu te grăbi să te bucuri, pentru că asta nu înseamnă că eşti alb ca zăpada.

— Admiți totuşi...

— Admit că n-ai mințit într-o singură privință, ceea ce, în cazul tău, mă miră destul de mult.

— Ți-am spus eu...

— Aş prefera să nu mă întrerupi. Miercurea trecută, aproape la ora indicată de tine, probabil pe la trei şi un sfert, cineva a sunat la uşa apartamentului.

— Vezi!...

— Taci odată? Ca de obicei, ai şters-o spre dormitor, neştiind cine era. Ai tras cu urechea, pentru că nu era aşteptat nimeni... Presupun că se mai întâmpla ca unul dintre ei să vină la altă oră decât cea obişnuită, ba chiar în altă zi...

— În asemenea cazuri, telefonau.

— Nici unul n-a venit vreodată fără să anunțe ?

— Doar în mod excepțional...

— Şi, în acest caz, te ascundeai în garderobă... Miercuri, nu te aflai în garderobă, ci în dormitor. Ai recunoscut vocea şi ți s-a făcut frică, deoarece ai înțeles că vizita nu era pentru Josee...

Florentin încremeni, neînțelegând cum ajunsese fostul lui coleg la această concluzie.

— Am dovada că cineva a urcat miercuri la ea. Acest cineva, speriat de crima comisă, a vrut să cumpere tăcerea portăresei şi i-a dat tot ce avea în buzunar, adică două mii două sute de franci.

— Admiți că sunt nevinovat...

— În privința crimei... Deşi eşti cauza ei indirectă şi, dacă putem vorbi de morală când e vorba de tine, porți răspunderea ei morală...

— Nu înțeleg.

— Ba da...

Maigret se ridică. Nu putea niciodată să stea mult timp aşezat, şi Florentin îl urmări cu privirea prin încăpere.

— Josephine Papet avea alt amant de suflet.

— Te referi la roşcovan?

— Da.

— Era doar o aventură. N-ar fi trăit cu ea şi n-ar fi acceptat niciodată să se ascundă, să plece în unele nopți... E tânăr, are câte fete vrea...

— Josée era îndrăgostită de el şi sătulă de tine.

— De unde ştii? E doar presupunerea ta...

— A spus-o cu gura ei.

— Cui ? Nu ție, care n-ai apucat să o vezi în viață.

— Lui Jean-Luc-Bodard.

— Crezi tot ce-ți spune băiatul ăsta ?

— N-are nici un interes să mintă.

— Şi eu?

— Tu rişti unu-doi ani de închisoare. Mai curând doi, din cauza antecedentelor...

Florentin reacționa mult mai puțin. încă nu ştia până unde ajunsese Maigret cu descoperirile, dar auzise de ajuns ca să fie îngrijorat.

— Să ne întoarcem la vizita de miercuri. Recunoscând vocea, te-ai speriat, deoarece, cu câteva zile sau săptămâni mai înainte, te apucaseşi să-l şantajezi pe unul dintre bărbații cu care trăia Josée... Fireşte, l-ai ales pe cel pe care l-ai considerat cel mai vulnerabil, cel care ținea cel mai mult la respectabilitatea lui. I-ai vorbit de scrisorile sale. Cât ai primit de la el?

Florentin lăsă capul în jos.

— Nimic...

— A refuzat să se lase şantajat?

— Nu, dar mi-a cerut un răgaz de câteva zile...

— Cât ai cerut ?

— Cincizeci de mii... Voiam o sumă mare, ca să pun punct şi să încep în altă parte o viață nouă...

— Aşadar, Josee îți dădea papucii uşurel...

— Posibil. Nu mai era aceeaşi...

— Începi să vorbeşti ca un om cu minte şi, dacă o ții aşa, am să te ajut să scapi fără să ai prea mult de suferit.

— Ai să faci tu asta?

— Ce prost eşti!

Maigret rostise aceste cuvinte foarte încet, numai pentru sine, dar Florentin auzise şi se făcuse stacojiu la faţă.

Era adevărat. La Paris există câteva mii de oameni care trăiesc la marginea societăţii, din escrocherii mai mult sau mai puţin evidente, pe seama naivităţii sau lăcomiei semenilor lor.

Au totdeauna un plan mirific, pentru realizarea căruia le mai lipsesc doar câteva mii sau zeci de mii de franci. Rar se întâmplă să nu le cadă în plasă vreun fraier şi, un timp, trăiesc pe picior mare, se plimbă cu maşina şi frecventează marile restaurante.

După ce toacă banii, trag iar mâţa de coadă până când se întorc zilele bune, dar numai unul din zece ajunge în faţa tribunalului sau la închisoare.

Florentin ratase toate încercările, inclusiv ultima.

— Acum, vorbeşti sau preferi să continui eu ?

— Mai bine vorbeşte tu...

— Vizitatorul a venit pentru tine. Ştie că eşti în apartament, pentru că a avut grijă să întrebe portăreasa. Nu e înarmat. Nu e peste măsură de gelos şi nu vrea să ia viaţa nimănui. Totuşi, e surescitat. Josée, căreia îi e teamă pentru tine, pretinde că nu eşti acolo, că nu ştie unde te afli. Individul intră în sufragerie, o traversează. Tu te repezi spre baie, apoi, probabil, spre garderobă...

— N-am avut timp să ajung acolo...

— Bun. Te-a adus în dormitor...

— Răcnind că eram un ins josnic, adăugă Florentin cu tristeţe. Şi asta în fata ei...

— Care nu ştia nimic de şantaj. Nu înţelegea ce se întâmpla... Tu îi spui individului să tacă. Te cramponezi totuşi de cei cincizeci de mii de franci, pe care îi consideri ultima ta şansă...

— Nu mai ştiu... Nimeni nu mai ştia ce face... Josée ne implora să ne liniştim. Tipul era furios... La un moment

dat, pentru că refuzam să-i dau scrisorile, a deschis sertarul şi a luat revolverul... Josée a început să țipe. Mi-a fost şi mie frică şi...

— Şi te-ai ascuns în spatele ei ?

— Jur, Maigret, că glonțul a nimerit-o pe ea din întâmplare. Se vedea că tipul nu era obişnuit cu armele. Gesticula... Tocmai voiam să-i dau blestematele de scrisori când a răsunat împuşcătura... A părut stupefiat... A scos un sunet ciudat din gât şi s-a repezit spre salon...

— Tot cu revolverul în mână ?

— Presupun că da, pentru că nu l-am mai găsit. Când m-am aplecat spre Josee, am văzut că era moartă...

— De ce n-ai anunțat poliția?

— Nu ştiu...

— Eu ştiu. Te-ai gândit la cei patruzeci şi opt de mii de franci din cutia de biscuiți şi ai împachetat-o într-un ziar, fără să te gândeşti că era ziarul din dimineața aceea... Când să pleci, ți-ai amintit de scrisori şi le-ai pus în buzunar. Te puteai considera un om bogat. Acum aveai pe cine şantaja, şi nu pentru o relație amoroasă, ci pentru o crimă...

— Ce te face să crezi asta ?

— Faptul că ai şters mobila şi clanțele de la uşi. Dacă ar fi fost doar amprentele tale, n-ar fi avut nici o importanță, pentru că nu puteai tăgădui că te aflai în apartament. Procedând astfel, îl protejai pe celălalt, pentru că, arestat, nu mai prețuia nici cât o ceapă degerată...

Maigret se aşează greoi şi îşi umplu iar pipa.

— Te-ai dus acasă şi ai pus cutia de biscuiți pe şifonier. Pe moment, nu te-ai gândit la scrisorile pe care le aveai în buzunar. Ți-ai amintit de mine şi ți-ai zis că un fost coleg nu te-ar fi luat tare. Totdeauna te-ai temut de lovituri. îți aminteşti? Era unul mic, Bambois, dacă nu mă înşel, de

care îți era frică doar pentru că te amenința că te ciupeşte de braț...

— Eşti nemilos.

— Dar tu cum eşti? Dacă nu te-ai fi comportat ca un ticălos, Josee n-ar fi murit.

— O să-mi reproşez asta toată viața.

— Asta n-o s-o învie! Iar remuşcările tale nu mă privesc... Ai venit să-ți faci aici numărul şi, de la primele fraze, am înțeles că ceva nu era în regulă. Şi acolo, totul mi se părea nenatural, fals, dar nu reuşeam să găsesc firul care să mă ducă la adevăr... Cel mai mult m-a intrigat portăreasa. E mult mai tare ca tine...

— Nu m-a suferit niciodată.

— Şi nici tu pe ea... Refuzând să-l deconspire pe vizitator, câştiga două mii două sute de franci şi-ți făcea şi ție bucata. Iar tu, când te-ai aruncat în Sena, ai făcut o prostie, pentru că asta m-a dus cu gândul la scrisori. Era clar că nu încercai să te îneci. Un bun înotător nu se îneacă aruncându-se în apă de pe Pont-Neuf, la câțiva metri de un şlep, în momentul în care trotuarele sunt pline de lume... îți amintiseşi că aveai scrisorile în buzunar. Un inspector de-al meu era pe urmele tale. Puteai fi percheziționat în orice moment...

— N-aş fi crezut că vei ghici.

— Am treizeci şi cinci de ani de meserie..., mormăi Maigret.

Intră în biroul de alături şi îi spuse ceva lui Lucas.

— În nici un caz să nu te laşi impresionat, adăugă el.

Se întoarse în biroul lui, unde îl găsi pe Florentin complet schimbat. Părea golit pe dinăuntru, era tras la față şi îşi ferea privirea.

— Dacă înțeleg bine, voi fi învinuit de şantaj ?

— Depinde...

— De ce anume ?

— De judecătorul de instrucție. în parte şi de mine... Nu uita că ai şters amprentele digitale ca să nu găsim asasinul. Ai putea fi. învinuit de complicitate.

— N-o să faci asta, nu?

— O să vorbesc cu judecătorul.

— Un an de închisoare, cel mult doi, poate că aş putea suporta, dar dacă va fi să stau acolo ani de zile, voi ieşi cu picioarele înainte. Inima a început să mă lase de pe acum... Cu siguranță că avea să ceară să fie dus la infirmeria de la Sânte. Era băiatul care îi făcea să râdă la Moulins. Când ora devenea monotonă, elevii întorceau capul spre el ca să-l îndemne să fie hazliu.

Pentru că era împins să se comporte aşa. Se ştia că el abia aştepta să-i facă să râdă. Inventa strâmbături noi, farse noi. Clovnul... Odată, când se scăldau în Nièvre, se prefăcuse că se îneacă şi îl căutaseră un sfert de oră până să-l găsească în vegetația unde se ascunsese înotând pe sub apă.

— Ce mai aşteptăm ? întrebă el, iar nelinişti t. Pe de o parte, era uşurat că se terminase, dar, pe de altă parte, se temea să nu-şi vadă fostul coleg schimbându-şi atitudinea.

Se auzi o bătaie discretă în uşă şi intră Joseph. Bătrânul uşier puse o carte de vizită pe biroul lui Maigret.

— Să intre. Şi spune-i inspectorului Janvier să-mi aducă persoana care e cu el. Ar fi dat mult pentru un pahar de bere rece sau pentru încă o duşcă de coniac.

— Avocatul meu, maestrul Bourdon.

O celebritate a baroului, fost decan, cu mari şanse să fie ales academician. Rece şi demn, Victor Lamotte, trăgându-şi puțin piciorul, se aşează pe un scaun şi îi aruncă lui Florentin doar o privire distrată.

— Presupun, domnule comisar, că aveți motive întemeiate să-l convocați pe clientul meu? Am aflat că vineri ați procedat deja la o confruntare, a cărei legalitate îmi rezerv dreptul să o contest.

— Luați loc, maestre, se mulțumi să-i spună Maigret.

Janvier o împinse în birou pe doamna Blanc, care se opri brusc în fața bărbatului şchiop.

— Intrați, doamnă Blanc. Vă rog să luați loc...

S-ar fi zis că portăreasa se afla pe neaşteptate în fața unei noi probleme.

— Cine e ? întrebă ea, arătând spre maestrul Bourdon.

— Avocatul prietenului dumneavoastră, domnul Lamotte...

— L-ați arestat?

Avea ochii mai bulbucați ca niciodată.

— Nu încă, dar o voi face în câteva clipe. Recunoaşteți, nu-i aşa, că el este cel care, miercurea trecută, coborând de la domnişoara Papet, v-a înmânat două mii două sute de franci ca să nu-l dați de gol?

Ea strânse din dinți fără să răspundă.

— Ați greşit dându-i aceşti bani, domnule Lamotte... Mărimea sumei i-a deschis apetitul. Şi-a spus că, dacă tăcerea ei fusese cumpărată cu acest preț, înseamnă că valora mai mult...

— Nu ştiu despre ce vorbiți...

Avocatul se încruntă.

— O să vă explic de ce v-am ales tocmai pe dumneavoastră dintre mai mulți suspecți. Sâmbătă, doamna Blanc, pe care o pusesem sub supravegherea unui inspector, a făcut în aşa fel încât să scape de dânsul, intrând într-un magazin cu două ieşiri. Voia să vă întâlnească, fiindcă avea de gând să vă ceară un supliment. Şi era grăbită, temându-se să nu vă arestez dintr-un moment în altul...

— N-am dat ochii cu această femeie sâmbăta.

— Ştiu. Important e că v-a căutat... Trei aveați stabilită o zi anume: Francois Pare, miercurea. Courcel, de joi seara până vineri. Jean-Luc Bodard venea când şi când... în general, un comerciant care vine să petreacă în fiecare săp-

tămână câteva zile la Paris pentru afaceri se întoarce acasă sâmbăta. Nu şi dumneavoastră, deoarece după-amiaza de sâmbăta o consacraţi domnişoarei Papet... Portăreasa ştia asta, şi de aceea a încercat să vă întâlnească. Nu ştia că, nemaiavând nici o întâlnire, aţi părăsit Parisul cu o zi înainte...

— Ingenios, remarcă avocatul, dar mă îndoiesc că juraţii se vor mulţumi cu o învinuire atât de inconsistentă.

Portăreasa tăcea, mai greoaie, mai nemişcată ca niciodată.

— Bineînţeles, maestre, nu pe baza acestui argument îl voi aresta pe clientul dumneavoastră. Leon Florentin, aici de faţă, a mărturisit totul.

— Credeam că el e vinovatul prezumtiv.

Florentin, cu umerii căzuţi, nu mai îndrăznea să se uite la nimeni.

— Prezumtiv doar, replică Maigret. Victima...

— Nu mai înţeleg.

Victor Lamotte înţelesese însă şi se foia pe scaun.

— Spre el era îndreptată, teoretic, arma. Pe el îl ameninţa domnul Lamotte ca să-şi recapete scrisorile compromiţătoare. Numai că nu se pricepe deloc să tragă şi, în plus, arma nu avea nici o precizie...

— Adevărat ? îl întrebă avocatul pe clientul său. Nu se aşteptase la întorsătura pe care o lua discuţia. Lamotte nu răspundea şi se uita cu ură la Florentin.

— Adaug, maestre, pentru pledoaria pe care o veţi ţine, că nu sunt sigur că clientul dumneavoastră a ucis în mod intenţionat. E un om căruia nu-i place să-i rezişti şi se înfurie dacă îl contrazici. Din nefericire, avea în mână o armă şi aceasta s-a descărcat...

De astă dată, bărbatul care şchiopăta tresări şi se uită spre Maigret stupefiat.

— Vă rog să mă aşteptaţi un moment...

Maigret străbătu iarăşi, pe culoarele Palatului de Justiţie, drumul pe care îl făcuse sâmbătă. Bătu la uşa judecătorului şi îl găsi cufundat în studiul unui dosar voluminos, în timp ce grefierul îi luase locul şi făcea curat în cămăruţă.

— Gata ! îl anunţă Maigret, trântindu-se pe un scaun.

— A mărturisit?

— Cine?

— Păi... presupun că acel Florentin...

— El n-a ucis pe nimeni. Am totuşi nevoie de un mandat de arestare pe numele lui. Motivul: tentativă de şantaj.

— Şi asasinul ?

— Aşteaptă în biroul meu, împreună cu avocatul lui, maestrul Bourdon.

— Ăsta o să ne dea de furcă. E unul dintre cei mai...

— Va fi foarte cooperant. Nu voi merge până acolo încât să spun că a fost un accident, dar există multe circumstanţe atenuante.

— Care dintre ei...

— Cel care şchioapătă, Victor Lamotte, angrosist de vinuri din Bordeaux, cartierul Chartrons, unde nu se glumeşte când e vorba de demnitate, de prestigiu şi, incidental, de morală... După-amiază voi scrie raportul şi sper să vi-l înmânez până la sfârşitul zilei. E aproape ora prânzului şi...

— Vă e foame?

— Sete ! mărturisi Maigret.

Câteva minute mai târziu, în biroul său, le înmâna documentele semnate de magistrat lui Lapointe şi Janvier.

— Duceţi-i la Identitatea Judiciară pentru formalităţi, apoi coborâţi-i în arest.

Janvier arătă spre portăreasa care se ridicase în picioare şi întrebă:

— Şi ea?

— Vom vedea mai târziu. Până una-alta, să se întoarcă acasă. Loja nu poate rămâne goală la nesfârşit...

Ea îl privi cu nişte ochi lipsiți de orice expresie. Buzele începură să-i freamăte, ca fața apei când dă în clocot, dar nu spuse nimic şi se îndreptă spre uşă.

— Veniți şi voi la braseria *Dauphine,* copii?

Abia după aceea i se păru că fusese o cruzime să-şi invite colaboratorii la local în fața unor oameni ce urmau să fie închişi.

După cinci minute, la tejgheaua micului restaurant care îi era atât de familiar, comanda:

— O bere. în cel mai mare pahar pe care îl ai. în treizeci şi cinci de ani, nu întâlnise nici unul dintre foştii săi colegi de la Liceul Banville. Trebuia să dea tocmai peste Florentin!

Epalinges Vaud, 24 iunie 1968

Cuprins

Capitolul 1 ..... - 2 -
Capitolul 2 ..... - 23 -
Capitolul 3 ..... - 44 -
Capitolul 4 ..... - 65 -
Capitolul 5 ..... - 85 -
Capitolul 6 ..... - 105 -
Capitolul 7 ..... - 125 -
Capitolul 8 ..... - 133 -

În seria Maigret au apărut:

Prima anchetă a lui Maigret
Inspectorul Cadavre
Maigret si scoala crimei
Cazul Louise Laboine
Maigret se teme
Maigret şi mortul
Nebunul din Bergerac
Dansatoarea de la Gai-Moulin
Asta-i Felicie!
Maigret la New York
Maigret se înşeală
Maigret la Picratt`s
Maigret şi ucigaşul
Domnul Gallet a decedat
Spânzuratul de la Saint-Pholien
Cazul Saint-Fiacre
Cine a ucis-o pe Cecile ?
Maigret şi omul dublu

În pregătire:

Memoriile lui Maigret

www.polirom.ro
Redactor: Giuliano Sfichi
Coperta: Angela Rotaru-Serbenco
Tehnoredactor: Alexandru Popovici
Foto: Florin Pînzariu
Bun de tipar: februarie 2006. Apărut: 2006
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. Box 266
700506, Iaşi, Tel. Fax: 0232 21.41.00; 0232 21.41.11;
023221.74.40 difuzare ; E-mail: officepolirom.ro
Bucureşti, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33,
O.P. 37 • P.O. Box l-728, 030174
Tel.: 021 313.89.78; E-mail: office.bucurestipolirom.ro
Tipografia S.C. PRINT MULTICOLOR S.R.L. Iaşi
str. Bucium, nr. 34, Iaşi, 700265
tel. 0232-211225, 236388, fax. 0232-211252
Valoarea timbrului literar este de 2 din preţul de vânzare
şi se adaugă acestuia. Sumele se virează la Uniunea
Scriitorilor din România,
Nr. RO44RNCB5101000001710001 BCR-UNIREA

În toți anii scurși de la terminarea liceului, Maigret nu și-a întîlnit nici măcar unul dintre foștii colegi. Trebuia să dea tocmai peste Florentin, clovnul clasei și un mincinos fără pereche! Glumețului de odinioară i-a cam pierit acum veselia: amanta sa a fost ucisă, iar el e primul pe lista suspecților. Cazul pare mai degrabă neplăcut decît dificil, însă Maigret este repede pus în încurcătură. Căci blînda Joséphine avea și alți amanți pe lîngă Florentin, oameni respectabili ce știau să aprecieze favorurile unei curtezane discrete...

În aceeași serie:

Spînzuratul de la Saint-Pholien
Cazul Saint-Fiacre
Cine a ucis-o pe Cécile?
Maigret și omul dublu

EDITURA POLIROM
ISBN 973-46-0166-7
9 789734 601666
www.polirom.ro